

Aleksandra Machowska

**SŁOWNIK
TERMINOLOGII PRAWNICZEJ
POLSKO-FRANCUSKI**

**DICTIONNAIRE
DE LA TERMINOLOGIE
JURIDIQUE
POLONAIIS-FRANÇAIS**

4. WYDANIE

**SŁOWNIK
TERMINOLOGII PRAWNICZEJ
POLSKO-FRANCUSKI**

**DICTIONNAIRE
DE LA TERMINOLOGIE
JURIDIQUE
POLONAIIS-FRANÇAIS**

Aleksandra Machowska

**SŁOWNIK
TERMINOLOGII PRAWNICZEJ
POLSKO-FRANCUSKI**

**DICTIONNAIRE
DE LA TERMINOLOGIE
JURIDIQUE
POLONAIIS-FRANÇAIS**

4. WYDANIE

 Wolters Kluwer

WARSZAWA 2020

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Korekta
Małgorzata Kałuża

Projekt okładki i stron tytułowych
Wojtek Kwiecień-Janikowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8223-000-0
4. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluger.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Pamięci mojej Mamy

WPROWADZENIE

Niniejszy słownik przeznaczony jest dla wszystkich, którzy dokonują przekładu dokumentów urzędowych, pism oraz tekstów prawniczych na język francuski: tłumaczy, osób wykonujących zawody prawnicze lub pracowników administracji państwowej i samorządowej, pracowników uczelni, studentów i wszystkich osób, które w swojej działalności stają przed koniecznością przetłumaczenia tekstu sporządzonego w języku prawnym i prawniczym.

Słownik stworzony został w taki sposób, aby ułatwić użytkownikowi odnalezienie właściwego w danym kontekście określenia. Stąd zawarto w nim wiele objaśnień, które pozwalają uchwycić różnice między francuskimi instytucjami prawa a polskim systemem prawnym. Nie zawsze bowiem hasło przetłumaczone wprost i funkcjonujące zarówno w języku francuskim, jak i polskim, oddaje istotę oznaczanego pojęcia. Dlatego też jego struktura i układ odbiega nieco od tradycyjnych słowników językowych, często wskazując przykłady zastosowania tłumaczonego hasła. Podane w przykładach zdania pochodzą z autentycznych dokumentów i tekstów prawniczych. Wiele haseł zawartych w słowniku odnosi się do instytucji prawa europejskiego z uwagi na fakt, że przekłady dokumentów europejskich zajmują obecnie poczesne miejsce w aktywności zawodowej nie tylko tłumaczy, ale również wszystkich osób działających w szeroko rozumianym obrocie prawnym. W słowniku zaakcentowano też najistotniejsze różnice, pojawiające się w terminologii państw francuskojęzycznych (Belgia, Szwajcaria, Kanada). Często sprowadzają się one do odmiennych zastosowań reguł gramatycznych, pozostawiając dane hasło na poziomie leksykalnym bez zmian. W tekstach prawnych i prawniczych można też niejednokrotnie dostrzec różne warianty tego samego terminu prawniczego, jak w przypadku *conseil de prud'hommes*, które to pojęcie, w zależności od źródła, może również pojawić się jako *conseil des prud'hommes*. W takich przypadkach występujące odmienności zaznaczono w słowniku, podając wersję w nawiasie.

Istotne problemy pojawiają się również przy oznaczeniu rodzaju danego rzeczownika. Tam, gdzie w języku francuskim występuje forma żeńska, została ona umieszczona w nawiasie obok wersji w rodzaju męskim. Rzeczowniki występujące w języku francuskim wyłącznie w rodzaju męskim lub żeńskim oznaczono jako *m* (*masculin*) lub *f* (*féminin*). Wiele jednak rzeczowników występuje w języku francuskim jako rzeczownik i przymiotnik, posiada rodzaj żeński (np. *entrepreneur* — *entrepreneuse*, *commerçant* — *commerçante*), przy czym rzeczownik występuje w podanym tu znaczeniu tylko w rodzaju męskim, niezależnie od tego, czy stosowany jest dla określenia kobiety czy mężczyzny. Forma rodzaju żeńskiego ma wtedy znaczenie całkowicie odmienne (np. *commerçante* to sprzedawczyni, a *notaire* to żona notariusza). W niektórych przypadkach rzeczownik w znaczeniu podstawowym występuje tylko w rodzaju męskim, ale jeżeli stosowany jest w funkcji przymiotnikowej, w zależności od określanego rzeczownika przybierze formę właściwą dla rodzaju (np. „podwykonawca” — *sous-traitant*, ale „spółka będąca podwykonawcą” — *société sous-traitante*). Tam, gdzie dany rzeczownik posiada jedną formę, taką samą zarówno w rodzaju męskim, jak i żeńskim, oznaczono go jako *m, f*. Z reguły w słownikach francuskojęzycznych oznaczany on jest jako *n* (*neutre*).

Podobnie oznaczono przymiotniki. Sporadycznie pojawiają się również formy żeńskie rzadko spotykane w języku francuskim (np. oficer: *officier* — *officière*, która to forma pojawia się np. w oficjalnych dokumentach nadania kobiecie stopnia oficerskiego, niemal nieznana pozostaje natomiast w codziennym języku Francuzów).

WYKAZ SKRÓTÓW

Skróty użyte w słowniku

B.	– belgijskie
budż.	– budżetowe
dypłom.	– dyplomacja
egzek.	– egzekucja
ekon.	– ekonomiczne
eur. pr. spółek	– europejskie prawo spółek
f	– féminin (rodzaj żeński)
fitosan.	– fitosanitarne
fpl	– féminin pluriel (rodzaj żeński, liczba mnoga)
handel mnar.	– handel międzynarodowy
hist.	– historyczne
inf.	– infinitif (bezokolicznik)
inform.	– informatyka
K.	– kanadyjskie
L.	– prawo państwa Luksemburg
m	– masculin (rodzaj męski)
mpl	– masculin pluriel (rodzaj męski, liczba mnoga)
msg	– masculin singulier (rodzaj męski, liczba pojedyncza)
ochr. danych	– ustawa o ochronie danych osobowych
p. ex.	– par exemple (na przykład)
pomoc publ.	– pomoc publiczna
post. adm.	– postępowanie administracyjne
pot.	– potocznie
pr. adm.	– prawo administracyjne
pr. aut.	– prawo autorskie
pr. bank.	– prawo bankowe
pr. bud.	– prawo budowlane
pr. celne	– prawo celne
pr. cyw.	– prawo cywilne
pr. drog.	– prawo ruchu drogowego
pr. dypl.	– prawo dyplomatyczne
pr. eur.	– prawo europejskie
pr. finans.	– prawo finansowe
pr. gosp.	– prawo gospodarcze
pr. karne	– prawo karne
pr. kons.	– prawo konsumenckie
pr. mor.	– prawo morskie
pr. mnar.	– prawo międzynarodowe
pr. podatk.	– prawo podatkowe
pr. publ.	– prawo publiczne

pr. r. fin.	– prawo rynków finansowych
pr. restr.	– prawo restrukturyzacyjne
pr. rodz.	– prawo rodzinne
pr. rolne	– prawo rolne
pr. spadk.	– prawo spadkowe
pr. spółek	– prawo spółek
pr. transp.	– prawo transportowe
pr. ubezpz.	– prawo ubezpieczeń
pr. upadł.	– prawo upadłościowe
pr. weksl.	– prawo wekslowe
pr. wł. int.	– prawo własności intelektualnej
proc.	– prawo procesowe
proc. adm.	– procedura administracyjna
proc. cyw.	– procedura cywilna
proc. karna	– procedura karna
przest.	– użycie przestarzałe
qqch	– quelque chose (coś)
qqn	– quelqu'un (ktoś, kogoś)
qqn à f. qqch	– quelqu'un à faire quelque chose (kogoś do zrobienia czegoś)
rachunk.	– rachunkowość
rzecz.	– rzeczownik
S.	– szwajcarskie
subj.	– subjonctif (tryb łączący)
WE	– Wspólnoty Europejskie
weter.	– weterynaryjne
zam. publ.	– zamówienia publiczne
zobow.	– zobowiązania

Skróty w języku francuskim

A.R. (avis de reception)	– potwierdzenie odbioru
ACP (accord de partenariat et de coopération)	– umowa o partnerstwie i współpracy <i>pr. pracy</i>
AFD (Agence française de développement)	– Francuska Agencja Rozwoju
AGS (assurance garantie des salariés)	– Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP)
APE (activité principale d'une entreprise)	– kod działalności podstawowej podmiotu gospodarczego (APEN dla przedsiębiorstwa, APET dla zakładów/oddziałów przedsiębiorstw)
B.T.P. (secteur du bâtiment et des travaux publics)	– sektor budownictwa publicznego
C.A.T. (Centre d'aide par le travail)	– zakład pracy chronionej
C.F.D.T. (Confédération française et démocratique du travail)	– Francuska Demokratyczna Konfederacja Pracy

C.G.T. (Confédération generale du travail)	– Powszechna Konfederacja Pracy
CADES (Caisse d’amortissement de la dette sociale)	– Fundusz Umorzenia Długu Publicznego
CBV (Conseil des bourses de valeurs)	– Rada Giełdy Papierów Wartościowych
CCI (Chambre de commerce internationale)	– Międzynarodowa Izba Handlowa
CCP (compte-chèque postal)	– konto w kasie pocztowej
CDC (Caisse des dépôts et consignation)	– kasa depozytowo-konsygnacyjna
CDD (contrat à durée déterminée)	– umowa na czas określony <i>pr. pracy</i>
CDF (Charbonnage français)	– Francuska Rada ds. Węgla
CDI (centre des impôts)	– urząd podatkowy, urząd skarbowy
CDI (contrat à durée indéterminée)	– umowa na czas nieokreślony <i>pr. pracy</i>
CE (conseil d’entreprise, comité d’entreprise)	– rada pracownicza
CEDH (Convention européenne de Sauvegarde des Droits de l’Homme et des Libertés fondamentales)	– Europejska konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności
CEE (Communauté économique européenne)	– Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG)
CEN (Comité européen de normalisation)	– Europejski Komitet Normalizacyjny (EKN)
Comité européen de normalisation électronique	– Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej (EKNE)
CEPOL (Collège européen de police)	– Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL)
CGA (conditions générales des compagnies d’assurances, conditions générales d’assurances)	– ogólne warunki ubezpieczenia (OWU)
CGV (conditions générales de vente)	– ogólne warunki sprzedaży
CIM (Convention internationale sur le transport de marchandises par chemins de fer)	– list przewozowy dla towarów przewożonych w międzynarodowym transporcie kolejowym na podstawie Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami COTIF
CJUE (Cour de Justice de l’Union Européenne)	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)
CMR (Convention de transport international de marchandises par route)	– list przewozowy dla towarów przewożonych w międzynarodowym transporcie drogowym na podstawie Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów
CNA (Caisse nationale des autoroutes)	– Fundusz Autostrad Krajowych

CSG (contribution sociale généralisée)	– ogólny podatek socjalny
CSM (Conseil supérieur de la magistrature)	– Najwyższa Rada Sądownictwa [<i>odpowiednik Krajowej Rady Sądownictwa</i>]
CVIM (contrat de vente internationale de marchandises)	– umowa o międzynarodowej sprzedaży towarów
CVIM (Convention des Nations Unies de 1980 sur les contrats de vente internationale de marchandises)	– Konwencja Narodów Zjednoczonych z 1980 r. o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów
D.A.U. (document administratif unique)	– dokument przewozowy w wymianie towarowej między krajami Unii Europejskiej
D.U.E. (Déclaration Unique d’Embauche)	– Jednolita Deklaracja o Zatrudnieniu
D/A (document contre acceptation)	– dokument w zamian za akcept
D/P (document contre paiement)	– dokument za płatność
DAA (document administratif d’accompagnement)	– towarzyszący dokument urzędowy
DG (direction générale)	– dyrekcja generalna
EEE (Espace économique européen)	– Europejski Obszar Gospodarczy (EOG)
EMC (Entreprise minière et chimique)	– spółka górnicza i chemiczna
EPM (établissement pénitentiaire pour mineurs)	– zakład penitencjarny (poprawczy) dla nieletnich
ETS (normes européennes de télécommunications)	– europejskie normy telekomunikacyjne
FCP (fonds commun de placement)	– wspólny fundusz lokacyjny
HT (prix net, prix hors taxes)	– cena netto
ILS (infraction à la législation sur les stupéfiants)	– przestępstwo przeciwko ustawie antynarkotykowej
IRPP (impôt sur le revenu des personnes physiques)	– podatek dochodowy od osób fizycznych
IS (impôt sur les sociétés)	– podatek dochodowy w przedsiębiorstwie, podatek dochodowy od osób prawnych
ISF (impôt de solidarité sur la fortune)	– podatek „solidarności społecznej” [<i>ustalany po przekroczeniu określonego progu majątkowego, tzw. podatek od wielkich majątków</i>]
JAF (juge aux affaires familiales)	– sędzia rodzinny
LCB-FT (Lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme)	– Walka z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu

MOA (maître d'ouvrage, maîtrise d'ouvrage)	– inwestor budowy
MOAd (maître d'ouvrage délégué, maîtrise d'ouvrage délégué)	– budowlany nadzór inwestorski
MOE (maîtrise d'oeuvre, maître d'oeuvre)	– wykonawca budowy, generalny wykonawca
MPE (Ministère public européen)	– Prokuratura Europejska
NAF (Nomenclature des activités françaises)	– francuska klasyfikacja działalności [<i>odpowiednik polskiej klasyfikacji działalności, PKD</i>]
NE (normes européennes)	– normy europejskie
NIC (Numéro Interne de Classement)	– numer wewnętrznego systemu klasyfikacji (<i>działalności przedsiębiorców</i>)
NIR (numéro d'identification au répertoire national)	– numer identyfikacyjny w narodowym rejestrze statystycznym (odpowiednik numeru PESEL)
NPAI (n'habite pas à l'adresse indiquée)	– nie mieszka pod wskazanym adresem
O.N.G. (organisation non gouvernementale)	– organizacja pozarządowa
O.N.U. (Organisation des Nations unies)	– Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)
OEDT (Observatoire européen des drogues et des toxicomanies)	– Europejskie Centrum Monitoringu ds. Narkotyków i Narkomanii
OMC (Organisation mondiale du commerce)	– Światowa Organizacja Handlu (WTO)
OMPI (Organisation mondiale de la propriété intellectuelle)	– Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (SOWI, WIPO)
OPC (organisme de placement collectif)	– instytucja (przedsiębiorstwo) zbiorowego lokowania kapitałów
OPCVM (Organisme de placement collectif en valeurs immobilières)	– instytucja (przedsiębiorstwo) zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe
OTC (Accord sur les Obstacles techniques au commerce)	– Porozumienie w sprawie przeszkód technicznych w handlu <i>pr. eur.</i>
P.L.V. (publicité sur les lieux de vente)	– reklama w miejscu sprzedaży
PACS (pacte civil de solidarité)	– cywilny pakt solidarności (<i>usankcjonowany przepisami prawa związek dwojga osób, płci odmiennej lub tej samej, bez zawierania ślubu</i>)
PCG (plan comptable général)	– ogólny plan kont
PDG (président-directeur général)	– prezes-dyrektor generalny
PECO (pays candidats de l'Europe centrale et orientale)	– kraje kandydujące do Europy Środkowej i Wschodniej
PESC (politique étrangère et de sécurité commune)	– Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa (WPZiB)

PIB (produit intérieur brut)	– produkt krajowy brutto (PKB)
PME (petites et moyennes entreprises)	– małe i średnie przedsiębiorstwa
RCS (Registre du commerce et des sociétés (RCS))	– Rejestr handlowy i spółek (<i>odpowiednik rejestru handlowego, Krajowego Rejestru Sądowego — RHb, KRS</i>)
RFF (Réseau Ferré de France)	– Koleje Francuskie
RM (répertoire des métiers)	– rejestr zawodów, wykaz zawodów
RTT (réduction du temps de travail)	– redukcja czasu pracy [<i>ograniczenie czasu pracy do 35 godzin tygodniowo</i>]
S.A. (société anonyme)	– spółka akcyjna (S.A.)
SARL (société à responsabilité limitée)	– spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Sp. z o.o.)
SAS (société par actions simplifiée)	– prosta spółka akcyjna (P.S.A.) [<i>w polskim k.s.h. od 2021 r.</i>]
SCE (société coopérative européenne)	– spółdzielnia europejska
SCP (société civile professionnelle)	– spółka partnerska (sp.p., s.p.)
SE (société anonyme européenne)	– europejska spółka akcyjna
SICAF (société d’investissement à capital fixe)	– spółka inwestycyjna o stałym kapitale
SICAV (société d’investissements à capital variable)	– spółka inwestycyjna o zmiennym kapitale
SIREN, SIRET	– [<i>numer SIREN otrzymuje każdy przedsiębiorca, niezależnie od formy prawnej prowadzenia działalności – również osoby fizyczne, z chwilą wpisania do właściwego rejestru; składa się on z 9 cyfr; numer SIRET odpowiada oznaczeniu zakładu przedsiębiorstwa; składa się on z 9 cyfr numeru SIREN oraz z 5 cyfr wewnętrznego systemu klasyfikacji — Numéro Interne de Classement, NIC</i>] — numer REGON
SPS (Accord sur les mesures sanitaires et phytosanitaires)	– Porozumienie w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych <i>pr. eur.</i>
TAEG (taux annuel effectif global du crédit)	– całkowite efektywne oprocentowanie kredytu w stosunku rocznym
TEC (tarif extérieur commun)	– wspólna taryfa celna
TFPB (taxe foncière sur les propriétés bâties)	– podatek od nieruchomości zabudowanej
TGI (tribunal de grande instance)	– sąd wielkiej instancji [<i>działający do 31.12.2019 r. odpowiednik sądu cywilnego w sądzie rejonowym i częściowo pokrywający się zakresem z sądem cywilnym w sądzie okręgowym</i>]
TI (tribunal d’instance)	– sąd instancji [<i>działający do 31.12.2019 r. odpowiednik sądów grodzkich cywilnych</i>]
TIG (travaux d’intérêt général)	– prace społecznie użyteczne

TIP (titre interbancaire de paiement)	– międzybankowy tytuł płatności
TIPP (taxe intérieure de consommation sur les produits pétroliers)	– podatek krajowy od zużycia produktów naftowych
TJ (tribunal judiciaire)	– sąd pierwszej instancji, <i>od 1.01.2020 r. obejmujący sprawy dotyczące należące do właściwości TI i TGI</i>
TUC (travaux d'utilité collective)	– prace użyteczności publicznej
TVA (taxe sur la valeur ajoutée)	– podatek od towarów i usług (podatek od wartości dodanej – VAT)
UEM (Union économique et monétaire)	– Unia Gospodarcza i Walutowa (UGiW)
URSSAF (Union pour le recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales) [Związek ds. Poboru Składek na Ubezpieczenia Społeczne i Zasiłki Rodzinne]	– Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)
UTA (unité de travail par an)	– roczna jednostka robocza [<i>liczba pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w ciągu roku</i>]
VNI (valeur nette d'inventaire)	– wartość inwentarzowa netto <i>pr.r. fin.</i>
ZI (zone industrielle)	– strefa przemysłowa

Skróty w języku polskim

AAD (towarzyszący dokument urzędowy)	– document administratif d'accompagnement (DAA)
CEPOL (Europejskie Kolegium Policyjne)	– Collège européen de police (CEPOL)
CIM (list przewozowy dla towarów przewożonych w międzynarodowym transporcie kolejowym na podstawie Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami COTIF)	– Convention internationale sur le transport de marchandises par chemins de fer
CMR (list przewozowy dla towarów przewożonych w międzynarodowym transporcie drogowym podstawie Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów)	– Convention de transport international de marchandises par route
EKN (Europejski Komitet Normalizacyjny)	– Comité européen de normalisation (CEN)

EKNE (Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej)	– Comité européen de normalisation électronique (Cenélec)
EOG (Europejski Obszar Gospodarczy)	– Espace économique européen (EEE)
EWG (Europejska Wspólnota Gospodarcza)	– Communauté économique européenne (CEE)
FAR (Francuska Agencja Rozwoju)	– Agence française de développement (AFD)
FGŚP (Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych)	– assurance garantie des salariés (AGS)
Konwencja Narodów Zjednoczonych z 1980 r. o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów	– Convention des Nations unies de 1980 sur les contrats de vente internationale de marchandises (CVIM)
KRS (Krajowy Rejestr Sądowy)	– Registre du commerce et des sociétés (RCS)
MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa)	– petites et moyennes entreprises (PME)
MTS (Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości)	– Cour internationale de justice
NE (normy europejskie)	– normes européennes (NE)
O.W.S. (ogólne warunki sprzedaży)	– conditions générales de vente (CGV)
ONZ (Organizacja Narodów Zjednoczonych)	– Organisation des Nations unies (O.N.U.)
OTC (Porozumienie w sprawie przeszkód technicznych w handlu)	– OTC (Accord sur les Obstacles techniques au commerce)
OWU (ogólne warunki ubezpieczenia)	– CGA (conditions générales des compagnies d'assurances, conditions générales d'assurances)
PE (Prokuratura Europejska)	– Ministère public européen (MPE)
PESEL	– NIR (numéro d'identification au répertoire national), numer identyfikacyjny w narodowym rejestrze statystycznym
PKB (produkt krajowy brutto)	– produit <i>m</i> intérieur brut (PIB)
PKD (Polska klasyfikacja działalności)	– Nomenclature des activités françaises (NAF)
REGON	– SIREN, SIRET [<i>numer SIREN otrzymuje każdy przedsiębiorca, niezależnie od formy prawnej prowadzenia działalności – również osoby fizyczne, z chwilą wpisania do właściwego rejestru; składa się on z 9 cyfr; numer SIRET od powiada oznaczeniu zakładu przedsiębiorstwa; składa się on z 9 cyfr numeru SIREN oraz z 5 cyfr wewnętrznego systemu klasyfikacji — Numéro Interne de Classement, NIC</i>]
RHb (rejestr handlowy)	– Registre du commerce et des sociétés (RCS) [<i>Rejestr handlowy i spółek</i>]
S.A., SA (spółka akcyjna)	– société anonyme (S.A)
s.p. (spółka partnerska)	– société civile professionnelle (SCP)

Sp. z o.o. (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)	– SARL (société à responsabilité limitée) (Sp. z o.o.)
SOWI, WIPO (Światowa Organizacja Własności Intelektualnej)	– Organisation mondiale de la propriété intellectuelle (OMPI)
SPS (Porozumienie w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych)	– Accord sur les mesures sanitaires et phytosanitaires (SPS)
TSUE (Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej)	– Cour de Justice de l'Union Européenne (CJUE)
UGiW (Unia Gospodarcza i Walutowa)	– Union économique et monétaire (UEM)
US (urząd skarbowy)	– centre <i>m</i> des impôts (CDI) [<i>urząd podatkowy</i>]
VAT (podatek od towarów i usług) (podatek od wartości dodanej)	– TVA (taxe sur la valeur ajoutée)
WTC (wspólna taryfa celna)	– tarif extérieur commun (TEC)
WTO (Światowa Organizacja Handlu)	– Organisation mondiale du commerce (OMC)
ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych)	– Union pour le recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (URSSAF) [<i>Związek ds. Poboru Składek na Ubezpieczenia Społeczne i Zasilki Rodzinne</i>]

abandon abandon *m* (maritime)

- **abandon frachtu** — abandon de la cargaison (en mer)
- **abandon statku i frachtu na poczet wierzycielności** — abandon du navire et du fret aux créanciers
- **abandon towaru ubezpieczonego** — abandon des facultés assurées
- **dokonywać abandonu** — faire abandon de qqch
- **prawo abandonu** — droit *m* d'abandon
- **przyjęcie w trybie abandonu** — acceptation *f* de délaissement

abandonowy d'abandon *m, f*

- **deklaracja abandonowa** — déclaration *f* d'abandon

abandonatariusz abandonnataire *m, f*

abandonujący abandonnateur *m* (abandonnatrice *f*)

abolicja abolition *f*

- **abolicja kary śmierci** — abolition de la peine de mort

abonament abonnement *m* (umowa o dostarczanie usług lub korzystanie z czegoś w określonym czasie za opłatą z góry, np. elektryczności, gazu, internetu); redevance *f*

- **abonament radiowo-telewizyjny** — redevance radio-télévision
- **abonament telefoniczny** — abonnement au téléphone
- **półroczny abonament za połączenie z internetem** — abonnement à Internet de six mois

abonent abonné *m* (abonnée *f*)

- **automatyczne wybieranie numeru abonenta** — sélection *f* à distance de l'abonné demandé en exploitation automatique
- **lista abonentów, którzy nie chcą, by ich adresy figurowały w książkach telefonicznych** — liste *f* rouge

– **lista abonentów telefonicznych** — annuaire *m*

– **numer abonenta** — numéro *m* d'appel d'un abonné, numéro *m* d'abonné

aborcja avortement *m*, interruption *f* volontaire de grossesse (I.V.G.)

abrogacja abrogation *f*

- **abrogacja dorozumiana** — abrogation tacite
- **abrogacja prawa** — abrogation d'un droit
- **abrogacja rozporządzenia** — abrogation d'un acte réglementaire
- **abrogacja ustawy** — abrogation d'une loi
- **abrogacja wyraźna** — abrogation expresse

abrogacyjna klauzula — clause *f* abrogative

abrogacyjny abrogatif *m* (abrogative *f*), abrogatoire *m, f*

absencja absence *f* (zob. też **nieobecność**)

- **absencja chorobowa** — absence pour cause de maladie
- **absencja w pracy** — absence de service, absentéisme *m*

absolucja absolution *f*

absolutorium quitus *m*

- **udzielić absolutorium** — donner quitus

absolutny absolu *m* (absolue *f*)

- **absolutna konieczność** — nécessité *f* absolue
- **dysponowanie (czymś) w sposób absolutny** — disposer (de qqch) d'une manière absolue
- **frekwencja absolutna** — fréquence *f* absolue
- **monarchia absolutna** — monarchie *f* absolue

– **większość absolutna** — majorité *f* absolue

– **władza absolutna** — pouvoir *m* absolu

absorpcja absorption *f*

- **absorpcja grupy aktywów (w funduszach inwest.)** — absorption du compartiment
- **absorpcja kar** — confusion *f* des peines

adekwatny adéquat *m* (adéquate *f*), approprié *m* (appropriée *f*)

- **adekwatna odpowiedź** — réponse *f* adéquate
- **adekwatne miejsce** — endroit *m* adéquat, lieu *m* adéquat
- **adekwatny związek przyczynowy** — causalité *f* adéquate

adiunkt maître *m f* de conférences

administracja administration *f* (zob. też **zarząd, zarządzanie**)

- **administracja celna** — administration douanière
- **administracja centralna** — administration centrale
- **administracja cywilna** — administration civile
- **administracja finansowa** — administration des finances
- **administracja niższego szczebla** — administration subalterne
- **administracja państwowa** — administration d'État, administration gouvernementale
- **administracja publiczna** — administration publique
- **administracja rządowa** — administration gouvernementale
- **administracja sądowa** — administration judiciaire
- **administracja skarbowa** — administration fiscale
- **administracja terenowa** — administration régionale
- **administracja więzienna** — administration pénitentiaire
- **administracja wojskowa** — administration militaire
- **administracja wyższego szczebla** — administration supérieure
- **dziedzina administracji** — domaine *m* administratif
- **koszty administracji** — frais *mpl* d'administration, dépenses *fpl* d'administration
- **„milczenie” administracji** (niewydanie decyzji w odpowiednim terminie) — silence *m* (de l'administration)

– **organizacja administracji** — organisation *f* administrative

– **reforma administracji** — réforme *f* administrative

– **szkoda wyrządzona działalnością administracji państwowej** — dommage *m* entraîné par l'activité de l'Administration

– **urzędnik administracji** — agent *m* de l'administration, agent *m* administratif, fonctionnaire *m* d'administration

– **wymogi dobrej administracji** — exigences *fpl* d'une bonne administration

administracyjnie administrativement (w trybie administracyjnym), par la voie *f* administrative

administracyjny administratif *m* (administrative *f*)

– **akt administracyjny** — acte *m* administratif. *Unieważnienie aktu administracyjnego.* — Annulation d'un acte administratif. *Zaskarżać akt administracyjny.* — Attaquer un acte administratif.

– **anulować akt administracyjny** — annuler un acte administratif

– **aparatus administracyjny** — appareil *m* administratif

– **autonomia administracyjna** — autonomie *f* administrative

– **budynek administracyjny** — bâtiment *m* administratif

– **czynność administracyjna** — acte *m* administratif, acte *m* d'administration

– **decyzja administracyjna** — décision *f* administrative

– **dokument administracyjny** — pièce *f* administrative, document *m* administratif. *Administracyjny dokument towarzyszący (AAD).* — Document administratif d'accompagnement (DAA).

– **forma administracyjna** — forme *f* administrative

– **funkcja administracyjna** — fonction *f* administrative

– **grzywna administracyjna** — amende *f* administrative

– **jednostka administracyjna** — unité *f* administrative

- **klauzula o wzajemnej pomocy administracyjnej** — clause *f* d'assistance administrative
- **komisja administracyjna** — commission *f* administrative
- **kontrola administracyjna** — contrôle *m* administratif
- **koszty administracyjne** — coûts *mpl* administratifs
- **nowa struktura administracyjna** — nouvelle structure *f* administrative
- **obciążenia administracyjne** — lourdeurs *fpl* administratives
- **okręg administracyjny** — circonscription *f* administrative, district *m* administratif
- **opłata administracyjna** — taxe *f* administrative, forfait *m* pour les frais administratifs
- **organ administracyjny** — autorité *f* administrative, organe *m* administratif
- **postępowanie administracyjne** — procédure *f* administrative
- **postępowanie sądowo-administracyjne** — contentieux *m* administratif
- **prawo administracyjne** — droit *m* administratif
- **procedury administracyjne** — procédures *fpl* administratives. *Uproszczenie procedur administracyjnych.* — *Simplification des procédures administratives.*
- **przepisy administracyjne** — dispositions *fpl* administratives
- **rada administracyjna** — conseil *m* d'administration
- **reforma administracyjna** — réforme *f* administrative
- **regulamin administracyjny** — règlement *m* administratif
- **sąd administracyjny** — tribunal *m* administratif
- **sądownictwo administracyjne** — contentieux *m* administratif, juridiction *f* administrative
- **sekcja administracyjna** — service *m* administratif, section *f* administrative
- **siedziba administracyjna** — siège *m* administratif
- **środek administracyjny** — mesure *f* administrative
- **struktura administracyjna** — structure *f* administrative
- **system administracyjny** — régime *m* administratif, système *m* administratif
- **środek administracyjny** — mesure *f* administrative
- **umowa administracyjna** — contrat *m* administratif
- **unieważnić akt administracyjny** — annuler un acte administratif
- **unieważnienie aktu administracyjnego** — annulation *f* d'un acte administratif
- **uproszczenie procedur administracyjnych** — simplification *f* administrative
- **utrzymać w mocy akt administracyjny** — maintenir un acte administratif
- **w trybie administracyjnym** — par voie *f* administrative, administrativement
- **wycena administracyjna** — évaluation *f* administrative
- **wydatki administracyjne** — dépenses *fpl* administratives
- **zachować drogę administracyjną** — suivre la voie *f* administrative
- **zarządzenie administracyjne** — ordonnance *f* administrative
- **zmienić akt administracyjny** — réformer un acte administratif
- **administrator** administrateur *m* (administratrice *f*), gestionnaire *m, f*, gérant *m* (gérante *f*)
- **administrator domu** — administrateur d'immeubles, syndic *m*
- **administrator majątku** — administrateur de biens
- **administrator publicznej sieci przesyłowej** — gestionnaire du réseau public de transport
- **administrator sądowy** — administrateur judiciaire
- **administrator ustawowy** — administrateur légal
- **adnotacja** note *f* również: explication, indication, notation, note, note marginale, observation, remarque, renvoi
- **adopcja** adoption *f*, filiation *f* adoptive (zob. **przysposobienie**)
- **adopcja dziecka** — adoption d'un enfant
- **adopcja niepełna** — adoption simple

- **adopcja pełna** — adoption plénière
- **adopcja testamentowa** — adoption testamentaire
- **adopcja wewnątrzrodzinna** — adoption intrafamiliale
- **umowa adopcji** — contrat *m* d'adoption
- adopcyjny** adoptif *m* (adoptive *f*), d'adoption
- **legitymacja adopcyjna** — légitimation *f* adoptive
- **matka adopcyjna** — mère *f* adoptive
- **pokrewieństwo adopcyjne** — parenté *f* adoptive
- **umowa adopcyjna** — contrat *m* d'adoption
- **urlop macierzyński adopcyjny** — congé *m* d'adoption
- adoptować** adopter (zob. **przysposobić**)
- **adoptować dziecko** — adopter un enfant
- adoptowany** (*pot. przysposobiony*) adopté *m* (adoptée *f*), adoptif *m* (adoptive *f*)
- **dziecko adoptowane** — enfant *m* adoptif
- adres** adresse *f*
- **adres do korespondencji** — adresse postale
- **adres elektroniczny** — adresse électronique
- **adres firmy** — adresse commerciale
- **adres niedokładny** — adresse insuffisante, adresse incomplète
- **adres niewłaściwy** — adresse fausse
- **adres pomocniczy** — adresse accessoire
- **adres prywatny** — adresse privée, adresse personnelle
- **adres siedziby osoby prawnej** — adresse du siège social
- **adres teleksowy** — adresse télex
- **dokładny adres** — adresse complète
- **koperta z adresem (zaadresowana)** — enveloppe *f* à l'adresse (de qqn)
- **na wskazany adres** — à l'adresse indiquée
- **nie ma pewności co do adresu** — l'adresse n'est pas connue avec certitude, adresse non connue avec certitude
- **nie mieszka pod wskazanym adresem** — n'habite pas à l'adresse indiquée (NPAI)
- **odesłać na aktualny adres** — faire suivre (à l'adresse actuelle)
- **pomylić adres** — se tromper d'adresse
- **spis adresów** — liste *f* (des adresses)
- **stały adres** — adresse permanente
- **wskazać adres dla doręczeń** (*w postępowaniu sądowym*) — élire domicile. *Stroiny postępowania mają obowiązek wskazać adres dla doręczeń w Luksemburgu.* — *Les parties élisent domicile à Luxembourg.*
- **wskazanie adresu dla doręczeń** — élection *f* de domicile (*UWAGA: często tłumaczone tylko jako „adres dla doręczeń”*)
- **wyjechał, nie podając adresu** — parti sans laisser d'adresse
- **wysłać na adres** — envoyer à l'adresse
- **zapisać adres** — prendre adresse
- **zmiana adresu** — changement *m* d'adresse
- **zmienić adres** (*przeprowadzić się*) — déménager
- adresat** destinataire *m, f*
- **adresat mieszka pod wskazanym adresem** — destinataire demeure bien à l'adresse indiquée
- **adresat nieznany** — destinataire inconnu
- **adresat normy prawnej** — destinataire d'une règle juridique
- **adresat wyjechał** (*nie podając adresu*) — destinataire parti (sans laisser d'adresse)
- **doręczyć adresatowi** — remettre au destinataire. *Doręczyć przesyłkę do rąk własnych adresata.* — *Remettre un envoi en mains propres du destinataire.*
- **oddanie (przesyłki) adresatowi** (*który dobrowolnie wyraża zgodę na jej przyjęcie*) — remise *f* simple
- **oddanie pisma adresatowi** — transmission *f* de l'acte au destinataire
- **pod nieobecność adresata** — en l'absence du destinataire
- **zwykle oddanie pisma adresatowi** — simple transmission *f* de l'acte au destinataire
- adresować** adresser
- **adresować kopertę** — mettre l'adresse sur une enveloppe
- **maszyna do adresowania** — machine à adresser
- adresowy** d'adresse
- **biuro adresowe** — bureau *m* d'adresses
- **książka adresowa** — livre *m* d'adresses
- adwokacki** d'avocat
- **aplikacja adwokacka** — stage *m* des avocats

- **aplikant adwokacki** — admis *m* au stage des avocats, avocat *m* stagiaire
- **być wpisanym na listę adwokacką** — être inscrit au barreau, être admis au barreau
- **honorarium adwokackie** — honoraires d'un avocat, peines *fpl* et soins *mpl* de l'avocat
- **Izba Adwokacka** — Ordre des avocats, Chambre des avocats *S.*, barreau *m*
- **kancelaria adwokacka** — cabinet *m* d'avocat, chambre *f* d'avocat
- **lista adwokacka** — tableau *m* des avocats
- **przymus adwokacki** — ministère *m* d'avocat
- **Rada Adwokacka** — Conseil *m* de l'ordre des avocats
- **skreślić z listy adwokackiej** — rayer du barreau
- **toga adwokacka** — robe *f* d'avocat
- adwokat** avocat *m* (avocate *f*)
 - **adwokat bez klienteli** — avocat sans cause
 - **adwokat oskarżonego** (*obrońca*) — avocat chargé de la défense
 - **adwokat powoda** — avocat de la partie plaignante, avocat du demandeur
 - **adwokat** (*pot.*) **pozwanego** — avocat de la défense, avocat du défendeur
 - **adwokat przyznany stronie zwolnionej od kosztów** — avocat chargé de l'assistance judiciaire
 - **adwokat strony przeciwnej** — avocat de la partie adverse
 - **adwokat ustanowiony z urzędu** — avocat nommé d'office
 - **adwokat wpisany na listę adwokacką** — avocat inscrit au tableau, avocat inscrit au barreau
 - **adwokat wyłącznie udzielający porad** — avocat conseil, avocat consultant
 - **adwokat występujący przed sądem** — avocat plaidant
 - **adwokat występujący przed sądem apelacyjnym** — avoué (*jest to urzędnik ministerialny, należący do kategorii* auxiliaires de la justice, *uprawniony do występowania przed sądami wyższego szczebla* — avocat *nie może występować przed* Cour d'appel)
- **adwokat wyznaczony z urzędu** — avocat commis d'office, avocat d'office
- **być reprezentowanym przez adwokata** — plaider par avocat
- **korzystać z pomocy adwokata** — recourir à un avocat
- **porada adwokata** — consultation *f* d'avocat
- **prawo adwokata do zapoznania się z aktami sprawy** — droit *m* (de l'avocat) de communication du dossier
- **ustanowić adwokata** — constituer (un) avocat
- **wyznaczyć adwokata z urzędu** — commettre un avocat, nommer d'office un avocat
- **zasięgnąć rady adwokata** — consulter un avocat
- **zostać adwokatem** — devenir avocat, entrer au barreau
- adwokatura** ordre *m* des avocats, barreau *m*
 - **być przyjętym do adwokatury** — être reçu avocat, entrer au barreau, devenir avocat
 - **dopuszczenie do adwokatury** — admission *f* au barreau
 - **prawo o adwokaturze** — loi *f* sur le barreau
 - **wycofać się z adwokatury** — quitter le barreau
- afiliacja** affiliation *f*
 - **afiliacja obowiązkowa** — affiliation forcée, affiliation obligatoire
- afiliować** affilier (qqn, qqch à qqch)
- afiliowany** affilié *m* (affiliée *f*), lié *m* (liée *f*)
 - **afiliowany usługodawca** — prestataire *m* affilié
 - **bank afiliowany** — banque *f* affiliée
 - **instytucja afiliowana** — institution *f* affiliée
 - **przedsiębiorstwo afiliowane** — entreprise *f* liée, entreprise *f* affiliée
- agencja** agence *f*
 - **agencja bankowa** — agence de banque, agence bancaire
 - **agencja celna** — agence en douane, agence de douane
 - **agencja centralna** — agence centrale
 - **agencja handlowa** — agence commerciale, agence de renseignements
 - **agencja informacyjna** — agence d'information

- **agencja konsularna** — agence consulaire
- **agencja nieruchomości (obrotu nieruchomościami)** — agence immobilière
- **agencja płatnicza** — organisme *m* payeur
- **agencja pracy tymczasowej** — agence de travail intérimaire
- **agencja prasowa** — agence de presse
- **agencja reklamowa** — agence de publicité
- **agencja sprzedaży** — agence de vente
- **agencja ubezpieczeniowa** — agence d'assurance
- **agencja wykonawcza** — agence d'exécution
- **agencja zakupu** — agence d'achat
- **zewnętrzna agencja ratingowa** — agence de notation extérieure
- agent** agent *m*
 - **agent bankowy** — agent de banque
 - **agent celny** — agent des douanes, agent de la douane
 - **agent eksportowy** — agent d'exportation
 - **agent handlowy** — agent de change (*arch.*), agent commercial
 - **agent importowy** — agent d'importation
 - **agent komisowy** — agent à la commission
 - **agent konsularny** — agent consulaire
 - **agent lądowy** — agent terrestre
 - **agent lokujący** *pr. r. fin.* — agent placeur
 - **agent łącznikowy** — agent de liaison
 - **agent miejscowy** — agent local, agent de place, agent placier
 - **agent reklamowy** — agent de publicité, agent en publicité
 - **agent spedycyjny** — agent de transport
 - **agent transferowy** — agent de transfert
 - **agent ubezpieczeniowy** — agent d'assurances
 - **agent upoważniony** — agent accrédité
 - **tajny agent** — agent secret
- agitacja** agitation *f*
- agitator** agitateur *m* (agitatrice *f*)
- agnacja** agnation *f* (*pokrewieństwo w linii męskiej*)
- agonia** agonie *f*
 - **długa agonია** — longue agonie, lente agonie
- agresja** agression *f*
 - **agresja ekonomiczna** — agression économique
 - **agresja ideologiczna** — agression idéologique
 - **agresja pośrednia** — agression indirecte
 - **agresja sprowokowana** — agression provoquée
 - **akt agresji** — acte *m* d'agression
 - **być ofiarą agresji** — être victime d'une agression
 - **dokonać agresji na państwo** — commettre une agression contre un pays
- agresor** agresseur *m*
 - **państwo-agresor** — État *m* agresseur
- agresywny** agressif *m* (agressive *f*)
 - **agresywna polityka** — politique *f* aggressive
 - **agresywne zachowanie** — comportement *m* agressif
 - **agresywne zamiary** — desseins *mpl* agressifs
 - **agresywny przestępca** — criminel *m* par agressivité
 - **czyn agresywny** — acte *m* d'un caractère agressif
- agroturystyka** tourisme *m* vert
- ajent** agent *m*
 - **ajent komisowy** — agent à la commission
- akapit** alinéa *m*

(*UWAGA: istnieją różnice między tłumaczeniami aktów prawa unijnego a francuskimi aktami normatywnymi: w tłumaczeniach dokumentów unijnych „ustęp” może być tłumaczony jako paragraphe, point lub alinéa; „akapit” zawsze jest tłumaczony jako alinéa; we francuskich tekstach normatywnych paragraphe tłumaczony jest jako „paragraf”, a alinéa jako „ustęp” lub „akapit”.*)

 - **dodawać akapit (do czegoś)** — insérer un alinéa (dans qqch). *W art. 1 ust. 2 rozporządzenia dodaje się następujący akapit:...* — À l'article 1, le paragraphe 2 est complété par l'alinéa suivant :...
 - **skreślać akapit (z czegoś)** — supprimer un alinéa (de qqch, dans qqch). *Skreśla się ostatni akapit ustępu 3.* — Le dernier alinéa du 3o est supprimé.

akcept *acceptation f*

- **akcept bankowy** — *acceptation bancaire*
- **akcept grzecznościowy** — *acceptation de complaisance*
- **akcept handlowy** — *acceptation commerciale*
- **akcept towarowy** — *acceptation commerciale*
- **akcept w zamian za dokumenty** — *acceptation contre documents*
- **akcept warunkowy** — *acceptation conditionnelle*
- **akcept weksla** — *acceptation d'un effet*
- **akcept weksla przez wyręczenie** — *acceptation par intervention*
- **akcept wekslowy** — *acceptation cambiaire*
- **brak akceptu** — *faute f d'acceptation*
- **protest z powodu braku akceptu weksla** — *prôtet m faute d'acceptation*

akceptacja *acceptation f*

- **akceptacja oferty** — *acceptation d'une offre*
- **jednomyślna akceptacja** — *accord m unanime*
- **odpowiedź zamierzona jako akceptacja** — *réponse qui tend à être l'acceptation l(une acceptation)*
- **pismo zawierające akceptację** — *écrit m contenant l'acceptation*
- **przedstawienie weksla do akceptacji** — *présentation f à l'acceptation*
- **spóźniona akceptacja** — *acceptation tardive*

akceptować *accepter*

- **akceptować ryzyko** — *accepter le risque*

akceptant *acceptant m***akceptacyjny** *d'acceptation*

- **bank akceptacyjny** — *banque f d'acceptation*
- **kredyt akceptacyjny** — *crédit d'acceptation*

akceptant *acceptant m***akceptować** *accepter*

- **akceptować ryzyko** — *accepter le risque*

akces *accession f*

- **akces do umowy międzynarodowej** — *accession à un traité (international)*

akcesja *accession f*

- **akcesja do unii (związku, stowarzyszenia)** — *accession à l'union (à l'association)*

akcesyjny *d'accession*

- **dokument akcesyjny** — *instrument m d'accession*

- **klauzula akcesyjna** — *clause f d'accession*

akcesoryjny *accessoire m, f (zob. dodatkowy)*

- **prawa rzeczowe akcesoryjne** — *droits mpl réels accessoires*

akcja *action f (papier wartościowy; działanie, czynność — zob. też działanie)*

- **akcja bankowa** *pr. r. fin.* — *action de banque*

- **akcja bez wartości nominalnej** *pr. r. fin.* — *action sans valeur nominale*

- **akcja bezpłatna** *pr. r. fin.* — *action de jouissance, action bénéficiaire, action gratuite*

- **akcja cywilna (w postępowaniu karnym)** — *action civile*

- **akcja dystrybucyjna (zyski z akcji są wypłacane akcjonariuszom)** — *pr. r. fin. action de distribution*

- **akcja imienna** *pr. r. fin.* — *action nominative*

- **akcja kapitalizacyjna (zyski z akcji są inwestowane)** *pr. r. fin.* — *action de capitalisation*

- **akcja kapitałowa** *pr. r. fin.* — *action de capital*

- **akcja kumulacyjna** *pr. r. fin.* — *action cumulative*

- **akcja na okaziciela** *pr. r. fin.* — *action au porteur*

- **akcja niepodlegająca materializacji** *pr. r. fin.* — *action non livrable matérielle*

- **akcja nieuprzywilejowana** *pr. r. fin.* — *action ordinaire*

- **akcja niezbywalna** *pr. r. fin.* — *action incesible*

- **akcja notowana na giełdzie** *pr. r. fin.* — *action cotée en bourse*

- **akcja nowej emisji** *pr. r. fin.* — *action nouvelle*

- **akcja odroczone** — *action différée*

- **akcja objęta w zamian za wkłady niepieniężne** — *pr. r. fin. action d'apport*

- **akcja objęta w zamian za wkłady pieniężne** — *pr. r. fin. action de numéraire*

- **akcja pauliańska (skarga pauliańska)** — *action paulienne*

- **akcja pożytkowa** *pr. r. fin.* — action de jouissance
- **akcja protestacyjna** (prowadzona przez związek zawodowy) — action syndicale. *Prawo do akcji protestacyjnych.* – *Droit de mener des actions syndicales.*
- **akcja przemysłowa** *pr. r. fin.* — action industrielle
- **akcja represyjna** — action répressive
- **akcja spleciona** *pr. r. fin.* — action libérée
- **akcja starej emisji** *pr. r. fin.* — action ancienne
- **akcja uprzywilejowana** *pr. r. fin.* — action de préférence, action privilégiée
- **akcja wyemitowana** *pr. r. fin.* — action émise
- **akcja z prawem do dywidendy** *pr. r. fin.* — action de dividende
- **akcja z prawem głosowania** *pr. r. fin., pr. spółek* — action avec droit de vote
- **akcja z prawem udziału w zyskach** *pr. r. fin.* — action participante
- **akcja z uprzywilejowanym prawem głosu** *pr. r. fin., pr. spółek* — action multiple, action à vote plural
- **akcja zwykła** *pr. r. fin.* — action ordinaire
- **akcje będące w obrocie** *pr. r. fin.* — actions *fpl* en circulation
- **akcje całkowicie splecone** *pr. r. fin.* — actions *fpl* entièrement libérées
- **akcje dające prawo głosowania na walnym zgromadzeniu** *pr. r. fin.* — actions *fpl* conférant des droits de vote dans l'assemblée générale
- **akcje o niskiej kapitalizacji** *pr. r. fin.* — actions *fpl* de petite capitalisation
- **akcje o średniej kapitalizacji** *pr. r. fin.* — actions *fpl* de moyenne capitalisation
- **akcje przeważone (w portfelu)** *pr. r. fin.* — actions *fpl* surpondérées
- **akcje zapisane na więcej niż jednym rachunku papierów wartościowych** — actions *fpl* détenues sur plus d'un compte-titres *pr. spółek*
- **bezpłatne przekazanie akcji** — émission *f* d'actions gratuite
- **emisja akcji** *pr. r. fin.* — émission *f* des actions
- **emitować akcje** *pr. r. fin.* — émettre des actions
- **inwestować kapitał w akcje** — investir le capital en actions
- **klasa akcji** *pr. r. fin.* — classe *f* d'actions
- **konsolidacja akcji** *pr. r. fin.* — regroupement *m* d'actions
- **konwersja akcji** *pr. r. fin.* — conversion *f* (d'actions)
- **konwersja długów na akcje** — conversion *f* de dettes en capitaux propres
- **odwrocenie podziału akcji** — fractionnement *m* inversé d'actions
- **pakiet akcji** *pr. r. fin.* — paquet *m* d'actions
- **płatności w formie akcji** — paiement *m* fondé sur des actions
- **podział akcji** — division *f* d'actions
- **posiadać akcje** — détenir des actions
- **posiadać prawo poboru akcji** — posséder des bons de souscription d'actions
- **prowadzić akcję** — mener une action
- **przechowywanie akcji** *pr. r. fin.* — garde *f* des actions
- **przydział akcji** *pr. r. fin.* — attribution *f* d'actions
- **rozpocząć akcję** — entreprendre une action, engager une action
- **rozprowadzać akcje poprzez subskrypcję publiczną** *pr. r. fin.* — placer des actions auprès du public, publique oferta sprzedaży akcji — offre *f* publique d'achat des actions
- **stosunek wymiany akcji** *pr. spółek* — rapport *m* d'échange des actions
- **subskrypcja akcji** *pr. r. fin.* — souscription *f*
- **średnia ważona liczba akcji** *pr. r. fin.* — nombre *m* moyen pondéré d'actions
- **transakcje dotyczące akcji** *pr. r. fin.* — opérations *fpl* portant sur des actions
- **transakcja płatności w formie akcji** — transaction *f* de paiements fondés sur des actions
- **ułankowa część akcji** *pr. r. fin.* — fraction *f* d'action
- **umorzenie akcji** *pr. r. fin.* — annulation *f* d'actions
- **umorzyć akcje** — racheter des actions, annuler des actions

- **ustalić minimalną stopę procentową akcji** — fixer le pourcentage minimal des actions
 - **waluta wyceny akcji** *pr. r. fin.* — devises *fpl* d'évaluation des actions
 - **warrant na akcje** — bon *m* de souscription d'actions
 - **warunki przyznania akcji spółki** (*w przypadku połączenia spółek*) — modalités *fpl* de remise des actions d'une société
 - **wejść do akcji** — intervenir, entrer en action
 - **wycofać akcję z obiegu** *pr. r. fin.* — retirer une action de la circulation
 - **wykup akcji** *pr. r. fin.* — rachat *m* (d'actions)
 - **zarządzanie akcjami** *pr. r. fin.* — gestion *f* des actions
 - **zmiennosc akcji** — volatilité *f* de l'action
 - **zmiennosc ceny akcji** — volatilité *f* du prix de l'action
- akcjonariat** actionnariat *m*
- **akcjonariat pracowniczy** — actionnariat salarié, actionnariat ouvrier
- akcjonariusz** actionnaire *m, f*, porteur *m* (porteuse *f*) d'actions, détenteur *m* (détentricerice *f*) d'actions
- **akcjonariusz mniejszościowy** — actionnaire minoritaire. *Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych.* — *Protection des actionnaires minoritaires.*
 - **akcjonariusz niezidentyfikowany** — actionnaire non identifié
 - **akcjonariusz podlegający prawu francuskiemu** — actionnaire régi par le droit français, actionnaire soumis au droit français
 - **drobny akcjonariusz** — petit actionnaire
 - **główny akcjonariusz** — actionnaire principal
 - **lista akcjonariuszy wraz z określeniem ilości przysługujących im akcji** — feuille *f* de présence
 - **nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy** — assemblée *f* générale extraordinaire des actionnaires
 - **obrona interesów akcjonariuszy mniejszościowych** — défense *f* des intérêts des actionnaires minoritaires
 - **procedura odszkodowania dla akcjonariuszy mniejszościowych** *pr. spółek* — pro-
- cédure f* visant à indemniser les actionnaires minoritaires
- **uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy** *pr. spółek* — décision *f* de l'assemblée générale des actionnaires
- akcyjny** d'action
- **europejska spółka akcyjna** — société anonyme européenne (SE)
 - **kapitał akcyjny** — capital *m* d'actions
 - **prosta spółka akcyjna** — société *f* par actions simplifiée
 - **spółka akcyjna** — société *f* anonyme (SA)
 - **spółka komandytowo-akcyjna** — société *f* en commandite par actions
 - **statutowy kapitał akcyjny** — capital *m* autorisé
 - **uproszczona spółka akcyjna** — société *f* par actions simplifiée
 - **wyższy subskrybowany kapitał akcyjny** — capital *m* souscrit plus élevé
- akcyza** accise *f*, droits *mpl* de régie
- **domagać się zwolnienia od akcyzy** — revendiquer l'exonération des droits de régie
 - **podlegać akcyzie** — être soumis aux droits *mpl* d'accise
 - **podlegający akcyzie** — soumis aux droits d'accise, soumis à accises
 - **wolny od akcyzy** — exempt d'accise
- akredytacja** agrément *m*
- **akredytacja udzielona tymczasowo** — agrément octroyé à titre provisoire
 - **cofnięcie akredytacji** — retrait *m* de l'agrément
 - **kryteria akredytacji** — conditions qui régissent l'agrément de qqch
 - **przegląd akredytacji** — révision *f* de l'agrément
- akredytować** accréditer (qqn auprès de qqch)
- **akredytować ambasadora** — accréditer un ambassadeur
- akredytowany** accrédité *m* (accréditée *f*), agréé *m* (agréée *f*)
- **organ akredytowany** — organisme *m* accrédité, organisme *m* agréé
- akredytywa** accréditif *m*, crédit *m*, lettre *f* de crédit

- **akredytywa nieodwołalna** — lettre de crédit irrévocable, accréditif irrévocable
 - **akredytywa niepotwierdzona** — lettre de crédit simple, lettre de crédit non-confirmée, accréditif non confirmé
 - **akredytywa odnawialna** — lettre de crédit par acceptation, accréditif par acceptation
 - **akredytywa odwołalna** — lettre de crédit révocable, accréditif révocable
 - **akredytywa okrężna** — lettre de crédit circulaire
 - **akredytywa potwierdzona** — lettre de crédit confirmée, accréditif confirmé
 - **akredytywa rewolwingowa** — lettre de crédit par acceptation, accréditif par acceptation
 - **akredytywa towarowa** — lettre de crédit documentaire, crédit documentaire, accréditif documentaire
 - **akredytywa towarowa potwierdzona** — lettre de crédit documentaire confirmée, crédit documentaire confirmé, accréditif documentaire confirmé
- akt** acte *m*, fait *m* (*czynność, działanie; dokument*)
- **akt administracyjny** — acte administratif
 - **akt administracyjny naruszający prawo** — acte (administratif) faisant grief
 - **akt agresji** — acte d'agression
 - **akt amnestii** — acte d'amnistie
 - **akt apelacji** — acte d'appel
 - **akt barbarzyństwa** — acte de barbarie
 - **akt cesji** — acte de cession
 - **akt darowizny** — acte de donation
 - **akt deklaratoryjny** — acte déclaratoire
 - **akt deklaratywny** — acte déclaratif (de droit)
 - **akt dwustronny** — acte bilatéral
 - **akt dyskrecjonalny** — acte discrétionnaire
 - **akt formalny** — acte formel
 - **akt grzecznościowy** — acte de complaisance
 - **akt gwałtu** — acte de violence
 - **akt kapitulacji** — acte de capitulation
 - **akt konstytutywny** — acte constitutif de droit
 - **akt końcowy** — acte final
 - **akt, który uległ sprostowaniu** — acte réformé, acte rectifié
 - **akt legislacyjny** — acte législatif
 - **akt ludobójstwa** — acte de génocide
 - **akt nadania** — acte de concession
 - **akt naturalizacji** — acte de naturalisation
 - **akt nieposłuszeństwa** — acte d'insubordination
 - **akt nieprzyjazny** — acte inamical, acte peu amical
 - **akt niezgodny z honorem** — acte contraire à l'honneur
 - **akt nominacji** — acte de nomination
 - **akt normatywny** — acte normatif
 - **akt notarialny** — acte passé devant notaire, acte notarial, acte notarié, acte authentique
 - **akt notarialny, którego oryginal notariusz zwraca klientowi** — acte en brevet
 - **akt notarialny, którego oryginal zatrzymuje notariusz** — acte en minute
 - **akt normatywy objaśniony pr. eur.** — acte éclairé
 - **akt okrucieństwa** — acte de cruauté
 - **akt oporu** — acte de résistance
 - **akt oskarżenia** — acte d'accusation, action *f* publique
 - **akt państwowo** — acte de gouvernement
 - **akt poddany wykładni pr. eur.** — acte éclairé
 - **akt podstawowy** — acte de base
 - **akt podustawowy** — règlement *m*
 - **akt prawa miejscowego** — texte *m* de portée locale
 - **akt prawny** — acte juridique, acte législatif. *Zróżnicowanie w odnośnych aktach prawnych.* — *Modulation dans les actes juridiques concernés. Pakiet aktów prawnych.* — *Ensemble d'instruments législatifs.*
 - **akt prawny będący w trakcie procesu legislacyjnego [nad którym trwają prace legislacyjne]** — proposition législative en suspens
 - **akt prywatny** — acte privé, acte sous seing privé
 - **akt przemocy** — acte de violence, sévices *mpl*, brutalité *f*
 - **akt przymusu** — acte de coercition, acte de contrainte
 - **akt przystąpienia** — acte d'adhésion

- **akt rządowy** — acte de gouvernement
- **akt sabotażu** — acte de sabotage
- **akt samowoli** — acte arbitraire
- **akt sądowy** — acte judiciaire
- **akt seksualny** — acte sexuel
- **akt sprzeciwu** — acte d'opposition
- **akt sprzeczny z nakazem lub zakazem prawa** — acte contrevenant à un commandement ou à une défense de la loi *przest.*
- **akt sprzedaży** — acte de vente
- **akt stanu cywilnego** — acte de l'état civil
- **akt szkodliwy** — acte préjudiciable
- **akt ślubu** — acte de mariage
- **akt terroryzmu** — acte de terrorisme
- **akt urodzenia** — acte de naissance
- **akt urzędowy** — acte authentique, acte officiel, acte instrumentaire, acte public
- **akt ustawodawczy** — acte législatif
- **akt uwierzytelniony** — acte légalisé
- **akt uznania (państwa, rządu)** — acte récongnitif, acte de reconnaissance
- **akt wandalizmu** — acte de vandalisme
- **akt władczy** — acte d'autorité, acte de puissance
- **akt władzy zwierzchniej** — acte du prince, acte de souveraineté, fait *m* du prince
- **akt wprowadzenia w posiadanie** — *pr. spadk.* (objęcie spadku) — acte d'envoi en possession
- **akt wrogi** — acte hostile, acte d'hostilité
- **akt wspólnotowy (akt normatywny prawa europejskiego)** — acte communautaire, instrument *m* juridique communautaire
- **akt wykonawczy** — règlement *m* d'application des lois (de la loi)
- **akt założenia stowarzyszenia** — acte de création d'une association
- **akt założycielski** — acte de fondation
- **akt zamykający rokowania** — acte de clôture des négociations
- **akt zarządu** — acte de gestion
- **akt zewnętrzny** — fait du prince
- **akt zgonu** — acte de décès, *przest.* acte mortuaire
- **akt, który uległ sprostowaniu** — acte réformé, acte rectifié
- **akty przyjęte** — actes *mpl* adoptés
- **dokument, który zastępuje akt urodzenia** — document *m* qui tient lieu d'acte de naissance
- **doręczyć akt** — signifier un acte
- **kopia aktu** — copie *f* d'un acte
- **kopia aktu notarialnego** — brevet *m*
- **nowy przyjęty akt prawny** — acte législatif nouvellement adopté
- **nieważność aktu** — nullité *f* d'un acte
- **odpis aktu prawnego** — expédition *f*
- **pakiet aktów prawnych** — ensemble *m* d'instruments législatifs
- **pierwotny akt urodzenia** — acte de naissance d'origine
- **podpisać akt** — signer un acte
- **poświadczyć akt** — authentifier *hist.* un acte, authentifier un acte
- **ratyfikować akt** — ratifier un acte
- **sporządzenie aktu** — passation d'un acte
- **sporządzić akt** — dresser un acte, passer un acte, rédiger un acte, collationner un acte, établir un acte
- **sprostować akt administracyjny** — rectifier un acte (administratif)
- **utrzymanie w mocy aktu prawnego** — maintien *m* de l'acte
- **ważność aktu** — validité *f* d'un acte
- **wiązący akt wspólnotowy** — acte communautaire contraignant
- **zarejestrować akt** — enregistrer un acte
- akta** dossier *m*, actes *mpl*
- **akta kandydata** — dossier du candidat, dossier de candidature
- **akta osobowe** — dossier personnel
- **akta procesowe** — matériel *m* versé au dossier, dossier du procès, actes de procédure [*pisma procesowe, czynności dokonywane w toku postępowania przez strony, składające się na materiał procesowy*]
- **akta sądowe** — dossier judiciaire, dossier de l'affaire
- **akta skazanego** — dossier d'un condamné
- **akta sprawy** — dossier de l'affaire
- **akta sprawy karnej** — dossier pénal
- **akta stanu cywilnego** — registres *mpl* publics, actes de l'état civil
- **badać akta** — étudier un dossier

- **badanie akt** — étude *f* d'un dossier
 - **dołączyć do akt** — joindre au dossier, verser au dossier
 - **doręczać akta** — communiquer un dossier
 - **doręczenie akt** — communication *f* du dossier
 - **dostęp do akt** — accès au dossier. *Mieć dostęp do akt.* — *Avoir accès au dossier.*
 - **miejsce przechowywania akt** — service *m* des dossiers et des archives
 - **numer akt** — numéro *m* du dossier
 - **odłożyć do akt** (*jako załatwione*) — mettre *ad acta*
 - **okoliczności wynikające z akt sprawy** — éléments *mpl* du dossier
 - **przedłożenie akt** — dépôt *m* d'un dossier
 - **przejrzenie akt** — communication *f* du dossier, étude *f* d'un dossier, prise *f* de connaissance du dossier
 - **przekazanie akt** — communication *f* du dossier, transmission *f* du dossier
 - **sygnatura akt** — numéro *m* de rôle, cote *f* des actes, numéro *m* d'acte
 - **uzupełniać akta** — compléter un dossier
 - **zagubienie akt** — perte *f* de dossiers
 - **założenie teczki z aktami** — constitution d'un dossier
 - **złożyć teczkę z aktami** — constituer un dossier, établir un dossier
 - **zapoznać się z aktami** — prendre connaissance *f* d'un dossier
 - **zapoznawać się z aktami** — consulter un dossier, examiner un dossier, prendre connaissance d'un dossier, communiquer un dossier
 - **zatrzymanie akt** — rétention *f* des actes
 - **złożyć akta** (*w sądzie, w instytucji*) — déposer un dossier
- aktualizacja** actualisation *f*; révision *f*
- **aktualizacja danych** — actualisation des données
 - **aktualizacja szacunku** — révision d'une estimation
 - **aktualizacja wartości** — actualisation d'une valeur
 - **aktualizacja wyceny rachunk.** — réévaluation *f*, actualisation des estimations. *Rezerwa z aktualizacji wyceny.* — *Réserve de réévaluation. Nadwyżka z aktualizacji wyceny.* — *Excédent de réévaluation.*
- **stopa aktualizacji** — taux *m* d'actualisation
- aktualizować** actualiser, mettre à jour
- **aktualizować corocznie** — mettre à jour annuellement. *Informacje będą aktualizowane corocznie przy przeprowadzaniu dostawiania technicznego ram finansowych.* — *Les informations seront mises à jour annuellement lors de l'ajustement technique du cadre financier.*
 - **aktualizować dane** — actualiser les données
 - **aktualizować wycenę** — actualiser les estimations, réévaluer
- aktualność** actualité *f*
- **aktualności** — actualités *fpl*
 - **aktualności polityczne** — actualités *fpl* politiques
 - **podkreślać aktualność problemu** — souligner l'actualité d'un problème
- aktualny** d'actualité, actuel *m* (actuelle *f*)
- **aktualny posiadacz** — possesseur *m* actuel
 - **niezwykle aktualny problem** — problème *m* d'actualité brûlante
 - **aktualny stan rzeczy** — état *m* de choses actuel
 - **problem aktualny** — problème d'actualité
- aktuarialny** actuariel *m* (actuarielle *f*)
- **raport aktuarialny** — rapport *m* actuariel
 - **uznane metody aktuarialne** — méthodes *fpl* actuarielles reconnues
 - **wartość aktuarialna** — valeur actuarielle. *Aktuarialna wartość bieżąca przyrzeczonych świadczeń emerytalnych.* — *La valeur actualisée actuarielle des prestations de retraite.*
 - **wycena aktuarialna** — évaluation *f* actuarielle
 - **założenia aktuarialne** — hypothèses *fpl* actuarielles
 - **zyski i straty aktuarialne rachunk.** — écarts *mpl* actuariels
 - **zysk aktuarialny** — profit *m* actuariel
- aktuarialny** actuaire *m, f*
- aktywa** actif *m*, actifs *mpl*, avoirs *mpl*

- **absorpcja grupy aktywów** (w funduszach inwestycyjnych) — absorption *f* du compartiment
- **aktywa bieżące** — actifs courants
- **aktywa denominowane w walutach, których kursy nie zmieniają się w tym samym kierunku** *pr. r. fin.* actifs libellés en monnaies non congruentes
- **aktywa długoterminowe** *rachunk.* — actifs non courants
- **aktywa dostępne do sprzedaży** *rachunk.* — actifs disponibles à la vente
- **aktywa dotyczące podatku bieżącego** *rachunk.* — actifs d'impôt exigible
- **aktywa finansowe** *rachunk.* — actifs financiers. *Aktywa finansowe obejmują należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.* — *Les actifs financiers comprennent les clients et autres débiteurs.*
- **aktywa handlowe** — fonds *m* commercial
- **aktywa i pasywa** — (éléments *mpl*) actifs et passifs
- **aktywa krótkoterminowe** *rachunk.* — actifs courants
- **aktywa materialne** — immobilisations *fpl* corporelles. *Inwestycja w aktywa materialne.* — *Investissement dans des immobilisations corporelles.*
- **aktywa netto** — actifs nets
- **aktywa niefinansowe** *rachunk.* — actifs non financiers
- **aktywa obrotowe** *rachunk.* — actifs circulants, actifs courants
- **aktywa ogółem** *rachunk.* — montant *m* total des éléments de l'actif. *Aktywa ogółem, pomniejszone o zobowiązania bieżące wymagalne w ciągu roku.* — *Montant total des éléments de l'actif après déduction des dettes dont la durée résiduelle n'est pas supérieure à un an.*
- **aktywa pieniężne** *rachunk.* — actif monétaire
- **aktywa płynne** — disponibilités *fpl*
- **aktywa podlegające amortyzacji** *rachunk.* — actifs amortissables
- **aktywa rozporządalne** — actif disponible
- **aktywa spadku** — actif d'une succession
- **aktywa spółki** — actif social
- **aktywa trwale** *rachunk.* — actifs *mpl* fixes, capital *m* fixe, immobilisations *fpl* (corporelles), actifs non courants. *Koszt składnika rzeczowych aktywów trwałych.* — *Coût d'une immobilisation corporelle. Sprzedaż aktywów trwałych.* — *Sortie d'actifs non courants.*
- **aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży** *rachunk.* — actifs non courants détenus en vue de la vente
- **aktywa w walucie Banku Francuskiego** — avoirs en devises de la Banque de France
- **aktywa warunkowe** *rachunk.* — actifs éventuels
- **alokacja aktywów** *rachunk.* — allocation *f* d'actifs, répartition *f* des actifs. *Strategiczna alokacja aktywów.* — *Répartition stratégique des actifs.*
- **czyste aktywa** — actif net
- **dotacje do aktywów** — subventions *fpl* liées à des actifs
- **dzielić aktywa w przypadku likwidacji** — répartir les avoirs en cas de liquidation
- **grupa aktywów** (w funduszach inwestycyjnych) *pr. r. fin.* — compartiment *m.* *Konwersja do grupy aktywów podlegającej wyższej prowizji emisyjnej.* — *Conversion vers un compartiment soumis à une commission d'émission supérieure.*
- **grupa aktywów obciążona najniższym stopniem ryzyka** (w funduszach inwestycyjnych) — compartiment le moins risqué
- **inwestycja w aktywa** — investissement *m* en actifs
- **likwidacja aktywów [masy upadłości]** *pr. up.* — réalisation *f* des actifs
- **likwidować aktywa [masę upadłości]** *pr. up.* — réaliser des actifs
- **nabycie aktywów przeznaczonych do przetworzenia** — acquisition *f* d'actifs en vue de leur transformation
- **nadwyżki aktywów** — actif net subsistant
- **niepłynne aktywa** *rachunk.* — actifs non liquides. *Inwestować w niepłynne aktywa.* — *Investir dans les actifs non liquides.*
- **obejmować wszystkie aktywa dłużnika** — inclure tous les actifs du débiteur. *Postępowanie upadłościowe ma charakter uniwersalny*

- i zmierza do objęcia wszystkich aktywów dłużnika. — La procédure d'insolvabilité a une portée universelle et vise à inclure tous les actifs du débiteur.*
- **plynne aktywa** — ressources de trésorerie
 - **ponosić nakłady na składnik aktywów** *pr. spółek, rachunk.* — encourir des dépenses pour l'actif
 - **portfel aktywów** *pr. r. fin., rachunk.* — portefeuille *m* d'actifs
 - **pozycje aktywów bilansu** *rachunk.* — postes *mpl* de l'actif d'un bilan
 - **przekazać wszystkie aktywa i pasywa spółki innej spółce** — transférer l'ensemble du patrimoine d'une société, activement et passivement, à une autre société
 - **przeszacowywane aktywa, które nie podlegają amortyzacji** *rachunk.* — actifs non amortissables réévalués
 - **przewaga aktywów nad pasywami** — excédent *m* de l'actif sur le passif
 - **realizacja aktywów** *rachunk.* — recouvrement *m* et le règlement *m* d'actifs. *Oczekiwany termin realizacji aktywów. — Date attendue de recouvrement et de règlement d'actifs.*
 - **roszczenie zabezpieczone aktywami** — créance *f* garantie par des actifs
 - **rzeczowe aktywa trwale** *rachunk.* — immobilisations *fpl* corporelles
 - **składnik aktywów** *rachunk.* — élément *m* de l'actif
 - **suma aktywów** — total *m* des actifs
 - **ujmować wszystkie aktywa i zobowiązania** *rachunk.* — comptabiliser tous les actifs et passifs
 - **umorzenie aktywów** — réalisation *f* des actifs
 - **utrata wartości aktywów** *rachunk.* — dépréciation *f* d'actifs
 - **wartość aktywów spółki netto** — patrimoine *m* social
 - **wnoszenie (wniesienie) aktywów** — apport *m* d'actif. *Wnoszenie aktywów dotyczących spółek różnych Państw Członkowskich. — Apport d'actifs intéressant des sociétés d'États membres différents.*
 - **wspólnie kontrolowane aktywa** *rachunk.* — actifs *mpl* contrôlés conjointement
 - **wykazać po stronie aktywów** *rachunk.* — inscrire à l'actif
 - **wyodrębnienie aktywów i pasywów** *rachunk.* — cantonnement *m* de ses actifs et de ses engagements
 - **zamrożenie aktywów** — gel *m* des avoirs
 - **zarządzanie aktywami** — gestion *f* des avoirs
 - **aktywować** *rachunk.* incorporer dans le coût d'un actif
 - **aktywowanie** *rachunk.* incorporation *f* dans le coût d'un actif
 - **arrêt** *m* de l'incorporation dans le coût d'un actif – zaprzestanie aktywowania
 - **alibi** alibi *m*
 - **mieć alibi** — avoir un alibi, posséder un alibi
 - **powoływać się na alibi** — invoquer un alibi, plaider un alibi
 - **sprawdzać alibi** — vérifier des alibis
 - **udowodnić alibi** — établir son alibi, fournir son alibi
 - **zapewnić sobie alibi** — se procurer un alibi
 - **alienacja** aliénation *f* (*wyobcowanie; zbycie*)
 - **alienacja nieruchomości** — aliénation d'un fonds
 - **alienacja państwa** — aliénation d'un État
 - **alienacja psychiczna** (*choroba psychiczna*) — aliénation mentale, maladie *f* mentale
 - **alienować** aliéner
 - **alienować rzecz odpłatnie** — aliéner une chose à titre onéreux
 - **alienować rzecz tytułem darmym** — aliéner une chose à titre gratuit
 - **alienować własność** — aliéner une propriété
 - **alimentacja** alimentation *f*
 - **alimentacyjny** alimentaire *m, f*
 - **dłużnik alimentacyjny** — débiteur *m* d'aliments
 - **obowiązek alimentacyjny** — obligation *f* alimentaire
 - **osoba zobowiązana do spełniania świadczeń alimentacyjnych** — personne *f* tenue à l'obligation de verser une pension alimentaire

- **prawo właściwe dla zobowiązań alimentacyjnych** — loi *f* applicable aux obligations alimentaires
- **przepisy prawa w dziedzinie zobowiązań alimentacyjnych** — règles *fpl* de droit en matière d'obligations alimentaires
- **świadczenia alimentacyjne** — pension *f* alimentaire, prestation *f* alimentaire
- **wierzytelność alimentacyjna** — créance *f* alimentaire
- **zobowiązania alimentacyjne między małżonkami rozwiedzionymi** — obligations *fpl* alimentaires entre époux divorcés
- **zobowiązania alimentacyjne wobec dzieci** — obligations *fpl* alimentaires envers les enfants
- **zobowiązania alimentacyjne wobec dziecka pozamałżeńskiego** — obligations *fpl* alimentaires envers un enfant non légitime
- **zobowiązania alimentacyjne wobec osób dorosłych** — obligations *fpl* alimentaires envers les adultes
- **zobowiązania alimentacyjne wynikające ze stosunków rodzinnych** — obligations *fpl* alimentaires découlant de relations de famille
- alimenty** aliments *mpl*, pension *f* alimentaire
- **alimenty przyznawane stosownie do potrzeb uprawnionego** — aliments accordés dans la proportion des besoins de celui qui les réclame
- **alimenty przyznawane w wysokości zależnej od dochodów zobowiązanego** — aliments accordés dans la proportion des ressources de celui qui les doit
- **być uprawnionym do wszczęcia postępowania w sprawie alimentów** — être admis à intenter l'action alimentaire
- **płacić alimenty** — verser une pension alimentaire
- **podwyższenie alimentów** — réévaluation *f* d'une pension alimentaire
- **powództwo o alimenty** — action *f* alimentaire
- **prawo do alimentów** — droit *m* aux aliments, droit *m* à la pension alimentaire
- **przyznać alimenty** — accorder des aliments, assortir une pension alimentaire
- **wysokość alimentów** — montant *m* de la prestation alimentaire
- **zmiana wysokości alimentów** — modification *f* de la pension alimentaire
- **żądać alimentów** — réclamer des aliments
- alkohol** alcool *m*
- **badanie poziomu alkoholu we krwi** — analyse *f* du taux d'alcool dans le sang
- **czysty alkohol** — alcool absolu
- **kierować pojazdem w stanie po użyciu alkoholu (prowadzić samochód będąc pod wpływem alkoholu)** — conduire (un véhicule) en état d'ivresse, conduire (un véhicule) sous l'emprise d'un état alcoolique, conduire (un véhicule) en état alcoolique, conduire (un véhicule) en état d'ébriété, conduire (un véhicule) sous l'empire d'un état alcoolique
- **moc alkoholu w winach** — titre *m* alcoométrique des vins
- **pomiar poziomu alkoholu we krwi przy pomocy alkotestu** — mesure *f* de l'alcoolémie par l'alcootest
- **poziom alkoholu we krwi** — alcoolémie *f*, taux d'alcool dans le sang. *Obecność alkoholu we krwi na poziomie od 0,5 do 0,8 g.* — *La présence d'un taux d'alcoolémie compris entre 0,5 g et 0,8 g.*
- **poddać się badaniu na zawartość alkoholu we krwi** — se soumettre aux vérifications d'alcoolémie
- **sprzedaż alkoholu** — débit *m* d'alcool
- alkoholik** alcoolique *m, f*
- **nałogowy alkoholik** — alcoolique invétéré
- alkoholizm** alcoolisme *m*, boisson *f*
- **alkoholizm nałogowy (przewlekły)** — alcoolisme chronique
- **popaść w alkoholizm** — s'adonner à la boisson
- **walka z alkoholizmem** — lutte *f* contre l'alcool
- alkoholowy** d'alcool, alcoolique *m, f*, alcoolisé *m* (alcoolisée *f*)
- **delirium alkoholowe** — délire *m*
- **napój alkoholowy** — boisson *f* alcoolique, boisson *f* alcoolisée
- **stan upojenia alkoholowego** — état *m* d'ébriété

alkomat alcootest *m*, éthylo-test *m*, *pot.* ballon *m*
 – **poddać się badaniu alkomatem** — se soumettre au dépistage par alcootest

alternatywa alternative *f*

alternatywny alternatif *m* (alternative *f*)

alokacja allocation *f*, répartition *f*, affectation *f*
 – **alokacja aktywów** allocation d'actifs, répartition des actifs. *Strategiczna alokacja aktywów.* — *Répartition stratégique des actifs.*
 – **alokacja środków na zobowiązania** — dotation *f* en crédits d'engagements
 – **metoda alokacji kwoty zapłaty** *rachunk.*, *pr. r. fin.* — méthode *f* utilisée pour affecter la contrepartie payée

ambasada ambassade *f*
 – **ambasada Rzeczypospolitej Polskiej** — ambassade de la République de Pologne
 – **poselstwo podniesione do rangi ambasady** — légation *f* élevée au rang d'ambassade
 – **radca ambasady** — conseiller *m* d'ambassade

ambasador ambassadeur *m* (ambassadrice *f*)
 – **ambasador akredytowany przy rządzie** — ambassadeur accrédité auprès du gouvernement
 – **ambasador nadzwyczajny i pełnomocny** — ambassadeur extraordinaire et plénipotent
 – **ambasador w misji specjalnej** — ambassadeur itinérant
 – **być przyjętym przez ambasadora na prywatnej audiencji** — être reçu par l'ambassadeur en audience privée
 – **konferencja ambasadorów** — conférence *f* d'ambassadeurs
 – **mianować ambasadora** — nommer un ambassadeur
 – **odwołać ambasadora** — rappeler un ambassadeur
 – **wymieniać ambasadorów** — échanger des ambassadeurs

amnestia amnistie *f*
 – **amnestia częściowa** — amnistie partielle
 – **amnestia warunkowa** — amnistie conditionnelle
 – **amnestia za przestępstwa podatkowe** — amnistie fiscale
 – **czyn objęty amnestią** — fait *m* amnistié

– **korzystać z amnestii** — bénéficier d'une amnistie, profiter d'une amnistie
 – **ogłosić amnestię** — proclamer une amnistie
 – **powszechna amnestia** — amnistie générale
 – **skazany objęty amnestią** — condamné couvert par l'amnistie
 – **uchwalić amnestię** — voter une amnistie
 – **udzielić amnestii** — amnistier
 – **udzielić amnestii skazanym za przestępstwa gospodarcze** — accorder une amnistie pour les délits économiques

amnestyjny d'amnistie
 – **akt amnestyjny** — acte *m* d'amnistie
 – **dekret amnestyjny** — décret *m* d'amnistie
 – **ustawa amnestyjna** — loi *f* d'amnistie

amortyzacja amortissement *m*
 – **aktywa podlegające amortyzacji** — actifs *mpl* amortissables
 – **amortyzacja kapitału** — amortissement du capital
 – **amortyzacja maszyn i urządzeń wykorzystywanych w trakcie realizacji umowy** — amortissement des installations et des équipements utilisés pour le contrat
 – **metoda amortyzacji oparta na faktycznym użytkowaniu** — mode *m* d'amortissement fondé sur l'utilisation
 – **metoda degresywna amortyzacji** — mode *m* dégressif
 – **metoda liniowa amortyzacji** — mode *m* linéaire d'amortissement, amortissement linéaire
 – **metoda oparta na liczbie wytworzonych produktów** — mode *m* (d'amortissement) des unités de production
 – **okres amortyzacji** — durée *f* d'amortissement
 – **plan amortyzacji** *rachunk.* — calendrier *m* d'amortissement
 – **wartość podlegająca amortyzacji** — montant *m* amortissable
 – **zakumulowana amortyzacja** — amortissement cumulé

amortyzacyjny d'amortissement
 – **fundusz amortyzacyjny** — fonds *m* d'amortissement

- **kapitał amortyzacyjny** — capital *m* amortissable
 - **kredyt amortyzacyjny** — crédit *m* d'amortissement
 - **odpis amortyzacyjny** — dotation *f* faux amortissements, amortissement *m*, dépréciation *f* des éléments du patrimoine. *Dokonywać odpisów amortyzacyjnych.* — *Comptabiliser un amortissement.*
 - **pożyczka amortyzacyjna** — emprunt *m* d'amortissement, prêt *m* amortissable
 - **stawka amortyzacyjna** — taux *m* d'amortissement
- amortyzować** amortir (zob. **zamortyzować**)
- **potrzeba amortyzowania czegoś** — nécessité *f* d'amortir qqch. *Remont i konserwacja składnika aktywów nie zaprzecza potrzeby jego amortyzowania.* — *Les réparations et la maintenance d'un actif ne remettent pas en cause la nécessité de l'amortir.*
- analityczny** — analytique *m, f*, d'analyse
- **laboratorium analityczne** — laboratoire *m* d'analyse
- analityk** analyste *m, f*
- analiza** analyse *f*
- **analiza bilansu** — analyse du bilan
 - **analiza danych** — analyse des données
 - **analiza demograficzna** — analyse démographique
 - **analiza dochodów** — analyse des bénéfices
 - **analiza dynamiczna** — analyse dynamique
 - **analiza ekonomiczna** — analyse économique
 - **analiza finansowa sporządzona przez kierownictwo** — rapport *m* de gestion
 - **analiza funkcjonalna** — analyse fonctionnelle
 - **analiza grafologiczna pisma** — vérification *f* d'écriture
 - **analiza ilościowa** — analyse quantitative
 - **analiza jakościowa** — analyse de qualité
 - **analiza kohortowa** — analyse d'une cohorte, analyse d'une masse, analyse d'un univers
 - **analiza koniunktury** — analyse de la conjoncture
 - **analiza kosztów** — analyse des coûts
- **analiza krwi** — analyse du (de) sang
 - **analiza lekarska** — analyse médicale
 - **analiza marginalna** — analyse marginale
 - **analiza obrotów handlowych** — analyse du chiffre *f* d'affaires
 - **analiza porównawcza** — analyse comparative. *Analiza porównawcza rynków i systemów regulacyjnych.* — *Analyse comparative des marchés et des systèmes réglementaires.*
 - **analiza pracy** — analyse du travail
 - **analiza prawna** — analyse juridique
 - **analiza rentowności przedsiębiorstwa** — analyse de la rentabilité de l'entreprise
 - **analiza rynku** — analyse du marché
 - **analiza statystyczna** — analyse statistique
 - **analiza systemowa** — analyse systémique, analyse de système
 - **analiza wykonalności** — étude *f* de faisabilité
 - **analiza zadań** — analyse des tâches
 - **analiza zużycia materiałów** — analyse de la consommation des matières
 - **pobieżna analiza** — analyse superficielle
 - **zawierać analizy prawne lub ekonomiczne** — contenir des analyses juridiques ou économiques
- analizować** analyser
- analogia** analogie *f* (avec qqch)
- **stosowany w drodze analogii** — applicable par analogie
- analogicznie** par analogie
- analogiczny** analogique *m, f*
- **wykładnia analogiczna** — interprétation *f* analogique
- anarchia** anarchie *f*
- **anarchia produkcji** — anarchie de la production
- anarchista** anarchiste *m, f*
- anarchizm** anarchisme *m*
- anatocyzm** (*pobieranie odsetek od odsetek*) anatocisme *m*
- anomalia** anomalie *f*
- anomalia** (*zanik norm społecznych*) anomie *f*
- anonim** anonyme *m*
- **autor-anonim** — auteur *m* anonyme
 - **list-anonim** — lettre *f* anonyme
- anonimizować** — procéder à l'anonymisation

- anonimowość** anonim *m*
- **korzystać z anonimowości (w jakimś celu)** — tirer profit de l'anonymat (pour faire qqch)
- anonimowy** anonyme *m, f*
- **autor anonimowy** — auteur *m* anonyme
 - **dzieło anonimowe** — œuvre *f* anonyme
 - **wina anonimowa** — faute *f* anonyme
- antagonizm** antagonisme *m*
- antecedens** antécédant *m* (zob. **precedens**)
- antycypacja** anticipation *f*
- antycypować** anticiper (qqch)
- antydatorować** antidater
- **antydatorować czek** — antidater un chèque
 - **antydatorować dokument** — antidater un document
 - **antydatorować umowę** — antidater un contrat
- antydemokratyczny** antidémocratique *m, f*
- **system antydemokratyczny** — système *m* antidémocratique
- antydumpingowy** antidumping
- **clo antydumpingowe** — droit *m* antidumping (droits *mpl* antidumping), taxe *f* antidumping
 - **procedura antydumpingowa** — procédure *f* antidumping
 - **środek antydumpingowy** — mesure *f* antidumping
- antykoncepcja** contraception *f*
- antykonceptyjny** contraceptif *m* (contraceptive *f*), contraceptif *m* (contragestive *f*), anticonceptionnel *m* (anticonceptionnelle *f*)
- **metoda antykonceptyjna** — méthode *f* anticonceptionnelle, méthode *f* contraceptive
 - **środek antykonceptyjny** — contraceptif *m*, contraceptif *m*
- anulować** annuler, périmier
- **anulować (unieważnić) akt administracyjny** — annuler un acte administratif
 - **anulować decyzję** — annuler une décision
 - **anulować ofertę** — annuler une offre
 - **anulować pełnomocnictwo** — annuler un mandat
 - **anulować transakcję** — annuler un marché
 - **anulować umowę** — annuler un contrat
 - **anulować zamówienie** — annuler une commande
- **anulować zlecenie** — annuler un ordre, révoquer un ordre. *Anulować zlecenie płatnicze.* — Révoquer un ordre de paiement.
- anulowanie** annulation *f*, (odwołanie, *np.* testamentu) révocation *f*
- **anulowanie aktu administracyjnego** — annulation d'un acte administratif
 - **anulowanie decyzji** — annulation d'une décision
 - **anulowanie długów państwom rozwijającym się** — annulation de la dette des pays en voie de développement
 - **anulowanie kosztów** — annulation de frais
 - **anulowanie oferty** — annulation d'une offre
 - **anulowanie pełnomocnictwa** — annulation d'un mandat
 - **anulowanie taryfy** — annulation d'un tarif
 - **anulowanie umowy** — annulation du contrat
 - **anulowanie zamówienia** — annulation d'une commande
 - **anulowanie zlecenia** — annulation d'un ordre
 - **anulowanie z powodu niezgodności z prawem** — annulation prononcée pour illégalité
- anulowany** annulé *m* (annulée *f*)
- **decyzja anulowana** — décision *f* annulée
- aparat** appareil *m*
- **aparat administracyjny** — appareil administratif
 - **aparat kierowniczy** — appareil dirigeant
 - **aparat państwowy** — appareil de l'État, appareil étatique
 - **aparat produkcyjny** — appareil de production
 - **aparat propagandowy** — appareil de propagande
 - **aparat sądowy** — appareil judiciaire
 - **aparat telefoniczny** — appareil de téléphone
 - **aparat związkowy** — appareil syndical
- aparatura** appareillage *m*
- apatryda** apatride *m, f* (zob. **bezpaństwowiec**)
- apel** appel *m*
- **skierować apel do narodu** — adresser un appel à la nation
- apelacja** appel *m*
- **akt apelacji** — acte *m* d'appel
 - **apelacja od części wyroku** — appel partiel

- **apelacja od wyroku** — appel d'un jugement *m*
 - **apelacja od wyroku sądu karnego** — appel criminel
 - **apelacja wniesiona po terminie** — appel tardif
 - **apelacja wniesiona wyłącznie w celu przedłużenia postępowania** — appel dilatoire
 - **apelacja wzajemna** — appel incident
 - **apelacja złożona w odpowiedzi na apelację strony przeciwnej** — appel incident, appel joint
 - **apelacja zasadna** — appel fondé
 - **apelacja zaskarżająca zbyt niską karę** — appel *a minima*
 - **apelacja zaskarżająca zbyt wysoką karę** — appel *a maxima*
 - **apelacja ze skutkiem suspensywnym** — appel suspensif
 - **cofnąć apelację** — se désister d'un appel
 - **cofnięcie apelacji** — désistement *m* d'appel
 - **dopuszczalność apelacji** — admissibilité *f* d'un appel
 - **koszty apelacji** — dépens *mpl* d'appel
 - **odrzuć apelację** — rejeter l'appel
 - **podlegać apelacji** — être susceptible d'appel, faire l'objet d'un appel
 - **podlegający apelacji** — susceptible d'appel
 - **prawo apelacji** — droit *m* d'appel, droit *m* de faire appel
 - **strona, przeciwko której wniesiono apelację** — appelé *m*, défendeur *m* en appel, intimé *m*
 - **termin wniesienia apelacji** — délai *m* d'appel
 - **uchylić wyrok w wyniku apelacji** — casser un jugement en appel
 - **wnieść apelację** — aller en appel, faire appel, interjeter appel, se pourvoir en appel, se porter appelant
 - **wnoszący apelację** — appellant *m*, demandeur *m* en appel
 - **wyrok ostateczny, bez prawa apelacji** — jugement *m* sans appel
 - **wyrok podlegający apelacji** — jugement *m* appelable
 - **zapowiedź apelacji** — déclaration *f* d'appel
 - **złożyć apelację od wyroku** — frapper le jugement d'appel
- apelacyjny** d'appel
- **instancja apelacyjna** — instance *f* d'appel
 - **orzekać w sądzie apelacyjnym (rozpoznającym apelację)** — statuer en appel
 - **procedura apelacyjna** — procédure *f* d'appel
 - **sąd apelacyjny** — cour *f* d'appel, juridiction *f* d'appel, tribunal *m* d'appel (w Kanadzie)
 - **sędzia sądu apelacyjnego** — juge *m* d'appel
 - **wyrok apelacyjny** — jugement *m* en appel
- apelować** appeler, (*wnosić apelację*) aller en appel, faire appel, interjeter appel, se pourvoir en appel, se porter appelant
- apelujący** appellant *m* (appelante *f*)
- aplikacja** stage *m*, auditorat *m* (*UWAGA! W systemie francuskiej edukacji prawniczej ten etap kształcenia sędziów i prokuratorów nie jest tożsamy z polską aplikacją prawniczą, we Francji tym terminem obejmuje się zarówno etap odpowiadający polskiej aplikacji, jak i asesury*); formation *f* initiale [*ogólnie; we Francji wspólna dla sędziów i prokuratorów*]
- **aplikacja adwokacka** — stage d'avocats
 - **aplikacja notarialna** — stage des notaires
 - **aplikacja radcowska** — stage des conseils juridiques
 - **aplikacja sędziowska** — stage des juges (*rzadko*); auditorat, stage juridictionnel, stage de formation d'un juge
- aplikant** stagiaire *m, f* (zob. uwagi do hasła **aplikacja**)
- **aplikant adwokacki** — avocat *m* stagiaire
 - **aplikant notarialny** — notaire *m* stagiaire
 - **aplikant prokuratorski** — auditeur *m* de justice
 - **aplikant sądowy** — auditeur *m* de justice
- aport** apport *m*, apport *m* en nature (zob. **wkład**)
- **aport w postaci prawa własności** — apport en propriété
 - **premia za aporty** — prime *f* d'apport
- aprobata** approbation *f*
- **europejskie aprobaty techniczne** — agréments *mpl* techniques européens
 - **milcząca aprobata** — approbation *f* tacite

- **odmówić aprobaty** — refuser de donner son approbation
- **sprzedaż pod warunkiem aprobaty towaru** — vente *f* à l'examen, vente *f* sur qualité vue et agréée
- aprobować** approuver, donner son approbation
- aprobowany** approuvé *m* (approuvée *f*)
 - **przeczytano i aprobowano (zatwierdzono)** — lu et approuvé
- arbiter** arbitre *m, f*
 - **arbitrzy przy sądach pracy** — conseil *m* de prud'hommes (*rzadziej* des prud'hommes; *w systemie francuskiego sądownictwa jest to instancja złożona z osób niebędących sędziami zawodowymi, rozstrzygająca spory z zakresu prawa pracy*)
- arbitralny** arbitraire *m, f*, discrétionnaire *m, f*
 - **arbitralna dyskryminacja** — discrimination *f* arbitraire
 - **czyn arbitralny** — acte *m* arbitraire
 - **decyzja arbitralna** — décision *f* arbitraire
 - **zarządzenie arbitralne** — mesure *f* arbitraire
- arbitraż** arbitrage *m*
 - **arbitraż bezpośredni** — arbitrage direct, arbitrage simple
 - **arbitraż dewizowy** — arbitrage sur les changes, arbitrage sur devises
 - **arbitraż dwustronny** — arbitrage direct, arbitrage simple
 - **arbitraż giełdowy** — arbitrage en bourse
 - **arbitraż gospodarczy** — arbitrage économique
 - **arbitraż kompensacyjny** — arbitrage par compensation
 - **arbitraż Międzynarodowej Izby Handlowej** — arbitrage de la Chambre de commerce internationale
 - **arbitraż międzynarodowy** — arbitrage international
 - **arbitraż obligatoryjny** — arbitrage obligatoire
 - **arbitraż papierami wartościowymi** — arbitrage sur titres, arbitrage sur valeurs
 - **arbitraż pośredni** — arbitrage composé, arbitrage indirect
 - **arbitraż procentowy** — arbitrage des intérêts
 - **arbitraż prosty** — arbitrage direct, arbitrage simple
 - **arbitraż przymusowy** — arbitrage obligatoire
 - **arbitraż umowny** — arbitrage conventionnel
 - **arbitraż walutowy** — arbitrage de devises
 - **arbitraż wielostronny** — arbitrage composé, arbitrage indirect, arbitrage multilatéral, arbitrage multipartite
 - **arbitraż złożony** — arbitrage composé, arbitrage indirect
 - **odwołać się do arbitrażu** — avoir recours à l'arbitrage
 - **poddać pod arbitraż** — soumettre à (un) arbitrage, recourir à l'arbitrage, s'en appeler à l'arbitrage
 - **rozstrzygnięcie sporu w drodze arbitrażu** — règlement d'un litige par arbitrage
 - **sprawować arbitraż** — assurer l'arbitrage
 - **umowa o arbitraż** — convention *f* arbitrale
 - **w drodze arbitrażu** — par voie d'arbitrage
 - **zajmować się arbitrażem** — assurer l'arbitrage
- arbitrażowy** d'arbitrage, arbitral *m* (arbitrale *f*)
 - **domagać się poddania pod sąd arbitrażowy** — demander l'arbitrage
 - **instancja arbitrażowa** — instance *f* d'arbitrage
 - **klauzula arbitrażowa** — clause *f* d'arbitrage
 - **komisja arbitrażowa** — commission *f* d'arbitrage, office *m* d'arbitrage
 - **konwencja arbitrażowa** — convention *f* d'arbitrage
 - **nadać moc prawną orzeczeniu arbitrażowemu** — conférer à un arbitrage une sanction légale
 - **orzeczenie arbitrażowe** — décision *f* d'arbitrage, sentence *f* d'arbitrage
 - **postępowanie arbitrażowe** — procédure *f* arbitrale, procédure *f* d'arbitrage
 - **sądownictwo arbitrażowe** — juridiction *f* d'arbitrage

- **Staly Trybunał Arbitrażowy** (*rozjemczy*)
— Cour *f* permanente d'arbitrage
- **transakcja arbitrażowa** — affaire *f* d'arbitrage, opération *f* d'arbitrage
- **trybunał arbitrażowy** — cour *f* d'arbitrage
- **wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego** — demande *f* d'arbitrage
- archiwizacja** archivage *m*
 - **archiwizacja danych** — archivage de données
- archiwizować** archiver
 - **archiwizować dane** — archiver des données
 - **archiwizować dokumenty** — archiver des documents
 - **archiwizować faktury** — archiver des factures
 - **archiwizować dane na nośniku elektronicznym** — archiver des données sur un support informatique
- archiwum** archives *fpl*
 - **archiwum centralne** — archives centrales
 - **archiwum dyplomatyczne** — archives diplomatiques
 - **archiwum ksiąg handlowych** — archives comptables
 - **archiwum państwowe** — archives nationales
 - **archiwum prywatne** — archives privées
 - **dział archiwów** — service *m* des dossiers et des archives
 - **nietykalność archiwum dyplomatycznego** — inviolabilité *f* d'archives diplomatiques
 - **składać do archiwum** — classer aux archives, mettre aux archives
 - **urzędnik archiwum** — archiviste *m*
 - **złożyć (coś) w archiwum** — déposer (qqch) dans les archives
- areszt** arrêt *m*, rétention *f*, détention *f*, réclusion *f*, prison *f* (zob. **więzienie**)
 - **areszt deportacyjny** — rétention *f* administrative
 - **areszt domowy** — privation *f* de sortie, arrêt simple
 - **areszt obostrzony** — arrêt de rigueur
 - **areszt tymczasowy** — détention provisoire, détention préventive
 - **budynek aresztu** — maison *f* d'arrêt, prison
 - **kara aresztu** — peine *f* de détention
 - **konieczność utrzymania tymczasowego aresztowania** — nécessité *f* de maintenir la détention préventive
 - **położyć areszt na czymś** — faire arrêt sur qqch, mettre arrêt sur qqch
 - aresztant** prisonnier *m* (prisonnière *f*), détenu *m* (détenue *f*), incarcéré *m* (incarcérée *f*), placé *m* (placée *f*) en détention
 - aresztować** arrêter, mettre en prison
 - aresztowanie** arrêt *m*, détention *f*, incarcération *f*
 - **bezpodstawne tymczasowe aresztowanie** — détention provisoire non justifiée
 - **nakaz aresztowania** — mandat *m* d'arrêt. *Wystawiać nakaz aresztowania.* — Délivrer un mandat d'arrêt. *Wystawienie nakazu aresztowania.* — Délivrance d'un mandat d'arrêt.
 - **niesłuszne aresztowanie** — incarcération à tort
 - **odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego tymczasowego aresztowania** — indemnisation *f* (d'une personne) en raison d'une détention provisoire non justifiée
 - **prawo aresztowania** — droit *m* de rétention
 - **przedłużyć tymczasowe aresztowanie** — prolonger la détention provisoire
 - **tymczasowe aresztowanie** — détention provisoire, détention préventive
 - aresztowany** détenu *m* (détenue *f*), incarcéré *m* (incarcérée *f*), placé *m* (placée *f*) en détention, prisonnier *m* (prisonnière *f*)
 - **być tymczasowo aresztowanym** — être placé en détention provisoire
- argument** argument *m*
 - **argument nie do odparcia** — argument irréfutable, argument péremptoire
 - **argument prawny** — argument juridique
- argument przekonujący** — argument concluant, argument convaincant, argument fort, argument solide
 - **argumenty na czyjąś korzyść i na niekorzyść** — arguments *mpl* à charge et à décharge de qqn
 - **argumenty stron** (*sporu*) — arguments *mpl* des parties

- **dostarczać argumentu** — produire un argument, fournir un argument
- **dostarczenie argumentu** — production *f* d'un argument
- **odpierać argument** — réfuter un argument, rétorquer un argument
- **przedstawiać argumenty** — produire des arguments, apporter des arguments, invoquer des arguments. *Przedstawiać argumenty na poparcie tezy.* — Produire des arguments à l'appui d'une thèse.
- **słaby argument** — argument faible
- **zbadać argumenty** — examiner les arguments
- argumentacja** argumentation *f*
 - **argumentacja prawna** — argumentation juridique
 - **argumentacja przytoczona na poparcie zarzutów** — argumentation avancée à l'appui des moyens
 - **przedstawienie argumentacji** — exposé *m* de l'argumentation
- artykuł** article *m* (*towar, produkt; artykuł prasowy; jednostka przepisu, umowy, ustawy*)
 - **artykuł bawełniany** — article en coton
 - **artykuł drugiego gatunku** — article de second choix
 - **artykuł eksportowy** — article d'exportation
 - **artykuł galanteryjny** — article de fantaisie
 - **artykuł gospodarstwa domowego** — article ménager
 - **artykuł handlowy** — article commercial
 - **artykuł importowy** — article d'importation
 - **artykuł kodeksu cywilnego** — article du code civil
 - **artykuł konkurencyjny** — article de concurrence
 - **artykuł luksusowy** — article de luxe
 - **artykuł monopolowy** — article de monopole
 - **artykuł okazyjny** — article d'occasion
 - **artykuł opatentowany** — article breveté
 - **artykuł pierwszej potrzeby** — article de première nécessité, article de nécessité courante
 - **artykuł pokupny** — article de débit facile
 - **artykuł poszukiwany** — article recherché
 - **artykuł powszechnego użytku** — article de consommation courante
 - **artykuł prasowy** — article de journal
 - **artykuł reklamowy** — article publicitaire
 - **artykuł seryjny** — article de série
 - **artykuł sezonowy** — article saisonnier
 - **artykuł traktatu** — article d'un traité
 - **artykuł trudny do zbycia** — article de débit difficile
 - **artykuł ustawy** — article de loi
 - **artykuł używany** — article d'occasion
 - **artykuł wełniany** — article en laine
 - **artykuł wstępny** (*w prasie*) — éditorial *m*, article de fond, article de tête
 - **artykuł wyborowy** — article de premier choix
 - **mieć artykuł w sprzedaży** — avoir un article (en vente)
 - **modny artykuł** — article de mode, article en vogue
 - **prowadzić sprzedaż artykułu** — tenir un article
 - **reklamować (lansować) artykuł** — faire la publicité d'un article, lancer un article
 - **wprowadzić artykuł (na rynek)** — introduire un article
 - **zachwalać artykuł** — faire l'article
- artysta** artiste *m, f pr. aut.*
 - **artysta wykonawca** — artiste interprète ou exécutant
- artystyczny** artistique, d'art *pr. aut.*
 - **dobra narodowe mające wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną** — trésors *mpl* nationaux ayant une valeur artistique, historique ou archéologique
 - **ochrona utworów literackich i artystycznych** — protection *f* des œuvres littéraires et artistiques
 - **prace artystyczne** — travaux *mpl* d'art
 - **twórczość artystyczna** — création *f* artistique
 - **własność literacka i artystyczna** — propriété *f* littéraire et artistique
- asesor** assesseur *m*, juge assesseur *m*, membre *m* assesseur (*nie jest to odpowiednik polskiego terminu „asesor”*; assesseur *to członek składu sędziowskiego lub osoba zastępująca*

go w razie konieczności); *juge m candidat, juge m stagiaire* (zob. uwagi do hasła **aplikacja**); *juge m en période d'essai*

asesura stage *m* (zob. uwagi do hasła **aplikacja**)

– **asesura sądowa** — stage juridictionnel

aspekt aspect *m*

– **aspekt prawny** — aspect juridique

– **aspekt techniczny zagadnienia** — aspect technique d'un problème

– **aspekty zewnętrzne polityk Wspólnoty Europejskiej** — aspects extérieurs des politiques de la Communauté européenne

– **kluczowe aspekty postępowania** (*np. cywilnego*) — aspects essentiels de la procédure (*p. ex. civile*)

– **rozważać różne aspekty sprawy** — considérer les différents aspects d'une question

asymilacja assimilation *f*

– **zasada asymilacji** — principe *m* d'assimilation

asystent assistant *m* (assistante *f*), attaché *m* (attachée *f*)

– **asystent dyrektora** — assistant du directeur

– **asystent rodziny** — assistant familial

– **asystent sędziego** — assistant de justice; (*UWAGA! W terminologii prawniczej francuskiej występuje jedynie pojęcie assistant de justice, w odniesieniu do wszystkich osób, wykonujących czynności asystenta*)

atak attaque *f*

– **odpierać atak** — repousser une attaque

– **prześć do ataku** — passer à l'attaque

attaché attaché *m* (attachée *f*)

– **attaché ambasady** — attaché de l'ambassade

– **attaché do spraw gospodarczych** — attaché économique

– **attaché do spraw nauki** — attaché scientifique

– **attaché finansowy** — attaché financier

– **attaché handlowy** — attaché commercial

– **attaché kulturalny** — attaché culturel

– **attaché lotniczy** — attaché de l'air

– **attaché morski** — attaché naval

– **attaché prasowy** — attaché de presse

– **attaché wojskowy** — attaché militaire

audiencja audience *f*

– **audiencja pożegnalna** — audience de congé

– **być przyjętym na audiencji** — être reçu en audience

– **prosić o audiencję** — solliciter une audience

– **prywatna audiencja** — audience particulière, audience privée

– **przyjąć na audiencji** — recevoir en audience

– **udzielić audiencji** — donner une audience, accorder une audience

– **uroczysta audiencja** — audience solennelle

– **uzyskać audiencję** — obtenir une audience

audyt audit *m*

– **audyt podatkowy** — audit fiscale

– **audyt ustawowy** — audit statutaire

– **audyt wewnętrzny** — audit interne

– **audyt zewnętrzny** — audit externe

– **badania w formie audytu** — évaluations *fpl* d'audit

– **normy prowadzenia audytu** — normes *fpl* d'audit

– **personel przeprowadzający audyt** — équipe *f* d'audit

– **przeprowadzić audyt** — réaliser un audit

– **usługi audytu** — services *mpl* d'audit

– **sprawozdanie z audytu podatkowego** — rapport *m* d'audit fiscal

– **wstępny audyt bezpieczeństwa** — audit préalable de sécurité

– **zasady audytu** — règles *fpl* d'audit

audytor (*rewident księgowy*) auditeur *m* (auditrice *f*)

audytor z zewnątrz audit *m* externe, auditeur *m* externe

autentyczność authenticité *f*

– **autentyczność dokumentów** — authenticité des documents

– **autentyczność podpisu** — authenticité d'une signature

– **przedstawić dowód autentyczności** — apporter la preuve de l'authenticité

– **sprawdzać autentyczność obrazu** — vérifier l'authenticité d'un tableau

– **stwierdzić autentyczność czegoś** (*np. dokumentu*) — établir l'authenticité de qqch (*p. ex. d'un document*)

- **zakwestionować autentyczność przedmiotu** — contester l'authenticité d'un objet
- autentyczny** authentique *m, f*, original *m* (originale *f*), faisant foi *m, f*
- **autentyczny podpis** — signature *f* authentique
- **dokument autentyczny** — acte *m* authentique, document *m* authentique
- **dokument nieautentyczny** — non authentique, document *m* non authentique
- **obydwa teksty jednakowo autentyczne** — les deux textes faisant également foi
- **tekst autentyczny** — texte *m* faisant foi. *Autentyczny jest jedynie tekst oryginału.* — *Le texte de la langue originale est le seul faisant foi.*
- **wykładnia autentyczna** — interprétation *f* authentique
- automat** appareil *m* automatique
- automatyczny** automatique *m, f*
- **automatyczne przedłużenie umowy najmu** — renouvellement *m* automatique de bail, reconduction *f* tacite du contrat de bail
- **automatyczne zaliczenie sumy na koncie bankowym** — prélèvement *m* automatique sur un compte chèque
- **powodować coś automatycznie** — entraîner automatiquement qqch
- autonomia** autonomie *f*
- **autonomia administracyjna** — autonomie administrative
- **autonomia celna** — autonomie de la douane
- **autonomia finansowa** — autonomie financière
- **autonomia polityczna** — autonomie politique
- **autonomia sądownicza** — autonomie judiciaire
- **autonomia woli** — autonomie de la volonté
- **domagać się autonomii** — réclamer l'autonomie
- **pełna autonomia** — autonomie complète
- **zasada autonomii procesowej** *pr. eur.* — principe *m* de l'autonomie procédurale
- autonomiczny** autonome *m, f*
- **autonomiczna jednostka terytorialna** — unité *f* territoriale autonomie
- **autonomiczny margines manewru** — marge *f* de manœuvre autonome
- **pojęcie autonomiczne** — notion *f* autonome
- autor** auteur *m*
- **autor anonimowy** — auteur anonyme
- **autor dzieła** — auteur d'un ouvrage
- **autor odkrycia** — auteur d'une découverte
- **autor współpracujący z innymi** — auteur collaborant avec les autres
- **autor wynalazku** — auteur d'un procédé
- **jedyny autor** — le seul auteur
- **międzynarodowa ochrona autorów** *pr. aut.* — protection internationale des auteurs
- **prawo autora do określenia sposobu korzystania z dzieła** — droit *m* de l'auteur de déterminer la façon dont son œuvre sera exploitée
- **przypisać dzieło autorowi** — attribuer une œuvre à un auteur
- **swoboda twórcza autora** — liberté *f* créatrice de l'auteur
- **twórczość charakterystyczna dla danego autora** — création propre à son auteur
- autorski** d'auteur
- **autorskie prawa majątkowe** — droits *mpl* patrimoniaux de l'auteur, droits *mpl* d'auteur
- **autorskie prawa osobiste** — droit *m* moral
- **egzemplarz autorski** — envoi *m* de l'auteur
- **honorarium autorskie** — droits *mpl* d'auteur, droits *mpl* de l'auteur
- **korzystanie z praw autorskich** — exploitation *f* des droits de l'auteur
- **osoba posiadająca prawa autorskie** (osoba, której przysługują prawa autorskie) — personne *f* investie du droit d'auteur
- **powództwo o ochronę praw autorskich** — action *f* en protection des droits d'auteur
- **prawa autorskie** — droit *m* d'auteur
- **uprawniony z tytułu praw autorskich** — titulaire *m* du droit d'auteur, ayant droit *m*
- **zrzec się praw autorskich (majątkowych)** — abandonner des droits d'auteur, renoncer aux droits d'auteur
- **zrzeczenie się praw autorskich (majątkowych)** — abandon *m* des droits d'auteur, renoncement *m* aux droits d'auteur

autorstwo paternité *f*

- **autorstwo dzieła** — paternité de l'œuvre

autorytet autorité *f***autoryzacja** autorisation *f*, authentication *f*

- **autoryzacja transakcji płatniczej** — autorisation de l'opération de paiement
- **autoryzacja budżetu** — autorisation budgétaire
- **otrzymać autoryzację** — obtenir une autorisation

autoryzować autoriser, donner son autorisation**autoryzowany** autorisé *m* (autorisée *f*)

- **wywiad autoryzowany** — interview *f* autorisée

awans promotion *f*, carrière *f*

- **system awansów** — système *m* de carrières. *Zmiany strukturalne w systemie awansów przy jednoczesnym zapewnieniu równości profilu przeciętnej kariery. — Modifications structurelles du système de carrières, tout en assurant l'équivalence des profils de carrière moyens.*

awaria panne *f*, dérangement *m*, accident *m*, accident *m* de fonctionnement

- **awaria jądrowa** — accident nucléaire

awizo (*datowane zawiadomienie o nadejściu przesyłki poleconej, m.in. sądowej*) avis *m* de passage daté**azyl** asile *m*

- **azyl dyplomatyczny** — asile diplomatique
- **azyl konsularny** — asile consulaire
- **azyl morski** — asile maritime
- **azyl polityczny** — asile politique
- **azyl terytorialny** — asile territorial, asile interne
- **azyl udzielony przez państwo neutralne** — asile neutre
- **miejsce azylu** — lieu *m* d'asile
- **prawo azylu** — droit *m* d'asile
- **prosić o azyl** — demander asile
- **prośba o azyl** — demande *f* d'asile
- **przyjmowanie osób ubiegających się o azyl** — accueil *m* des demandeurs d'asile
- **rozpatrywanie wniosku o azyl** — traitement *m* de la demande d'asile
- **ubiegający się o azyl** (osoba ubiegająca się o azyl) — demandeur *m* d'asile
- **udzielenie azylu** — octroi *m* de l'asile
- **udzielić azylu** — donner asile, octroyer l'asile

- badać** examiner, analyser; (*sprawdzać*) vérifier
- **badać akta** — examiner le dossier
 - **badać sprawę** — examiner une affaire
 - **badać szczegółowo** — examiner minutieusement
 - **badać uważnie** — examiner attentivement, examiner avec attention
 - **badać wstępnie** — faire un premier examen
 - **badać z uwzględnieniem wszystkich mających znaczenie okoliczności faktycznych** — vérifier qqch en tenant compte de toutes les circonstances pertinentes. *Do sądu krajowego należy zbadanie z uwzględnieniem wszystkich mających znaczenie okoliczności faktycznych, podatкови od wartości dodanej którego z państw członkowskich odpowiada podatek od wartości dodanej wykazany na spornej fakturze. — Il incombe au juge national de vérifier, en tenant compte de toutes les circonstances pertinentes, à la taxe sur la valeur ajoutée de quel État membre correspond la taxe sur la valeur ajoutée mentionnée sur la facture en cause.*
 - **badać zagrożenie** — examiner une question
 - **badać zasadność powództwa** — examiner le bien-fondé de l'action (d'une action)
 - **badać zasadność żądania** — bien-fondé *m* d'une demande
- badanie** examen *m*, analyse *f*
- **badanie akt** — examen du dossier
 - **badanie lekarskie** — examen médical
 - **badanie merytoryczne** — examen au fond
 - **badanie poziomu alkoholu we krwi** — analyse du taux d'alcool dans le sang
 - **badanie przygotowawcze** (*w ramach postępowania przed organami wymiaru sprawiedliwości*) — instruction *f*
 - **badanie wstępne** — examen préalable
 - **okresowe badania lekarskie** — examens *mpl* médicaux périodiques
 - **poddać się badaniu** — subir un examen
 - **poddać się badaniu alkomatem** — se soumettre au dépistage par alcootest
- banda** gang *m*, bande *f*
- bandycki** de banditisme, à main armée
- **bandycki napad** — attaque *f* de banditisme, attaque *f* à main armée
- bandyta** bandit *m*
- bandytyzm** banditisme *m*
- banicja** bannissement *m*, ban *m*
- **skazać kogoś na banicję** — bannir qqn, mettre qqn au ban
- bank** banque *f*, (*budynek*) maison *f* de banque, établissement *m* bancaire
- **agencja banku** — agence *f* de banque
 - **akcja banku** — action *f* de banque
 - **bank afiliowany** — banque affiliée
 - **bank akceptacyjny** — banque d'acceptations
 - **bank centralny** — banque centrale. *Usługi banku centralnego. — Services prestés (B., L.) par la banque centrale.*
 - **bank danych** — banque de données
 - **bank depozytariusz** (*bank, który podpisał umowę o przechowywanie aktywów funduszu inwestycyjnego*) *pr. r. fin.* — banque dépositaire
 - **bank depozytowy** — banque de dépôts
 - **bank emisyjny** — banque d'affaires, banque de circulation, banque d'émission
 - **bank filialny** — banque filiale
 - **bank finansujący** — banque de financement
 - **bank godny zaufania** — banque de tout repos
 - **bank handlowy** — banque de commerce, banque commerciale
 - **bank inwestycyjny** — banque d'affaires
 - **bank kredytowy** — banque de crédit, banque de prêts
 - **bank krwi** — banque du sang

- **bank organów (ludzkich)** — banque d'organes
 - **bank oszczędności** — banque d'épargne, caisse *f* d'épargne
 - **bank państwowy** — banque d'État, banque publique
 - **bank prywatny** — banque privée
 - **bank regionalny** — banque régionale
 - **bank rolny** — banque agricole
 - **bank rozrachunkowy** — banque de règlement
 - **bank rozwoju eksportu** — banque de développement d'export
 - **bank spółdzielczy** — banque coopérative
 - **bank sprywatyzowany** — banque privatisée
 - **bank upoważniony** — banque agréée
 - **deponować pieniądze w banku** — déposer de l'argent à la banque
 - **dyrektor banku** — directeur *m* de banque (le directeur d'une banque)
 - **Europejski Bank Inwestycyjny (EBI)** — Banque européenne d'investissement (BEI)
 - **filia banku** — succursale *f* d'une banque
 - **krajowy bank centralny (KBC)** — banque centrale nationale (BCN)
 - **koszty operacyjne banków** — charges *fpl* d'exploitation des banques
 - **mieć konto w banku** — avoir un compte en banque
 - **mieć pieniądze w banku** — avoir de l'argent en banque
 - **oddział banku** — succursale *f* de banque
 - **prywatyzacja banków** — privatisation *f* bancaire
 - **rezerva w kasach banku** — couverture *f* métallique d'une banque
 - **sprawozdanie z działalności banku** — rapport *m* de situation de la banque
 - **statut banku** — privilège *m* de la banque
 - **wierzyciel banku** — créancier *m* d'une banque
 - **wpłacać do banku** — faire un versement à la banque
- bankomat** distributeur *m* automatique de billets de banque
- bankowość** industrie *f* bancaire, système *m* bancaire, commerce *m* bancaire, commerce *m* de banque
 - **bankowość elektroniczna** — banque *f* électronique, monétique — ensemble des moyens électroniques et informatiques de paiement
- bankowy** de banque, bancaire *m, f*
- **agent bankowy** — agent *m* de la banque, (zajmujący się sprzedażą poza lokalem przedsiębiorstwa, także telefonicznie) démarcheur *m* de banque
 - **awizo bankowe** — avis *m* de banque
 - **bankowa prowizja dyskontowa** — commission *f* de banque à l'escompte
 - **bankowa stopa procentowa** — commission *f* de banque
 - **bankowe władze nadzorcze** — autorités *fpl* de surveillance bancaire
 - **bankowy kod identyfikacyjny (BIC)** — code *m* d'identification de banque (BIC)
 - **czek bankowy** — chèque *m* de banque
 - **depozyt bankowy** — dépôt *m* (de titres) en banque
 - **gwarancja bankowa** — garantie *f* de banque
 - **indos bankowy** — endossement *m* par la banque
 - **komisja nadzoru bankowego** — commission *f* de contrôle des banques, commission *f* de surveillance des banques
 - **konsorcjum bankowe** — consortium *m* de banques, syndicat *m* de banque
 - **konto bankowe** — compte *m* en banque
 - **kontrola bankowa** — contrôle *m* de banque
 - **książeczka bankowa** — livret *m* de banque
 - **księga operacji bankowych** — livre *m* de banque
 - **księgowość bankowa** — comptabilité *f* de banque
 - **miejsce, w którym dłużnik ma rachunek bankowy** — localisation *f* du compte bancaire du débiteur
 - **minimalny zakres usług bankowych** — services *mpl* bancaires de base
 - **nadzór bankowy** — surveillance *f* bancaire, supervision *f* bancaire

- **nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym** — ordonnance *f* de saisie conservatoire des comptes bancaires
- **obligacja bankowa** — obligation *f* de banque
- **obrót bankowy** — commerce *m* de banque, opérations *fpl* de banque
- **okienko bankowe** — guichet *m* de banque
- **operacja bankowa** — opération *f* de banque, transaction *f* de banque
- **opłaty bankowe** — frais *mpl* de banque
- **otworzyć kredyt bankowy** — ouvrir un crédit *m* de banque
- **pełnomocnictwo bankowe** — procuration *f* (de banque)
- **pieniądz bankowy** — monnaie *f* de banque, monnaie *f* scripturale
- **podejmować pieniądze z konta bankowego** — prélever de l'argent sur un compte de banque
- **posiadacz konta bankowego** — titulaire *m* d'un compte en banque
- **pożyczka bankowa** — emprunt *m* de banque
- **prawo bankowe** — loi *f* sur les banques
- **przewodzić operacje bankowe** — effectuer des opérations *fpl* de banque, faire des opérations de banque
- **prowizja bankowa** — commission *f* de banque, escompte *m* de banque
- **przelew bankowy** — virement *m* par banque, virement *m* bancaire
- **rachunek bankowy** — compte *m* en banque
- **rezerwa bankowa** — réserve *f* de banque
- **saldo bankowe** — solde *m* en banque
- **sejf bankowy** — coffre *m* de banque
- **stopa bankowa** — taux *m* de banque, taux *m* bancaire
- **tajemnica bankowa** — secret *m* bancaire. *Uchylić tajemnicę bankową.* — *Lever le secret bancaire.*
- **urzędnik bankowy** — employé *m* de banque, agent *m* de banque
- **ustawodawstwo bankowe** — législation *f* sur les banques
- **walory bankowe** — papiers *mpl* de banque, valeurs *fpl* de banque
- **wkłady bankowe** — soldes *mpl* en banque
- **wyciąg bankowy** (z konta bankowego) — extrait *m* bancaire
- **wydruk wyciągu bankowego** (uzyskany automatycznie) — extrait *m* imprimé par les automates bancaires, imprimé *m* de relevé de banque (reçu automatiquement)
- **zajęcie rachunku bankowego** — saisie *f* des avoirs bancaires
- **zobowiązanie bankowe** (*wobec banku*) — engagement *m* envers la banque
- **zobowiązanie bankowe a vista** — dette *f* bancaire à vue
- bankructwo** banqueroute *f*, faillite *f*
- **być na krawędzi bankructwa** — être au bord de la faillite
- **ogłoszenie bankructwa przest.** — déclaration *f* de banqueroute
- bankrut** *pot., przest.* banqueroutier *m* (banqueroutière *f*), failli *m* (faillie *f*)
- bankrutować** faire faillite, tomber en faillite, faire banqueroute *f*
- bariera** barrière *f*
- **bariera celna** — barrière de douane, barrière douanière. *Ograniczyć bariery celne.* — *Abaisser les barrières de douane.*
- **bariera ekonomiczna** — barrière économique
- **bariera handlowa** — barrière commerciale, entrave *f* aux échanges. *Wyeliminowanie barier handlowych.* — *Élimination des entraves aux échanges.*
- **bariera językowa** — barrière de la langue
- **bariera kulturowa** — barrière culturelle
- **bariera psychologiczna** — barrière psychologique, blocage *m*
- **bariera sanitarna** — barrière sanitaire
- **bariera społeczna** — barrière sociale
- **zniesienie barier** — abolition *f* des barrières, suppression *f* des barrières
- beneficjent** bénéficiaire *m, f*
- **beneficjent akredytywy** — bénéficiaire d'un accreditif
- **beneficjent darowizny** — bénéficiaire d'une donation
- **beneficjent odroczoney** — bénéficiaire différé

- **beneficjent polisy ubezpieczeniowej** — bénéficiaire de l'assurance, bénéficiaire d'une police d'assurance
- **beneficjent przyrzeczenia** — bénéficiaire d'une promesse
- **beneficjent świadczenia** — bénéficiaire d'une prestation
- **beneficjent transakcji (finansowej)** — ayant *m* droit économique
- **lista beneficjentów** — liste *f* des bénéficiaires
- **przedsiębiorstwo-beneficjent** (*np. środków pomocowych*) — entreprise *f* bénéficiaire
- bezbronny** sans défense, désarmé *m* (désarmée *f*)
- **być bezbronnym** — être sans défense
- bezcłowy** hors taxes, franc *m* (franche *f*)
- **sklep bezcłowy** — boutique *f* hors taxes, boutique *f* franche
- bezczeszczenie** profanation *f*
- **bezczeszczenie cmentarza** — profanation d'un cimetière
- **bezczeszczenie grobu** — profanation de sépulture, violation *f* du tombeau
- **bezczeszczenie kościoła** — profanation d'église
- bezdomność** — sans-abrisme *m*
- bezdomny** sans-abri *m, f*, sans-logis *mpl, fpl*, sans asile *m, f*, sans domicile *m, f*
- bezkarność** impunité *f*
- **zapewnić bezkarność sprawcy przestępstwa** — procurer l'impunité à l'auteur d'une infraction
- bezkarny** impuni *m* (impunie *f*)
- bezpaństwowiec** apatride *m, f*, sujet *m* sans nationalité
- bezpieczeństwo** sécurité *f*, sûreté *f*
- **bezpieczeństwo eksploatacji** — sécurité de l'exploitation
- **bezpieczeństwo granic** — sécurité des frontières
- **bezpieczeństwo międzynarodowe** — sécurité internationale
- **bezpieczeństwo osób i mienia** — sécurité des personnes et des biens
- **bezpieczeństwo państwa** — sécurité de l'État, sûreté de l'État
- **bezpieczeństwo pracy** — sécurité du travail, sécurité de l'emploi
- **bezpieczeństwo prawne** — sécurité juridique
- **bezpieczeństwo publiczne** — sécurité publique
- **bezpieczeństwo ruchu drogowego** — sécurité de la circulation, sécurité routière
- **bezpieczeństwo socjalne** — sécurité sociale
- **bezpieczeństwo transportu** — sécurité du transport
- **bezpieczeństwo wewnętrzne** — sécurité intérieure
- **bezpieczeństwo zagrożone** — sécurité menacée
- **bezpieczeństwo zbiorowe** — sécurité collective
- **czuwać nad bezpieczeństwem** — veiller sur la sécurité
- **dokonywać czegoś z zapewnieniem bezpieczeństwa** — effectuer qqch en toute sécurité
- **Europejska Karta Bezpieczeństwa** — Charte *f* de sécurité européenne
- **gwarancja bezpieczeństwa** — garantie *f* de sécurité
- **incydent związany z bezpieczeństwem** — incident *m* lié à la sécurité
- **margines bezpieczeństwa** — marge *f* de sécurité
- **niezapięcie pasów bezpieczeństwa** — défaut *m* de port de ceinture *f* de sécurité
- **pakt bezpieczeństwa** — pacte *m* de sécurité
- **pas bezpieczeństwa** — ceinture *f* de sécurité. *Zapinanie pasów bezpieczeństwa.* — *Le port de la ceinture.*
- **poczucie braku bezpieczeństwa** — sentiment *m* d'insécurité
- **polityka bezpieczeństwa** — politique *f* de sécurité
- **przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu państwa** — infraction *f* attentatoire à la sûreté de l'État
- **Rada Bezpieczeństwa** — Conseil *m* de sécurité
- **strefa bezpieczeństwa** — zone *f* de sécurité
- **system bezpieczeństwa** — système *m* de sécurité

- **środki bezpieczeństwa** — mesures *fpl* de sécurité. *Przedsięwziąć szczególne środki bezpieczeństwa.* — *Prendre des mesures particulières de sécurité.*
- **układ o bezpieczeństwie** — accord *m* de sécurité
- **wymogi bezpieczeństwa** — obligations *fpl* relatives à la sécurité
- **zapewniać poziom bezpieczeństwa nie niższy niż norma X** — offrir un niveau de sécurité au moins équivalent à la norme X
- **zapewnić bezpieczeństwo** — assurer la sécurité, garantir la sécurité
- bezpłatnie** à titre gratuit, gratuitement
 - **czynność prawna dokonana bezpłatnie** — acte *m* à titre gratuit
 - **dokonać naprawy bezpłatnie** — effectuer une réparation gratuitement
- bezpłatność** gratuité *f*
 - **bezpłatność nauczania** — gratuité de l'enseignement
 - **bezpłatność świadczenia** — gratuité d'une prestation
- bezpłatny** gratuit *m* (gratuite *f*)
 - **bezpłatne szkolnictwo** — enseignement *m* gratuit
 - **bilet bezpłatny** — billet *m* gratuit
- bezpodstawny** sans fondement, dénué *m* (dénuée *f*) de fondement, non fondé *m* (non fondée *f*), mal fondé *m* (mal fondée *f*)
 - **bezpodstawne oskarżenie** — accusation *f* mal fondée, accusation *f* non fondée
 - **bezpodstawne zwolnienie z pracy** — licenciement *m* sans cause réelle et sérieuse
 - **oczywiście bezpodstawny** — dénué de tout fondement
- bezpośredni** direct *m* (directe *f*)
 - **arbitraż bezpośredni** — arbitrage *m* direct
 - **bezpośredni kontakt** — contact *m* direct. *Utrzymywać regularne, osobiste i bezpośrednie kontakty z obojgiem rodziców.* — *Entretenir des relations personnelles et des contacts directs réguliers avec ses deux parents.*
 - **bezpośredni przełożony** — supérieur *m* direct
 - **bezpośredni związek** — lien *m* direct
- **bezpośrednia konsekwencja** — conséquence *f* directe
- **bezpośrednie niebezpieczeństwo** — danger *m* imminent, danger *m* actuel
- **bezpośrednie połączenie** — communication *f* directe
- **bezpośrednie porozumienie** — arrangement *m* direct
- **bezpośrednie wezwanie** (*możliwość pozwania kogoś przed sąd bez konieczności uprzedniego zwywania do spełnienia świadczenia*) — citation *f* directe
- **bezpośrednie zastosowanie** (*np. prawa*) — applicabilité *f* directe
- **demokracja bezpośrednia** — démocratie *f* directe
- **dowód bezpośredni** — preuve *f* directe
- **eksport bezpośredni** — exportation *f* directe
- **głosowanie bezpośrednie** — vote *m* direct
- **import bezpośredni** — importation *f* directe
- **interwencja bezpośrednia** — intervention *f* directe
- **inwestycje bezpośrednie** — investissements *mpl* directs
- **koszty bezpośrednie** — charge *f* directe
- **linia bezpośrednia** — ligne *f* directe
- **negocjacje bezpośrednie** — négociations *fpl* directes
- **norma bezpośrednio wykonalna** — norme *f* directement applicable
- **norma o bezpośrednim zastosowaniu** — lois *fpl* d'application immédiate
- **odpowiedzialność bezpośrednia** — responsabilité *f* directe
- **opodatkowanie bezpośrednie** — imposition *f* directe
- **płatności bezpośrednie** — paiements *mpl* directs
- **początkowe koszty bezpośrednie** — coûts *mpl* directs initiaux
- **podatek bezpośredni** — impôt *m* direct, contribution *f* directe
- **prywatyzacja bezpośrednia** — privatisation *f* directe
- **przedstawicielstwo bezpośrednie pr. celne** — représentation *f* directe

- **przyczyna bezpośrednia** — cause *f* immédiate, cause *f* directe
- **reklama bezpośrednia** — publicité *f* directe
- **skarga bezpośrednia** *pr. eur.* — recours *m* direct
- **skutek bezpośredni** — effet *m* direct. *Wywierać bezpośredni skutek na coś.* — Entraîner un effet direct sur qqch.
- **szkoda bezpośrednia** — dommage *m* direct
- **ubezpieczyciel bezpośredni** — assureur *m* direct

bezprawnie indûment, d'une manière illégale, illégalement

- **osoba bezprawnie pozbawiona wolności** — personne *f* victime de privation de liberté illégale
- **posiadać (coś) bezprawnie** — posséder (qqch) illégalement
- **przywłaszczać coś bezprawnie** — usurper qqch
- **pomoc państwa przyznana bezprawnie** — aide (d'État) illégale. *Kwoty, które należy odzyskać jako pomoc państwa przyznaną bezprawnie.* — Sommes à récupérer au titre de l'aide illégale.

bezprawność illégalité *f*, illicéité *f*, non-licéité *f*

- **okoliczność wyłączająca bezprawność** — circonstance *f* récusant l'illégalité

bezprawny illicite *m, f*, illégal *m* (illégal *f*)

- **bezprawna nieobecność** — absence *f* illégale
- **bezprawne aresztowanie** — arrestation *f* illégale, arrestation *f* arbitraire
- **bezprawne zabranie lub zatrzymanie dziecka** *pr. rodz.* — déplacement *m* ou non-retour illicites d'un enfant

- **czyn bezprawny** — acte *m* illégal

bezprecedensowy sans précédent *m, f*

bezzprzedmiotowy sans objet

- **dowód bezzprzedmiotowy** — preuve extrinsèque
- **stać się bezzprzedmiotowym** — devenir sans objet
- **uznać (coś) za bezzprzedmiotowe** — déclarer (qqch) sans objet. *W przypadku, gdyby jedno z postanowień umownych zostało uznane orzeczeniem sądu za nieważne i bez-*

przedmiotowe, postanowienie takie uważane będzie za niezapisane i nie będzie skutkowało nieważnością całej umowy. — Dans le cas où l'une des clauses serait déclarée nulle et sans objet par décision de justice, cette clause serait réputée non écrite et ne saurait entraîner la nullité du contrat dans son ensemble.

bezrobocie chômage *m*

- **bezrobocie całkowite** — chômage total, chômage complet
- **bezrobocie cykliczne** — chômage conjoncturel, chômage cyclique
- **bezrobocie rejestrowane** — chômage recensé
- **bezrobocie sezonowe** — chômage saisonnier
- **bezrobocie strukturalne** — chômage structurel
- **bezrobocie techniczne** — chômage technique
- **bezrobocie ukryte** — chômage déguisé
- **bezrobocie utajone** — chômage latent, chômage déguisé, chômage masqué
- **być na bezrobociu** — être au chômage
- **chroniczne bezrobocie** — chômage chronique
- **czas trwania bezrobocia** — ancienneté *f* du chômage
- **częściowe bezrobocie** — chômage partiel
- **dane na temat bezrobocia** — chiffres *mpl* du chômage
- **długotrwałe bezrobocie** — chômage de longue durée
- **dobrowolne bezrobocie** — chômage volontaire
- **fundusz bezrobocia** — fonds *m* de chômage
- **iść na bezrobocie** — aller au chômage
- **masowe bezrobocie** — chômage massif
- **odszkodowanie z tytułu bezrobocia** — indemnisation *f* du chômage
- **okres trwania bezrobocia** — durée *f* de chômage
- **problem bezrobocia** — problème *m* du chômage
- **procent bezrobocia** — taux *m* de chômage
- **przejściowe bezrobocie** — chômage frictionnel

- **spadek bezrobocia** — baisse *f* du chômage, diminution *f* du chômage, régression *f* du chômage
- **stale bezrobocie** — chômage permanent
- **stopa (globalna) bezrobocia** — taux *m* de chômage (global)
- **walka z bezrobociem** — lutte *f* contre le chômage
- **wzrost bezrobocia** — augmentation *f* du chômage, accroissement *m* du chômage
- **zaświadczenie o bezrobociu** — attestation *f* de chômage, certificat *m* de chômage
- **zwalczać bezrobocie** — résorber le chômage
- bezrobotny** chômeur *m* (chômeuse *f*), sans emploi *m, f*
- **bezrobotny otrzymujący zasiłek** — chômeur secouru
- **długotrwałe bezrobotny** — chômeur de longue durée
- **kasa bezrobotnych** — caisse *f* de chômage
- **pobierać zasiłek dla bezrobotnych** — toucher l'allocation *f* de chômage
- **pobierający zasiłek dla bezrobotnych i pracujący „na czarno”** — fraudeur *m* du chômage
- **pomoc dla bezrobotnych** — aide *f* sociale aux chômeurs
- **potwierdzać w urzędzie pracy, że jest się bezrobotnym** — pointer au chômage
- **stać się bezrobotnym** — être réduit au chômage
- **zasiłek dla bezrobotnych** — allocation *f* aux chômeurs, indemnité *f* de chômage
- bezskuteczność** inefficacité *f*, caducité *f*, inopposabilité *f*
- **bezskuteczność czynności prawnej** — (kiedy ważna czynność prawna nie wywołuje skutków na skutek określonego zdarzenia późniejszego, np. niedojścia oferty w oznaczonym czasie do wiadomości adresata) caducité d'un acte juridique
- **bezskuteczność względna czynności prawnej** — inopposabilité d'un acte juridique. *Bezskuteczność względna czynności prawnych dokonanych z pokrzywdzeniem ogółu wierzycieli.* — *L'inopposabilité des actes préjudiciables à l'ensemble des créanciers.*
- bezskuteczny** inefficace *m, f*, caduc *m* (caduque *f*), vain *m* (vaine *f*), de nul effet, inopposable *m, f*
- **bezskuteczne odwołanie** — recours *m* infructueux
- **bezskuteczne wezwanie do zapłaty (aktem pozasądowym – przez komornika) – vaine mise *f* en demeure (par acte extrajudiciaire)**
- **pozew o uznanie czynności upadłego za bezskuteczną** — action *f* révocatoire au titre de l'insolvabilité
- **bezskuteczny względem osób trzecich** — inopposable aux tiers
- bezsportny** incontesté *m* (incontestée *f*)
- **dowód bezsporny** — preuve *f* péremptoire
- **roszczenie bezsporne** — créance *f* incontestée
- **własność bezsporna** — propriété *f* incommutable
- bezsronność** impartialité *f*
- **bezsronność sędziów** — impartialité des juges
- bezsronny** impartial *m* (impartiale *f*)
- **bezsronny sędzia** — juge *m* impartial
- **rozpatrywać (np. wnioski) w sposób obiektywny i bezstronny** — traiter (les demandes) avec objectivité et impartialité
- beztterminowy** à durée indéterminée, à perpétuité, perpétuel *m* (perpétuelle *f*)
- **pożyczka beztterminowa** — emprunt *m* perpétuel
- **zezwolenie beztterminowe** — concession *f* à perpétuité
- bezttestamentowy** intestat *m, f*
- **spadkobierca bezttestamentowy** — héritier *m* ab intestat, héritier *m* légal, héritier *m* légitime, héritier *m* présomptif
- bezwarunkowy** inconditionnel *m* (inconditionnelle *f*), sans réserve
- **darowizna bezwarunkowa** — donation *f* faite à titre inconditionnel
- **gwarancja bezwarunkowa** — garantie *f* inconditionnelle
- **klauzula bezwarunkowa** — clause *f* inconditionnelle

- **przyjęcie bezwarunkowe** — *acceptation f sans réserves, acceptation f pure et simple*
 - **wyraźne i bezwarunkowe oświadczenie** — *déclaration f explicite et sans réserve*
 - **zobowiązanie bezwarunkowe** — *engagement m inconditionnel*
- bezwzględnie** *d'une manière absolue, impérativement*
- **bezwzględnie obowiązujące wymogi** — *conditions fpl impératives*
 - **prawo bezwzględnie obowiązujące** — *droit m impératif, droit m strict*
 - **przepis bezwzględnie obowiązujący** — *règle f impérative, disposition f impérative, loi f impérative, règle f de droit strict*
- bezwzględny** *absolu m (absolue f)*
- **bezwzględna przeszkoda procesowa** — *fin f de non-recevoir d'ordre public*
 - **kwota bezwzględna** — *montant m établi en valeur absolue*
 - **prawo bezwzględne** — *droit m absolu*
 - **wartość bezwzględna** — *valeur f absolue*
 - **większość bezwzględna** — *majorité f absolue*
 - **zasada bezwzględnego pierwszeństwa** — *règle f de la priorité absolue*
- bezzasadny** *sans fondement, dénué m (dénueé f) de fondement, non fondé m (non fondée f), mal fondé m (mal fondée f), immotivé m (immotivée f), non justifié m (non justifiée f) (zob. też bezpodstawny, niezasadny, nieuzasadniony)*
- **pozew oczywiście bezzasadny** — *demande f manifestement non fondée*
- bezzwłocznie** *sans délai, sans demeure, sans retard, rapidement*
- **działać bezzwłocznie** — *agir immédiatement, agir sans délai*
- beźnięstwo** *célibat m*
- bieg** *cours m*
- **bieg przedawnienia** — *cours de la prescription*
 - **początek biegu przedawnienia** — *point m de départ de la prescription*
 - **przerwa biegu przedawnienia** — *interruption f de la prescription*
 - **przerwać bieg przedawnienia** — *interrompre la prescription*
 - **przerwanie biegu przedawnienia** — *interruption f de la prescription*
 - **przerwanie biegu terminów** — *interruption f des délais*
 - **wstrzymanie biegu terminów** — *suspension f des délais*
 - **zawiesić bieg przedawnienia** — *suspendre la prescription*
 - **zawieszenie biegu przedawnienia** — *suspension f de la prescription*
- biegły** *expert m (experte f)*
- **biegły bankowy** — *expert bancaire*
 - **biegły finansowy** — *expert financier, expert de finances, (w dziedzinie finansów) expert en finances*
 - **biegły grafolog** — *expert en écritures, expert-graphologue*
 - **biegły księgowy** — *expert comptable*
 - **biegły rewident księgowy** — *commissaire m aux comptes, auditeur m, réviseur m comtable B.*
 - **biegły rewident księgowy z zewnątrz** — *audit m externe*
 - **biegły sądowy** — *expert judiciaire, expert assermenté, expert-juré, juré expert, expert près les tribunaux, expert judiciaire*
 - **biegły w sprawach podatkowych** — *expert fiscal*
 - **biegły w sprawach prawnych** — *expert juridique*
 - **biegły w zakresie cel** — *expert en douane, expert en matière de douane*
 - **dotatkowy biegły** — *tiers expert*
 - **dowód z (opinii) biegłego** — *preuve f par expert, preuve f par expertise*
 - **honorarium biegłego** — *honoraire m d'expert, taxe f d'expert*
 - **lista biegłych** — *liste f d'experts*
 - **opinia biegłego** — *avis m d'expert, opinion f d'expert, (środek dowodowy w postępowaniu sądowym) rapport m d'expertise*
 - **obowiązek wykonania przez biegłego powierzonego mu zadania sumiennie i bezstronnie** — *devoir m de l'expert de remplir*

- sa mission en conscience et en toute impartialité
- **powołać biegłego** — désigner un expert; (*konkretną osobę*) nommer qqn en qualité d'expert
 - **powołanie biegłego** — recours *m* à un expert, appel *m* à un expert,
 - **powołanie biegłego** — recours *m* à un expert, appel *m* à un expert, désignation *f* d'un expert
 - **raport biegłego** — rapport *m* d'expert, rapport *m* expertal, rapport *m* d'expertise
 - **według opinii biegłego** — selon l'estimation de l'expert, à dire d'expert
 - **wyznaczyć biegłego** — désigner un expert
 - **zasięgać opinii biegłego** — demander l'avis *m* d'un expert
 - **złożenie opinii przez biegłego** — présentation *f* du rapport d'expert
- bierny** passif *m* (passive *f*)
- **bierny opór** — résistance *f* passive
 - **łapownictwo bierne** — corruption *f* passive
 - **operacja bierna banku** — opération *f* passive de banque
 - **pozostawać biernym w jakiejś sytuacji** — rester passif devant une situation
 - **wyborca bierny** — électeur *m* passif
- bieżący** courant *m* (courante *f*)
- **aktywa bieżące** *rach.* — actifs *mpl* courants
 - **bieżąca praktyka** (*ustalony zwyczaj*) — pratique *f* courante
 - **bieżące wydatki** — dépenses *fpl* courantes
 - **bilans płatności bieżących** — balance *f* des paiements courants
 - **cena bieżąca** — prix *m* courant
 - **dług bieżący** — dette *f* courante
 - **dzień bieżący** — jour *m* courant
 - **koniec bieżącego miesiąca** — fin *f* du mois courant
 - **miesiąc bieżący** — mois *m* courant
 - **odsetki bieżące** — intérêts *mpl* courants
 - **płatności bieżące** — paiement *m* courant
 - **produkcja bieżąca** — fabrication *f* courante
 - **rachunek bieżący** — compte *m* courant
 - **rok bieżący** — année *f* courante
 - **sprawy bieżące** — affaires *fpl* courantes
 - **wierzytelność bieżąca** — créance *f* courante
 - **wydatki bieżące** — dépenses *fpl* courantes
 - **zarząd bieżący** — gestion *f* courante, gestion *f* *journalière* (= zwykły zarząd)
- bigamia** bigamie *f*
- bigamista** bigame *m, f*
- bilans** bilan *m*, balance *f*
- **analiza bilansu** — analyse *f* du bilan, étude *f* du bilan
 - **bilans bankowy** — bilan de banque
 - **bilans brutto** — bilan brut, bilan sommaire
 - **bilans dodatni** — bilan actif, bilan bénéficiaire, bilan excédentaire
 - **bilans ekologiczny** — éco-bilan (de produit)
 - **bilans energetyczny** — bilan énergétique
 - **bilans finansowy** — bilan financier
 - **bilans gospodarczy** — bilan économique, bilan d'exploitation
 - **bilans handlowy** — bilan commercial
 - **bilans końcowy** — bilan final
 - **bilans likwidacyjny** — bilan de liquidation
 - **bilans łączny** — bilan consolidé
 - **bilans netto** — bénéfices *mpl* nettes
 - **bilans otwarcia** — bilan d'ouverture, bilan d'entrée
 - **bilans płatniczy** — balance des paiements
 - **bilans płatności bieżących** — balance des paiements courants
 - **bilans pozatowarowy** — balance des invisibles
 - **bilans półroczny** — bilan semestriel
 - **bilans produktów i usług** — balance des biens et services
 - **bilans roczny** — bilan annuel, bilan de l'exercice, bilan définitif
 - **bilans skonsolidowany** — bilan consolidé
 - **bilans skrócony** — bilan abrégé
 - **bilans tygodniowy** — bilan hebdomadaire
 - **bilans tymczasowy** — bilan provisoire
 - **bilans ujemny** — bilan passif, bilan déficitaire
 - **bilans upadłościowy** — bilan de (d'une) faillite
 - **bilans wykazujący straty** — bilan accusant un déficit
 - **bilans zadłużenia** — bilan d'endettement
 - **bilans zamknięcia** — bilan de clôture, bilan général

- **falszywy bilans** — bilan maquillé, bilan falsifié
 - **figurować w bilansie** — figurer dans le bilan
 - **kontrola bilansu** — contrôle *m* du bilan, vérification *f* du bilan
 - **ocena bilansu** — appréciation *f* du bilan
 - **ogłosić bilans** — publier le bilan
 - **ogłoszenie bilansu** — publication *f* du bilan
 - **porównanie bilansów** — comparaison *f* des bilans
 - **porównywać bilanse** — comparer les bilans
 - **pozycja bilansu** — élément *m* du bilan, poste *m* du bilan
 - **pozycje aktywów bilansu** — postes *mpl* de l'actif d'un bilan
 - **pozycje pasywów bilansu** — postes *mpl* du passif d'un bilan
 - **prawdziwość bilansu** — sincérité *f* du bilan
 - **prawo wglądu do bilansu** — droit *m* de regard dans le bilan
 - **prezentacja bilansu** — présentation *f* du bilan
 - **schemat bilansu** — schéma *m* du bilan. *Obowiązkowy schemat sporządzania bilansu.* — Schéma de caractère obligatoire pour l'établissement du bilan.
 - **składać bilans** — déposer un bilan
 - **sporządzenie bilansu** — établissement *m* du bilan
 - **sporządzić bilans** — dresser un bilan, faire un bilan, établir un bilan
 - **sprawdzać bilans** — vérifier le bilan
 - **sprostowanie bilansu** — redressement *m* du bilan
 - **strata bilansowa** — perte *f* ressortant du bilan
 - **ujmować w bilansie** — mentionner dans le bilan, inscrire au bilan
 - **układ bilansu rachunk.** — structure *f* du bilan
 - **usuwanie z bilansu aktywów finansowych i zobowiązań** — décomptabilisation *f* d'actifs et de passifs financiers
 - **wnosić coś do bilansu** — porter qqch au bilan
 - **wykazanie w bilansie** — inscription *f* au bilan
 - **wykazywać w bilansie** — faire figurer dans le bilan. *Ta kwota może być wykazana sumarycznie w bilansie jako odrębna pozycja.* — Ce montant peut figurer de façon cumulée dans le bilan sous un poste particulier.
 - **zafalszowanie bilansu** — falsification *f* du bilan
 - **zamknąć bilans** — clôturer le bilan
 - **zamknięcie bilansu** — clôture *f* du bilan
 - **zatwierdzenie bilansu** — approbation *f* du bilan
 - **zatwierdzić bilans** — approuver le bilan
 - **zestawić bilans** — établir le bilan
- bilansowy** de bilan
- **dane bilansowe** — renseignements *mpl* fournis par le bilan
 - **dzień bilansowy** — date *f* de clôture du bilan
 - **konta bilansowe** — comptes *mpl* de bilan
 - **księga bilansowa** — livre *m* des bilans
 - **rachunek bilansowy** — compte *m* de bilan
 - **roczna suma bilansowa** — total *m* du bilan annuel
 - **wartość bilansowa** — valeur *f* comptable. *Ustalać wartość bilansową brutto.* — Déterminer la valeur brute comptable.
 - **zdarzenie następujące po dniu bilansowym** — événement *m* postérieur à la date de clôture
- bilateralny** bilatéral *m* (bilatérale *f*)
- **pomoc bilateralna** — aide *f* bilatérale
 - **umowa bilateralna** — accord *m* bilatéral, contrat *m* bilatéral, convention *f* bilatérale
 - **umowa bilateralna doskonała** — contrat *m* bilatéral parfait
- bilet** billet *m*, ticket *m*, titre *m*
- **bilet bezpłatny** — billet de faveur, billet gratuit
 - **bilet dla zwierzęcia** — titre *m* de transport d'animal
 - **bilet dodatkowy** — billet supplémentaire
 - **bilet grupowy** — billet collectif, billet de groupe
 - **bilet kolejowy** — billet de chemin de fer
 - **bilet lotniczy** — billet aérien, billet de transport aérien
 - **bilet międzynarodowy** — billet international

- **bilet na podróż w jedną stronę** — billet d'aller, billet simple
 - **bilet normalny** — billet plein tarif
 - **bilet opatrzony datą i godziną** — ticket portant la date et l'heure
 - **bilet przeterminowany** — billet expiré, billet périmé
 - **bilet rodzinny** — billet familial
 - **bilet skasowany** — titre composté
 - **bilet szkolny** — billet écolier
 - **bilet teatralny** — billet de théâtre, place *f* de théâtre
 - **bilet ulgowy** — billet à prix réduit
 - **bilet ulgowy dla dziecka** — ticket pour enfant, billet pour enfant
 - **bilet w dwie strony** — (billet) aller et retour *m*
 - **bilet ważny na dowolną trasę** — billet à itinéraire facultatif
 - **bilet ważny na oznaczoną trasę** — billet à itinéraire fixe
 - **bilet weekendowy** — billet de fin de semaine
 - **bilet wejściowy** — billet d'entrée
 - **bilet ze zniżką 50%** — billet demi-tarif, billet à demi-tarif, billet à tarif réduit
 - **data wygaśnięcia ważności biletu** — date *f* d'expiration de la validité d'un billet
 - **kupić bilet** — prendre un billet (de transport)
 - **opłata za wypisanie biletu w pociągu** — frais *mpl* d'émission à bord, frais *mpl* pour un achat d'émission à bord
 - **skasować bilet** — composer un billet
 - **ważny bilet** — billet valable
 - **wydanie biletu** — délivrance *f* du billet
 - **zwrot pieniędzy za niewykorzystany bilet** — remboursement *m* d'un billet de transport non utilisé
- biometryczny** — biométrieque
- **urządzenie biometryczne** — dispositif *m* biométrieque
- biuro** office *m*, bureau *m*, agence *f*
- **biuro adresowe** — bureau d'adresses
 - **Biuro Doradców ds. Polityki Europejskiej** — Bureau des conseillers de politique européenne
 - **biuro handlowe** — bureau d'affaires, bureau de commerce, bureau commercial
 - **biuro informacji turystycznej** — office de tourisme
 - **biuro konsultingowe (firma konsultingowa)** — cabinet *m* de conseil, bureau *m* d'études, cabinet *m* de consultants, cabinet-conseil *m*
 - **biuro kontroli** — bureau de contrôle
 - **biuro maklera giełdowego** — office d'agent de change, bureau du (de) courtier, bureau de courtage
 - **biuro ogłoszeń** — office de publicité, bureau d'annonces
 - **biuro paszportowe** — bureau des passeports
 - **biuro podróży** — office de tourisme, bureau de voyages, agence de voyage
 - **biuro polityczne** — bureau politique
 - **biuro porad prawnych** — bureau de consultations juridiques
 - **biuro pośrednictwa pracy** — office de placement, office de placement de la main-d'œuvre, bureau d'emploi, agence *f* pour l'emploi
 - **biuro prawne przedsiębiorstwa** — bureau du contentieux, bureau juridique
 - **biuro prawno-gospodarcze** — bureau de conseil juridique et économique
 - **biuro projektów** — bureau de dessin
 - **biuro przyjęć** — bureau d'admission, bureau de réception
 - **biuro rachunkowe** — bureau de calcul
 - **biuro rezerwacji** — bureau de location
 - **biuro sprzedaży** — bureau de vente
 - **biuro wypłat** — office de paiement
 - **dyrektor biura** — chef *m* du (de) bureau
 - **personel biura** — personnel *m* de bureau
 - **pracownik biura** — employé *m* de bureau
- biurokracja** bureaucratie *f*
- biurokratyczny** bureaucratique *m, f*
- biurowy** de bureau, bureautique
- **artykuł biurowy** — article *m* de bureau, fourniture *f* de bureau
 - **elektroniczny sprzęt biurowy** — matériel *m* bureautique
 - **pomieszczenia biurowe** — locaux *mpl* de bureau

- **praca biurowa** — travail *m* de bureau
- **sprzęt biurowy** — matériel *m* de bureau
- **zawód biurowy** — emploi *m* de bureau
- biznesplan** programme *m* d'exploitation, programme *m* d'activité
- blankiet** formule *f*, formulaire *m*, questionnaire *m*
 - **blankiet czeku** — formule de chèque
 - **blankiet obliczeniowy** — formule servant de base au calcul
 - **blankiet przekazu pieniężnego** — formule de versement
 - **blankiet telegraficzny** — formule de télégramme
 - **blankiet umowy** — formule de contrat
 - **blankiet wekslowy** — formule d'effet de commerce
 - **wypełniać blankiet** — remplir un formulaire, remplir un questionnaire
- blokada** blocus *m*, blocage *m*
 - **blokada na rachunku** — blocage de compte
 - **blokada gospodarcza** — blocus économique
 - **blokada handlowa** — blocus commercial
 - **stan blokady** — état *m* de blocus
- blokować** bloquer
 - **blokować (na rachunku) kwotę odpowiadającą kwocie wskazanej w nakazie zajęcia** — bloquer une somme correspondant à la somme figurant dans l'ordonnance de saisie
 - **blokować decyzję** — bloquer une décision
 - **blokować konto** — bloquer un compte
 - **blokować prawo korzystania z instrumentu weryfikacji płatności** — bloquer l'utilisation d'un instrument de vérification des paiements
- błąd** erreur *f*, faute *f*
 - **błąd będący podstawą zaskarżenia czynności prawnej** — erreur dirimante
 - **błąd co do faktu** — erreur de fait
 - **błąd co do interpretacji prawa** — erreur sur l'interprétation de la loi
 - **błąd co do istnienia zakazu prawnego** — erreur sur la prohibition de la loi
 - **błąd co do istoty rzeczy** — erreur sur la substance
 - **błąd co do okoliczności stanowiących ustawowe znamię przestępstwa** — erreur sur les éléments essentiels de l'infraction
 - **błąd co do pobudki** — erreur sur le mobile
 - **błąd co do prawa** — erreur de droit, erreur sur le droit
 - **błąd co do tożsamości rzeczy** — erreur sur la chose
 - **błąd co do treści czynności prawnej** — erreur sur les qualités substantielles (du contrat)
 - **błąd do uniknięcia** — erreur évitable
 - **błąd drukarski (literówka)** — erreur typographique, faute de tape, faute de frappe
 - **błąd eksploatacyjny** — vice *m* d'exploitation
 - **błąd formalny** — erreur de forme
 - **błąd istotny** — erreur substantielle, erreur matérielle
 - **błąd nie do uniknięcia przez osobę staranną i odpowiedzialną** — erreur inévitable par un homme prudent et raisonnable
 - **błąd oczywisty** — erreur évidente, erreur manifeste
 - **błąd ortograficzny** — erreur d'écriture, erreur d'orthographe, erreur de plume
 - **błąd oświadczenia woli** — erreur dans la déclaration de volonté
 - **błąd pisarski** — erreur de plume
 - **błąd redakcyjny** — erreur de plume
 - **błąd rachunkowy** — erreur de calcul
 - **błąd rzeczowy** — erreur matérielle, erreur factuelle
 - **błąd w dacie** — erreur de date
 - **błąd w dodawaniu** — erreur d'addition
 - **błąd w dokumentacji** — erreur dans les documents
 - **błąd w księgowaniu** — erreur de comptabilité
 - **błąd w obliczeniach** — erreur de calcul
 - **błąd w specyfikacji (przetargu, budowy)** — erreur dans une spécification
 - **błąd względny** — erreur relative
 - **informacja wprowadzająca w błąd** — indication *f* trompeuse
 - **korekta błędu** — correction *f* d'une erreur
 - **margines błędu** — marge *f* d'erreur

- **nie móc uniknąć błędu** — ne pas être en mesure d'éviter une erreur
 - **oczywisty błąd w ocenie** — erreur manifeste d'appréciation
 - **popelnić błąd** — commettre une erreur
 - **ryzyko błędu** — risque *m* d'erreur
 - **skorygować błąd** — rectifier une erreur, redresser une erreur
 - **sprostować błąd** — rectifier une erreur, redresser une erreur
 - **sprostowanie błędu** — redressement *m* d'une erreur, rectification *f* d'une erreur
 - **wprowadzający w błąd** — déceptif, mensonger, trompeur. *Reklama wprowadzająca w błąd.* — *Publicité mensongère; publicité trompeuse; publicité déceptive.*
 - **wprowadzenie w błąd** — tromperie *f*
 - **wprowadzić (kogoś) w błąd** — induire qqn en erreur
 - **z zastrzeżeniem błędów** — sauf erreurs
 - **zarzucać komuś błąd** — imputer une erreur à qqn
 - **zrobić błąd w rachunkach** — faire une erreur de calcul
- błądny** erroné *m* (erronée *f*)
- **błądna ocena** — évaluation *f* erronée
 - **błądne doręczenie** — erreur *f* dans la livraison
 - **błądne obliczenie** — calcul *m* erroné
 - **błądne założenie** — conception *f* erronée
- bodziec** impulsion *f*
- **bodziec ekonomiczny** — impulsion économique
- bogactwo** richesse *f*
- **bogactwo narodowe** — richesse nationale
 - **bogactwo naturalne** — richesse naturelle, richesse du sous-sol
 - **dorobić się bogactwa** — arriver à la richesse, parvenir à la richesse
 - **podatek od bogactwa** — impôt *m* assis sur la richesse acquise
- bojkot** boycottage *m*
- **bojkot ekonomiczny** — boycottage économique
 - **bojkot wyborów** — boycottage des élections
- **bojkot wyrobów zagranicznych** — boycottage des produits étrangers
 - **ogłoszenie bojkotu** — déclaration *f* du (de) boycottage
- bojkotować** boycotter (qqch)
- brak** manque *m*, défaut *m*, déficience *f*, absence *f*
- **brak akceptacji** — défaut d'acceptation
 - **brak czasu** — manque de temps
 - **brak dowodu** — manque de preuve, défaut de preuve
 - **brak dozoru** — défaut de surveillance
 - **brak formalny** — défaut de forme, irrégularité *f* de forme
 - **brak interesu prawnego** (*dla dochodzenia roszczenia*) — défaut d'intérêt (pour agir)
 - **brak jedności** — défaut d'unanimité
 - **brak kapitałów** — manque de capitaux
 - **brak klauzuli** — absence *f* d'une clause
 - **brak kompetencji** — incompétence *f*
 - **brak kredytu** — manque de crédit
 - **brak miejsca do parkowania** — manque de place pour se garer
 - **brak mieszkań** — manque de logements
 - **brak motywu** — défaut de motif
 - **brak nadzoru** — défaut de surveillance
 - **brak pełnomocnictwa** — défaut de pouvoir, défaut de procuration
 - **brak personelu** — manque de personnel
 - **brak pewności prawnej** — manque de sécurité juridique
 - **brak pieniędzy** — manque d'argent
 - **brak podstawy prawnej** — manque de base légale, absence de cause (*w przypadku zobowiązań umownych*), défaut de motivation
 - **brak pokrycia na rachunku** — défaut de provision
 - **brak powiadomienia** — défaut de notification
 - **brak powiązania** — absence de relation. *Brak konkretnego powiązania z działalnością operacyjną.* — *Absence de relation spécifique avec des activités opérationnelles.*
 - **brak pracy** — manque de travail
 - **brak prawa jazdy** — défaut de permis de conduire

- **brak ram finansowych** — absence de cadre financier
- **brak równoważności świadczeń** — défaut *m* d'équivalence entre les obligations (des parties), lésion *f*
- **brak rynków zbytu** — manque de débouchés
- **brak siły roboczej** — manque de main-d'œuvre
- **brak spójności** — incohérence *f*. *Brak spójności w stosowaniu prawa wspólnotowego.* — Incohérence dans l'application du droit communautaire.
- **brak staranności** — défaut d'attention, manque *m* de diligence
- **brak środków** (*na dochodzenie swoich praw przed sądem*) — manque de ressources. *Brak środków nie powinien stanowić przeszkody w skutecznym dochodzeniu swoich praw przed sądem.* — *Le manque de ressources ne devrait pas constituer d'obstacle à un accès effectif à la justice.*
- **brak (obowiązkowego) ubezpieczenia pr. drog.** — défaut d'assurance
- **brak ubezpieczenia pojazdu** — défaut d'assurance d'un véhicule
- **brak uwagi** — défaut d'attention
- **brak wagi** — manque de poids
- **brak właściwości** — défaut de compétence
- **brak wystarczających środków finansowych** (*np. w masie upadłości — na prowadzenie dalszego postępowania*) — insuffisance *f* de l'actif. *Postępowanie upadłościowe umorzono z powodu braku wystarczających środków w masie.* — *La procédure de liquidation a été clôturée en raison de l'insuffisance de l'actif.*
- **brak zapłaty** — défaut de paiement
- **brak zarzutów** — absence d'objections. *Brak zarzutów ze strony dłużnika może przyjąć formę niestawiennictwa na rozprawie.* — *L'absence d'objections de la part du débiteur peut prendre la forme d'un défaut de comparution à une audience.*
- **brak zgody** — défaut de consentement
- **brak zgodności z minimalnymi standardami** — non-respect *m* des normes minimales

- **z braku nabywcy** — faute de preneur
- **z braku płacy** — faute de paiement
- **usunięcie braków pozwu (skargi, odwołania)** — régularisation *f* de la demande (de la requête)

branża branche *f*, profession *f*

- **branża handlowa** — branche de commerce
- **branża zawodowa** — branche professionnelle

branżowy de branche, de profession, sectoriel *m* (sectorielle *f*)

- **branżowy układ zbiorowy pracy** — convention *f* collective de branche
- **podział branżowy** — ventilation *f* sectorielle
- **porozumienie branżowe** — accord *m* interprofessionnel
- **ustalenia branżowe** — accord *m* sectoriel

brat frère *m*

- **brat nieślubny** — frère naturel
- **brat przyrodni** (*po ojcu*) — frère consanguin, (*po matce*) frère utérin
- **brat rodzony** — frère germain
- **młodszy brat** — frère cadet, frère puîné
- **starszy brat** — frère aîné

bratanek neveu *m*

bratobójca fratricide *m, f*

bratobójczy fratricide *m, f*

- **wojna bratobójcza** — guerre *f* fratricide

bratobójstwo fratricide *m*

broker broker *m*, courtier *m* (*zalecane oficjalnie*)

- **broker ubezpieczeniowy** — courtier d'assurances
- **niezależny broker** — courtier indépendant

bronić défendre (qqn, qqch)

- **bronić oskarżonego** — défendre un accusé, défendre un inculpé
- **bronić przeciwnego stanowiska** — défendre la thèse opposée
- **bronić przed sądem** — défendre en justice, défendre devant le tribunal, présenter la défense
- **bronić się przeciwko nieprawdziwym zarzutom** — se défendre contre des imputations calomnieuses
- **bronić sprawy** — défendre une cause
- **bronić swych praw** — défendre ses droits

broń arme(s) *f* (*pl*)

- **broń atomowa** — arme atomique (armes atomiques)
- **broń biała** — arme blanche (armes blanches)
- **broń długa** — arme longue (armes longues)
- **broń jednostrzałowa** — arme (armes) à un coup
- **broń konwencjonalna** — arme conventionnelle (armes conventionnelles)
- **broń krótka** — arme courte (armes courtes)
- **broń masowej zagłady** — arme (armes) de destruction massive
- **broń nuklearna** — arme nucléaire (armes nucléaires)
- **broń osobista** — arme personnelle (armes personnelles)
- **broń palna** — arme (armes) à feu
- **broń radiologiczna** — arme radiologique (armes radiologiques)
- **broń ręczna** — arme (armes) de poing
- **broń termojądrowa** — arme thermonucléaire (armes thermonucléaires)
- **broń zdalnie sterowana** — arme téléguidée (armes téléguidées)
- **być pod bronią** — être sous les armes
- **czynniki broni biologicznej** — agents *mpl* biologiques de guerre
- **embargo na wywóz broni** — embargo *m* sur l'exportation d'armes
- **handel bronią** — commerce *m* d'armes
- **napad z bronią w ręku** — attaque *f* à main armée
- **nielegalny handel bronią** — trafic *m* d'armes
- **prawo noszenia broni** — droit *m* de port d'armes
- **przemyt broni** — contrebande *f* d'armes
- **użycie broni lub groźba jej użycia** — usage *m* ou menace d'usage d'une arme
- **zakaz posiadania broni** — port *m* d'arme (d'armes) prohibé, détention *f* d'arme (d'armes) prohibée
- **zawieszenie broni** — armistice *m*

brutalnie brutalement, violemment, d'une manière brutale, avec brutalité

- **obejść się z kimś brutalnie** — brutaliser qqn

brutto brut *m* (brute *f*), TTC (toutes taxes comprises)

- **całkowite wynagrodzenie brutto** — rémunération *f* totale brute
- **cena brutto** — prix *m* brut
- **dane brutto** — données *fpl* brutes
- **dochód brutto** — produit *m* brut, revenu *m* brut
- **inwestycje brutto** — investissements *mpl* bruts
- **pensja brutto** — salaire *m* brut
- **produkt narodowy brutto** — produit *m* national brut
- **suma brutto** — montant *m* brut
- **transakcja przynosząca zysk brutto rządu miliona** — opération *f* rapportant brut un million
- **waga brutto** — poids *m* brut
- **wartość brutto** — valeur *f* brute. *Ustalać wartość bilansową brutto.* — Déterminer la valeur brute comptable.
- **zysk brutto** — bénéfice *m* brut

brzmienie libellé *m*

- Artykuł 3 ustawy ma następujące brzmienie:—
L'article 3 de la loi est libellé comme suit :
Z brzmienia art. 1 ustawy wynika, że... — Conformément au libellé de l'article 1 de la loi...*

budowa construction *f*, chantier *m*, chantier *m* de construction

- **inwestor budowy** — maître *m* d'ouvrage (de l'ouvrage) (MOA)
- **kierownictwo budowy** — direction *f* du chantier
- **kierownik budowy** — chef *m* de chantier, maître *m, f* d'œuvre
- **koszty budowy** — coût *m* de la construction
- **nadzór budowy** — supervision *f* du chantier
- **pozwolenie na budowę** — permis *m* de construire
- **wstrzymanie budowy** (*z powodu braku odpowiednich zezwoleń*) — sursis *m* à exécution des travaux
- **wykonawca budowy** — locateur *m* d'ouvrage, maître *m* d'œuvre (MOE) (*MOE to osoba nadzorująca i koordynująca wykonanie robót budowlanych, w pewnym stopniu*)

pełni też funkcje zbieżne z inspektorem nadzoru inwestorskiego)

budowlany de construction, de chantier

- **budowlany nadzór inwestorski** — surveillance *f* des travaux sur le chantier de construction, maîtrise *f* d'ouvrage délégué (MOAd), assistance *f* à maîtrise d'ouvrage
- **cykl budowlany** — cycle *m* du bâtiment
- **działka budowlana** — terrain *m* à bâtir. *Działka budowlana uzbrojona.* — Terrain aménagé. *Terrain viabilisé. Działka budowlana nieuzbrojona.* — Terrain nu.
- **firma nadzoru budowlanego** — bureau *m* de surveillance
- **kaucja dobrego wykonania robót budowlanych** — caution *f* de bonne exécution du chantier
- **kredyt budowlany** — crédit *m* à la construction
- **materiał budowlany** — matériel *m* de construction
- **obiekt budowlany** — ouvrage *m*. *Wykonanie obiektu budowlanego.* — Réalisation d'un ouvrage.
- **pozwolenie budowlane** — permis *m* de construire, autorisation *f* de bâtir, permis *m* de bâtir
- **pożyczka budowlana** — prêt *m* à la construction
- **prace budowlane** — travaux *mpl* de construction
- **prawo budowlane** — droit *m* de la construction, droit *m* de construire
- **roboty budowlane** — travaux *mpl* (immobiliers). *Zamówienia publiczne na roboty budowlane.* — Marché public de travaux.
- **spółka budowlana** — société *f* de construction
- **umowa o roboty budowlane** — contrat *m* de construction
- **usługi budowlane** — services liés à la construction

budynek immeuble *m*, bâtiment *m*, édifice *m*

- **budynek administracyjny** — bâtiment administratif
- **budynek aresztu** — maison *f* d'arrêt, prison *f*

- **budynek gospodarczy** — bâtiment d'exploitation
- **części budynku przeznaczone wyłącznie do prywatnego użytku jednego ze współwłaścicieli** — parties *fpl* privatives (d'un bâtiment, d'un immeuble)
- **grunt, na którym posadowiony jest budynek** — sol *m* attachant à un bâtiment
- **klasyfikować budynek jako zabytek** — classer un édifice monument historique
- **korzystanie z budynku w oznaczonym czasie w każdym roku (timesharing)** — attribution *f* d'immeuble en jouissance à temps partagé
- **lokatorzy budynku** — locataires *mpl* d'un immeuble
- **nietykalność budynków misji dyplomatycznej** — inviolabilité *f* de l'hôtel
- **numer budynku** — numéro *m* d'immeuble
- **plan budynku** — plan *m* de bâtiment
- **remont istniejącego budynku** — rénovation *f* d'un immeuble existant
- **służebność zapewnienia oparcia budynkom na gruncie sąsiednim** — servitude *f* d'appui
- **wspólne części budynku** — parties *fpl* communes (d'un bâtiment, d'un immeuble)
- **zwiększać wartość istniejącego budynku** — augmenter la valeur d'un immeuble existant

budżet budget *m*

- **autoryzacja budżetu** — autorisation *f* budgétaire
- **budżet gminy** — budget communal
- **budżet korygujący** — budget rectificatif
- **budżet na badania naukowe** — budget de recherche
- **budżet operacyjny** — budget de fonctionnement
- **budżet państwa** — budget national, budget de l'État, budget public
- **budżet roczny** — budget annuel
- **budżet wspólnotowy pr. eur.** — budget communautaire
- **budżet zagospodarowania terenu** — budget de l'aménagement du territoire

- **budżet zreformowany** — budget remanié. *Budżet zreformowany zarówno po stronie wydatków, jak i przychodów.* — *Le budget remanié tant du côté des dépenses que des ressources.*
- **budżet zrównoważony** — budget équilibré
- **obciążać budżet** — grever le budget
- **ogólne kierunki w zakresie budżetu** (wytyczne) — grandes orientations à retenir pour le budget, ligne *f* budgétaire
- **opracowanie budżetu** — établissement *m* du budget
- **ponownie ujmować w budżecie** — rebudgétiser. *Wstrzymane zobowiązania z roku *n* nie mogą być ponownie ujmowane w budżecie później niż w roku *n*+2.* — *Les engagements suspendus de l'année *n* ne peuvent pas être rebudgétisés au-delà de l'exercice *n*+2.*
- **pozycje budżetu** — articles *mpl* du budget, ligne *f* budgétaire
- **późniejsza kontrola budżetu** — contrôle *m* a posteriori de la gestion budgétaire
- **projekt budżetu** — projet *m* de budget, collectif *m* budgétaire. *Sklądać projekt budżetu na następny rok.* — *Déposer un projet de budget pour l'année suivante.*
- **przedłożyć budżet** — soumettre le budget
- **przewidziany w budżecie** — prévu dans le budget
- **przygotowanie budżetu** — préparation *f* du budget
- **przyjęcie budżetu** — vote *m* du budget
- **skutki dla budżetu** — répercussions *fpl* sur le budget. — *Istotne lub trwale skutki finansowe dla budżetu.* — *Répercussions financières significatives et durables sur le budget.*
- **uchwalić budżet** — adopter le budget, voter le budget
- **ustalić budżet** — arrêter le budget, dresser le budget, établir le budget
- **wpływ na budżet** — incidence *f* budgétaire. *Wniosek nie ma wpływu na budżet Wspólnot.* — *La proposition n'a pas d'incidence sur le budget communautaire.*
- **wpływy do budżetu** — recettes *fpl* générales du budget
- **wprowadzenie do budżetu** — budgétisation *f*
- **wprowadzić kwotę do budżetu** — inscrire un montant au budget. *Kwota wprowadzona do budżetu w całości.* — *Montant inscrit intégralement au budget.*
- **współczynnik budżetu** — coefficient *m* budgétaire
- **wstępny projekt budżetu** — avant-projet *m* de budget
- **wykonanie budżetu** — exécution *f* du budget
- **zamknąć budżet** — clore le budget
- **zatwierdzenie budżetu** — approbation *f* du budget
- **zatwierdzić budżet** — approuver le budget
- **zgodny z budżetem** — conforme au budget
- budżetowy** budgétaire *m, f*, de budget
- **cięcia budżetowe** — abattements *mpl* budgétaires
- **debaty budżetowe** — débat *m* sur le budget
- **deficyt budżetowy** — impasse budgétaire, déficit *m* budgétaire. *Nadmierny deficyt budżetowy.* — *Déficit public excessif.*
- **dochód budżetowy** — recette *f* budgétaire, ressources *fpl* budgétaires
- **dyscyplina budżetowa** — discipline *f* budgétaire. — *Dyscyplina budżetowa obejmuje wszystkie wydatki.* — *La discipline budgétaire est globale.*
- **kredyt budżetowy** — crédit budgétaire. *Kredyt budżetowy na pokrycie zobowiązań.* — *Crédit budgétaire pour engagements.* *Kredyt budżetowy na pokrycie płatności.* — *Crédit budgétaire pour paiements.*
- **komisja budżetowa** — commission *f* du budget, commission budgétaire
- **kontrola budżetowa** — contrôle *m* du budget
- **kwota budżetowa** — enveloppe *f* budgétaire
- **nadwyżka budżetowa** — excédent *m* budgétaire
- **ograniczenia budżetowe** — restrictions *fpl* budgétaires
- **otworzyć kredyt budżetowy** — ouvrir un crédit budgétaire
- **polityka budżetowa** — politique *f* budgétaire

- **pozycje budżetowe** — lignes *fpl* du budget
 - **procedura budżetowa** — procédure *f* budgétaire. *Poprawa funkcjonowania corocznej procedury budżetowej. Amélioration du déroulement de la procédure budgétaire annuelle.*
 - **provisorium budżetowe** — prévisions *fpl* budgétaires provisoires
 - **rok budżetowy** — année *f* budgétaire, exercice *m* budgétaire. *Nadchodzący rok budżetowy. — Exercice à venir.*
 - **równowaga budżetowa** — équilibre *m* du budget
 - **sprawy budżetowe** — matière *f* budgétaire
 - **środki budżetowe** — fonds *mpl* budgétaires
 - **środki budżetowe na pokrycie płatności** — crédits *mpl* budgétaires pour engagements
 - **uprawnienia budżetowe** — compétences *fpl* budgétaires
 - **ustawa budżetowa** — loi *f* de budget, loi *f* budgétaire, loi *f* de finances
 - **wydatki budżetowe** — dépenses *fpl* budgétaires
- bunt** rébellion *f*
- buntownik** rebelle *m, f*
- burmistrz** burgmestre *m przest.*, maire *m*, B. bourmestre *m*
- być** être
- **być bezbronnym** — être sans défense
 - **być bliskim śmierci** — être à l'article de la mort
 - **być całkowicie zdemoralizowanym** — être complètement dépravé *m* (dépravée *f*) moralement, *(najczęściej w odniesieniu do kobiet)* être complètement dévergondé *m* (dévergondée *f*)
 - **być członkiem komisji** — appartenir à une commission, être membre d'une commission
 - **być gwarantem czegoś** — se rendre garant de qqch
 - **być inwigilowanym przez policję** — être sous la surveillance de la police
 - **być kompetentnym** — être compétent
 - **być konsekwentnym w działaniu** — être conséquent dans ses actions
 - **być lojalnym w stosunku do kogoś** — être loyal envers qqn
 - **być moralnie odpowiedzialnym** — être moralement responsable
 - **być na bezrobociu** — être au chômage
 - **być na emeryturze** — être en retraite, être à la retraite
 - **być na gwarancji** — être sous garantie, se trouver sous garantie
 - **być na krawędzi bankructwa** — être au bord de la faillite
 - **być na szczycie hierarchii** — être au sommet de la hiérarchie
 - **być na urlopie** — être absent pour congé
 - **być najemcą** — être locataire
 - **być narodowości francuskiej** — être de nationalité française
 - **być niegodnym (czegoś)** — être indigne (de qqch)
 - **być niezdolnym do złożenia oświadczenia woli** — se trouver dans l'impossibilité de manifester sa volonté
 - **być obciążonym długami** — être chargé de dettes, être endetté, être grevé de dettes
 - **być odpowiedzialnym** — être responsable
 - **być ofiarą napadu** — être victime *f* d'une agression
 - **być opodatkowanym** — être imposé
 - **być oskarżonym o morderstwo** — être accusé de meurtre
 - **być pełnoletnim** — être majeur
 - **być pociągniętym do odpowiedzialności za naruszenie ustawy** — être poursuivi devant le tribunal pour avoir violé les lois
 - **być pod bronią** — être sous les armes
 - **być pod czymś wpływem** — être sous (l')influence de qqn
 - **być pod kontrolą lekarską** — être sous contrôle médical
 - **być pod nadzorem policyjnym** — être sous la surveillance de la police
 - **być pod opieką** — être sous tutelle, être en tutelle
 - **być pod wpływem alkoholu** — être sous l'influence de l'alcool, être sous influence d'alcool
 - **być pod wpływem narkotyków** — être sous l'effet d'une drogue
 - **być poinformowanym** — être renseigné

- **być poszukiwanym przez policję** — être recherché par la police
- **być powołanym przez obronę na świadka** — être cité comme témoin *m* par la défense
- **być przyjętym do advokatury** — être reçu avocat
- **być przyjętym przez ambasadora na prywatnej audiencji** — être reçu par l'ambassadeur en audience privée
- **być reprezentowanym przez adwokata** — plaider par avocat, être représenté par un avocat
- **być reprezentowanym w parlamencie** — être représenté au parlement
- **być równouprawnionym** — jouir de droits égaux
- **być skazanym za fałszerstwo** — être condamné pour faux
- **być stroną w sporze** — être partie en litige
- **być ubezpieczonym** — être assuré
- **być uprawnionym do czegoś** — être en droit de (faire qqch)
- **być uprawnionym do głosowania** — avoir le droit *m* de vote
- **być uprawnionym do wszczęcia postępowania w sprawie alimentów** — être admis à intenter l'action alimentaire
- **być uznanym za winnego** — être reconnu coupable
- **być uznanym za zaginionego** — être porté disparu
- **być w ciężkim stanie** — être dans un état grave
- **być w konflikcie** — être en conflit
- **być w niebezpieczeństwie** — être en danger
- **być w niepewności** — être dans l'incertitude
- **być w stanie likwidacji** — entrer en état de liquidation
- **być wezwanym w charakterze świadka** — être cité comme témoin
- **być winnym krzywoprzysięstwa** — être coupable de parjure
- **być wpisanym na listę adwokacką** — être inscrit au barreau
- **być z kimś w kontakcie** — être en contact avec qqn
- **być zaangażowanym na pełny etat** — être engagé à temps plein
- **być zadłużonym u kogoś** — être en dettes avec qqn
- **być zdany na przypuszczenia** — être réduit aux conjectures
- **być zobowiązanym do (zrobienia) czegoś** — être tenu de (faire) qqch
- **być zobowiązanym hipotecznie** — être obligé hypothécairement
- **być zwolnionym od odpowiedzialności (cywilnej)** — être déchargé (de la responsabilité civile)

C

C

- całkowicie** absolument, totalement, entièrement
- całkowity** entier *m* (entière *f*), absolu *m* (absolue *f*), total *m* (totale *f*), global *m* (globale *f*)
- **całkowita kwota** — montant total, montant global. *Całkowita kwota kredytu.* — *Montant total du crédit.*
 - **całkowita niezdolność do pracy** — incapacité totale de travail
 - **całkowita odpowiedzialność** — responsabilité *f* entière
 - **całkowite wynagrodzenie brutto** — rémunération *f* totale brute
 - **całkowite dochody ogółem** *rachunk.* — résultat *m* global total
 - **całkowity dochód** — revenu *m* total
 - **całkowity okres, na jaki opiewa umowa** — durée *f* totale du contrat
 - **całkowity wynik netto** — effet *m* total net
 - **całkowity zysk** — bénéfice *m* total
- cecha** trait *m*, caractéristique *f*
- **główne cechy** — principales caractéristiques
- cedent** abandonnateur *m* (abandonnatrice *f*), cédant *m* (cédante *f*)
- cedować** céder
- **cedować dług** — céder une dette
 - **cedować papiery wartościowe** — céder des titres
 - **cedować papiery wartościowe przy jednomyślności udziałowców** — céder des titres à l'unanimité des associés
 - **cedować udziały w spółce** — céder des parts sociales
 - **cedować wierzytelność** — céder une créance
- cel** but *m*, fin *f*, objectif *m*
- **cel niekomercyjny** — but non commercial
 - **cel (wykorzystanie w celu) nieprofesjonalny** — usage *m* non-commercial
 - **cel nieprzynoszący korzyści majątkowych** — but non lucratif
 - **cel społeczno-gospodarczy** — objectif socio-économique
 - **czuwać nad zgodnością z celami postawionymi w statucie** — veiller au respect des objectifs statutaires
 - **działanie zgodne z celami organizacji** — activité *f* conforme aux objectifs de l'organisation
 - **główny cel** — objectif prioritaire
 - **kluczowy cel** — objectif clé
 - **mieć (coś) na celu** — viser (qqch), être destiné à qqch
 - **nowelizować statut, nie zmieniając jego celów** — amender le statut sans changer ses objectifs
 - **osiągnięcie celów postępowania karnego** — réalisation *f* des objectifs de la procédure pénale
 - **postawić sobie coś za cel** — se fixer qqch pour objectif, se donner qqch pour objectif. *Unia Europejska postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwijanie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w którym zapewnia swobodny przepływ osób.* — *L'Union européenne s'est fixée pour objectif de maintenir et de développer un espace de liberté, de sécurité et de justice au sein duquel est assurée la libre circulation des personnes.*
 - **osiągać cel** — atteindre un but
 - **realizować cele** — poursuivre des buts, réaliser des buts, mettre en œuvre des objectifs
 - **wpłata na określony cel** — versement destiné à un but déterminé
 - **wykorzystywać coś w innym celu** — utiliser qqch à d'autres fins
 - **wywłaszczenie na cele użyteczności publicznej** — expropriation *f* pour cause d'utilité publique
 - **zmieniać cele** — changer les objectifs

- **zyski i straty uwzględniane do celów podatkowych** — résultats *mpl* pris en compte pour l'assiette des impôts
- cela** cellule *f*
- **cela pojedyncza** — cellule individuelle, cellule d'isolement
- celibat** célibat *m*
- **celibat księży katolickich** — célibat des prêtres catholiques
- celny** de douane, douanier *m* (douanière *f*)
- **administracja celna** — administration *f* douanière, administration *f* des douanes
- **agent celny** — agent *m* en douane, agent *m* de la douane, commissionnaire *m* (agrée *m*, agréée *f*) en douane
- **bariera celna** — barrière *f* douanière
- **celny port lotniczy** — aéroport *m* douanier
- **deklaracja celna** — déclaration *f* en douane, déclaration *f* de douane
- **depozyt celny** — dépôt *m* de douane, entrepôt *m* de douane
- **dług celny, który może powstać** — dette *f* douanière susceptible de naître
- **dług celny w przywozie (w wywozie)** — dette *f* douanière à l'importation (à l'exportation)
- **dozór celny** — surveillance *f* douanière, surveillance *f* des autorités douanières. *Usunąć towar spod dozoru celnego.* — *Soustraire la marchandise à la surveillance douanière.*
- **dworzec celny** — gare *f* de douane, gare *f* douanière
- **faktura celna** — bordereau *m* de douane, facture *f* de douane, facture *f* douanière
- **formalności celne** — formalités *fpl* de douane, formalités *fpl* douanières
- **funkcjonariusz celny** — fonctionnaire *m* des douanes, préposé *m* de la douane
- **granica celna** — frontière *f* douanière
- **graniczny urząd celny** — bureau *m* frontière de douane
- **grzywna celna** — amende *f* douanière
- **komora celna** — bureau *m* de douane
- **kontrola celna** — contrôle *m* de la douane, contrôle *m* douanier, contrôle des autorités douanières
- **magazynowanie w zamknięciu celnym** — entreposage *m* sous douane
- **minimalna wartość celna** — valeurs *fpl* en douane minimales
- **należności celne przywozowe** — droits *mpl* à l'importation. *Obliczać kwotę należności celnych przywozowych.* — *Calculer le montant des droits* à l'importation.
- **należności celne wywozowe** — droits *mpl* à l'exportation
- **objęcie towarów procedurą celną** — placement *m* des marchandises sous un régime douanier
- **obniżenie opłat celnych** — réduction *f* des droits de douane
- **obszar celny** — territoire *m* douanier. *Opuścić czasowo obszar celny.* — *Quitter temporairement le territoire douanier.*
- **ochrona celna** — protection *f* douanière
- **odprawa celna** — expédition *f* en douane
- **ograniczać formalności i kontrolę celną** — limiter les formalités et contrôles douaniers
- **okręg celny** — circonscription *f* douanière
- **organ celny** — autorité *f* douanière
- **oszustwo celne** — fraude *f* en matière de douane
- **placówka celna** — poste *m* des douanes
- **pobierać opłatę celną** — percevoir un droit de douane, lever un droit de douane
- **powstanie długu celnego** — naissance *f* d'une dette douanière
- **prawo celne** — droit *m* de douane, droit *m* douanier
- **procedura celna** — procédure *f* douanière, régime *m* douanier. *Objęcie towaru procedurą celną.* — *Placement de la marchandise sous un régime douanier.*
- **przejąć odprawę celną** — passer à la douane
- **przepisy celne** — règlement *m* de douane, réglementation *f* douanière. *Stosowanie przepisów prawa celnego.* — *Application de la réglementation douanière.*
- **przepustka celna** — carnet *m* de passage en douane
- **przestępstwo celne** — délit *m* en matière de douane

- **przeznaczenie celne towaru** — destination *f* douanière d'une marchandise. *Otrzymać przeznaczenie celne.* — *Recevoir une destination douanière.*
 - **regulamin celny** — règlement *m* de douane
 - **rewizja celna** — visite *f* de la douane
 - **skład celny** — entrepôt *m* (douanier). *Procedura składu celnego.* — *Régime de l'entrepôt douanier.*
 - **śłużby celne prowadzące dochodzenie** — enquêteurs *mpl* des services douaniers
 - **status celny** — statut *m* douanier
 - **stawka celna** — taux *m* de droit de douane
 - **stempel urzędu celnego** — cachet *m* de douane
 - **system celny** — régime *m* douanier
 - **taryfa celna** — tarif *m* douanier, tarif *m* des douanes
 - **tranzyt celny** — transport *m* en douane
 - **uiszczenie opłat celnych** — acquittement *m* des droits de douane
 - **układ celny** — accord *m* douanier
 - **unia celna** — union *f* douanière
 - **urząd celny** — agence *f* de douane, bureau *m* de douane, office *m* douanier
 - **ustawodawstwo celne** — législation *f* douanière
 - **w zamknięciu celnym** — sous douane. *Towar w zamknięciu celnym.* — *Marchandise sous douane.*
 - **wartość celna** — valeur *f* en douane. *Ustalenie wartości celnej.* — *Détermination de la valeur en douane.*
 - **warunkowa odprawa celna** — admission *f* temporaire
 - **władze celne** — autorités *fpl* douanières, administration *f* douanière
 - **wolny obszar celny** — zone *f* franche
 - **wspólna taryfa celna** — tarif *m* extérieur commun (TEC)
 - **zabezpieczenie kwoty długu celnego** — garantie *f* du montant de la dette douanière
 - **zakończenie procedury celnej** — apurement *m* du régime douanier
 - **zaświadczenie celne** — certificat *m* de douane
 - **zatrzymać towary do kontroli celnej** — retenir les marchandises à la douane pour contrôle
 - **zezwolenie celne** — bulletin *m* de douane
 - **zezwolenie na odprawę celną** — acquit *m* de douane
 - **zgłoszenie celne** — déclaration *f* en douane. *Przyjęcie zgłoszenia celnego.* — *Acceptation de la déclaration en douane.*
 - **znieść formalności i kontrolę celną** — supprimer les formalités et contrôles douaniers
 - **zwolnić od opłat celnych** — affranchir de droits de douane
- cena** prix *m*, tarif *m*, tarification *f*
- **„bez oznaczenia ceny nie ma sprzedaży”** — pas de prix, pas de vente
 - **cena bezkonkurencyjna** — prix défiant toute concurrence
 - **cena bieżąca** — prix courant
 - **cena brutto** — prix brut, prix toutes taxes comprises (TTC)
 - **cena cennikowa** — prix de barème
 - **cena deklarowana** — prix déclaré
 - **cena detaliczna** — prix de détail. *Wskaźnik cen detalicznych.* — *Indice des prix de détail.*
 - **cena dla konsumenta** — prix de consommateur
 - **cena do przyjęcia** — prix acceptable, prix d'acceptabilité
 - **cena do uzgodnienia** — prix à débattre, prix à discuter
 - **cena dokładnie skalkulowana** — prix calculé au plus juste
 - **cena dyskryminacyjna** — prix discriminatoire
 - **cena eksportowa** — prix à l'exportation
 - **cena emisyjna** — prix d'émission
 - **cena fabryczna** — prix de fabrique
 - **cena fakturowa** — prix de facturation, prix facturé, prix de facture
 - **cena faktycznie należna** — prix effectivement à payer
 - **cena faktycznie zapłacona** — prix effectivement payé
 - **cena gotówkowa** — prix comptant
 - **cena gwarantowana** — prix de garantie
 - **cena hurtowa** — prix de gros

- **cena jednolita** — prix unique
- **cena jednostkowa** — prix unitaire, prix à unité
- **cena katalogowa** — prix de catalogue
- **cena konkurencyjna** — prix compétitif, prix de concurrence
- **cena korzystna** — prix avantageux, prix favorable
- **cena kosztorysowa** — prix d'estimation
- **cena kupna** — prix d'achat
- **cena licytacyjna** — prix d'adjudication
- **cena maksymalna** — prix maximum
- **cena malejąca** — tarif *m* dégressif
- **cena minimalna** — prix minimum
- **cena na granicy Wspólnoty/Unii** — prix franco frontière de la Communauté/de l'Union
- **cena nabycia** — prix d'acquisition
- **cena najniższa** — prix de barrage
- **cena narzucona** — prix arbitraire, prix imposé
- **cena netto** — prix net, prix hors taxes (HT)
- **cena niepodlegająca zmianie** — prix non révisable
- **cena niewiążąca** — prix sans engagement
- **cena obejmująca dostarczony sprzęt** — prix s'entendant pour des matériels livrés
- **cena obejmująca opakowanie** — prix s'entendant emballage compris
- **cena obniżona** — prix réduit
- **cena odsprzedaży** — prix de revente
- **cena oferowana** — prix offert
- **cena orientacyjna** — prix approximatif, prix objectif, prix indicatif, prix d'orientation
- **cena ostateczna** — prix définitif
- **cena podstawowa** — prix de base
- **cena podwójna** — prix double
- **cena pokrywająca koszty** — prix couvrant les frais, prix de revient
- **cena poniżej kosztów własnych** — prix sacrificiel
- **cena poniżej kosztu** — vil prix
- **cena popytu** — prix de la demande
- **cena preferencyjna** — prix de faveur, prix préférentiel
- **cena promocyjna** — prix promotionnel, prix d'appel, prix de lancement
- **cena przeciętna** — prix moyen
- **cena przybicia** — prix d'adjudication
- **cena przybliżona** — prix approximatif
- **cena przystępna** — prix accessible, prix abordable
- **cena równoważna** — prix équivalent
- **cena ryczałtowa** — prix forfaitaire
- **cena rynkowa** — prix de (du) marché
- **cena sprzedaży w sklepie** — prix (de vente au) public
- **cena subskrypcyjna** — prix de souscription
- **cena szokowa** — prix–choc
- **cena transferowa** — prix de transfert (*cena, po której przedsiębiorstwo przekazuje towary lub świadczy usługi przedsiębiorstwom powiązanym*)
- **cena umiarkowana** — prix modéré, prix convenable
- **cena umowna** — prix contractuel
- **cena urzędowa** — prix institutionnel, prix officiel
- **cena ustalona w umowie** — prix établi par le contract
- **cena uzyskana** — prix atteint, prix obtenu
- **cena w przedpłacie** — prix de souscription
- **cena w sprzedaży detalicznej** — prix de vente au détail
- **cena w sprzedaży gotówkowej** — prix pour paiement comptant
- **cena w sprzedaży na raty** — prix pour paiement à tempérament
- **cena waluty zagranicznej** — prix des devises étrangères
- **cena wiążąca strony** — prix engageant les parties
- **cena własna** — prix coûtant, prix de revient
- **cena wycofania** — prix de retrait
- **cena wykupu** *pr. r. fin.* — prix de remboursement
- **cena wywoławcza** — prix d'enchères, taux *m* des appels d'offres (*w przypadku sprzedaży pieniądza dla banków komercyjnych*)
- **cena wyższa niż wartość rzeczywista usługi** — prix surévalué des services
- **cena za sztukę** — prix à la pièce
- **cena zakupu** — prix d'achat

- **cena zakupu netto** — prix d'achat HT (hors taxes)
- **cena zalecana** — prix conseillé
- **cena zamrożona** — prix bloqué
- **cena zaniżona** — prix cassé
- **cena zaopatrzenia** — prix d'approvisionnement
- **cena zawyżona** — prix abusif
- **cena zbytu brutto** — prix de vente TTC (toutes taxes comprises)
- **cena zbytu netto** — prix de vente HT (hors taxes)
- **cena zniżkująca** — prix en baisse
- **cena zwyczajowo praktykowana** — prix habituellement pratiqué
- **cenę dóbr konsumpcyjnych** — prix des biens de consommation
- **cenę porównywalne na rynku** — prix comparables sur le marché
- **cenę zróżnicowane** — prix différentiels
- **dobra cena** — bon prix
- **dokonać upustu na cenie** — faire baisser le prix
- **dopłata do ceny** — supplément *m* de prix
- **godziwa cena** — prix juste
- **górną pulap cen** — plafond *m* de prix
- **gwałtowny spadek cen** — chute *f* des prix
- **gwałtowny wzrost cen** — flambée *f* des prix
- **indeks cen** — index *m* des prix, indice *m* des prix
- **indeksacja cen** — indexation *f* des prix
- **kalkulacja ceny** — calcul *m* du prix. *Pre-cyzyjnie określać sposób kalkulacji ceny.* — Déterminer les modalités précises du calcul d'un prix.
- **kalkulować cenę** — calculer un prix
- **kategoria cen** — catégorie *f* de prix
- **kontrola cen** — contrôle *m* des prix
- **kontrolować ceny** — contrôler les prix
- **korekta cen** — correction *f* de prix
- **kształtowanie cen** — formation *f* des prix, établissement *m* des prix
- **liberalizacja cen** — libération *f* des prix
- **limit ceny** — limite *f* de prix
- **masowa obniżka cen** — braderie *f*
- **mechanizm cen** — mécanisme *m* des prix
- **metka z ceną** — étiquette *f* de prix
- **metoda obliczania ceny** — méthode *f* de calcul du prix
- **nacisk na ceny** — pression *f* sur les prix
- **najniższy poziom cen** — étiage *m* des prix
- **niestabilność cen** — instabilité *f* des prix
- **niska cena** — prix bas, prix modique
- **niski poziom cen** — bas niveau *m* des prix
- **normalizacja cen** — ajustement *m* des prix
- **obniżyć ceny** — baisser les prix, rabaisser les prix
- **obniżka cen** — réduction *f* de prix, remise *f*, diminution *f* de prix. *Obniżka cen poprzez skonto dla przedpłat.* — Diminution de prix à titre d'escompte pour paiement anticipé.
- **określenie ceny w umowie** — détermination *f* du prix dans le contrat
- **określić cenę w umowie** — déterminer le prix dans le contrat
- **osiągnąć cenę** — atteindre un prix
- **po cenach rynkowych** — au prix du marché
- **po cenie niezmięnionej** — au prix fort
- **po dobrej cenie** — à bon prix
- **po korzystnej cenie** — à un prix avantageux
- **po obniżonej cenie** — à coût réduit
- **podanie ceny** — indication *f* du prix
- **podnosić ceny** — augmenter les prix, relever les prix
- **podtrzymywać ceny** — soutenir les prix
- **podtrzymywanie cen** — soutien *m* des prix
- **podwyższenie cen** — hausse *f* des prix, majoration *f* des prix, enchérissement *m*
- **polityka cen** — politique *f* des prix
- **poniżej ceny** — vendre au-dessous du prix
- **porównywanie cen** — comparaison *f* des prix
- **porozumienie w sprawie cen** — accord *m* sur les prix
- **porównywanie cen** — comparaison *f* des prix
- **potrącić z ceny** — déduire du prix, défalquer du prix
- **poziom cen** — niveau *m* des prix
- **przypiąć kartkę z ceną** — étiqueter un prix
- **rabat od ceny** — réduction *f* de prix, réduction sur le prix
- **reglamentacja cen** — réglementation *f* des prix

- **regulacja cen** — ajustement *m* des prix, alignement *m* des prix
- **relacja cen** — relation *f* de prix
- **równowaga cen** — équilibre *m* des prix
- **rozpiętość cen** — décalage *m* des prix, écart *m* entre les prix
- **równowaga cen** — équilibre *m* des prix
- **ruch cen** — mouvement *m* des prix
- **spadek cen** — baisse *f* des prix, recul *m* des prix, baisse *f* des cours (*ceny papierów wartościowych na giełdzie*) cours *mpl.* *Rozpoczął się gwałtowny spadek cen.* — *Les cours ont amorcé une baisse rapide.*
- **sposób obliczania ceny** — méthode *f* de calcul du prix
- **spowodować spadek cen** — faire baisser les prix
- **sprzedawać po cenie kosztu** — vendre à prix coûtant
- **sprzedawać produkt po cenie niższej niż cena produkcji** — vendre un produit à des prix inférieurs aux coûts de production
- **stabilizacja cen** — stabilisation *f* des prix
- **stabilność cen** — stabilité *f* des prix
- **stała cena** — prix imposé
- **stosunek jakości do ceny** — rapport *m* qualité/prix
- **struktura cen** — structure *f* des prix
- **śrubować ceny** — forcer les prix, pousser les prix
- **udzielenie zamówienia na podstawie najniższej ceny zam. publ.** — attribution *f* au prix le plus bas
- **ustalenie ceny** — détermination *f* d'un prix
- **ustawodawstwo dotyczące cen** — législation *f* sur les prix
- **uwolnić ceny** — libérer les prix
- **uzgadniać cenę** — débattre un prix, discuter un prix
- **uzgodnić cenę** — convenir d'un prix
- **uzyskać cenę** — atteindre un prix
- **wahania cen** — fluctuations *fpl* des prix
- **wolność cen** — liberté *f* des prix
- **wskaznik cen detalicznych** — indice *m* des prix de détail
- **wskaznik cen hurtowych** — indice *m* des prix en gros
- **wysoka cena** — haut prix
- **wywierać wpływ na ceny** — influencer les prix
- **wywieranie wpływu na ceny** — action *f* sur les prix
- **wywieszać cenę** — afficher un prix
- **wywieszanie cen na towarze** — affichage *m* des prix, marquage *m* des prix
- **wyznaczenie ceny** — fixation *f* du prix
- **wzrost cen** — augmentation *f* des prix, montée *f* des prix, hausse *f* des prix
- **za pół ceny** — moitié *f* prix
- **załamanie się cen** — effondrement *m* des prix
- **zamrożenie cen** — blocage *m* des prix
- **zaniżać ceny** — avilir les prix
- **zaniżanie cen** — marge *f* de sous-cotation
- **zaferować (zapropionować cenę)** — offrir un prix
- **zapropionować komuś korzystną cenę** — faire un prix à qqn
- **zmiennosc ceny akcji** — volatilité *f* du prix de l'action
- **zniesienie zamrożenia cen** — déblocage *m* des prix
- **zróznicowanie cen** — différenciation *f* des prix
- **żądać wyznaczenia ceny** — exiger une fixation *f* du prix
- **żądać zwrotu ceny** — se faire restituer le prix
- **żądać zwrotu części ceny** — se faire restituer une partie du prix
- cennik** prix courant *m*, barème *m*, tarif *m*
- **ustalić cennik** — établir un barème
- cenowy** de prix
- **mechanizm cenowy** — mécanisme *m* de prix
- **polityka cenowa** — politique *f* de prix
- **polityka cenowa oparta na dyskryminacji** — politique *f* de prix fondée sur une discrimination
- **wojna cenowa** — guerre *f* des prix
- **zobowiązanie cenowe** — engagement *m* en matière de prix
- **zmowa cenowa (praktyka nieuczciwej konkurencji)** — accaparement *m*

centrala central *m*, centrale *f* (*biuro główne*)

- **centrala telefoniczna** — central téléphonique
- **centrala zaopatrzenia** — centrale d'achat
- **centrala związkowa** — centrale syndicale

centralizacja centralisation *f*

- **centralizacja administracyjna** — centralisation administrative

centralny central *m* (*centrale f*)

- **bank centralny** — banque *f* centrale. *Krajowy bank centralny (KBC)* — Banque centrale nationale (BCN)
- **centralny depozyt papierów wartościowych** [rozp. (UE) nr 909/2014] — dépositaire central de titres
- **kontrahent centralny** [rozporządzenie (UE) nr 648/2012] — contrepartie *fpl* centrale
- **organ centralny** — autorité *f* centrale
- **władze centralne** — autorités *fpl* centrales

centrum — centre *m*

- **centrum decyzyjne** — centre de décision
- **centrum prowadzenia działalności gospodarczej dłużnika** — centre *m* des intérêts principaux du débiteur. *Rozporządzenie umożliwia wszczęcie głównego postępowania upadłościowego w tym państwie członkowskim, w którym znajduje się centrum prowadzenia działalności gospodarczej dłużnika.* — Le règlement permet d'ouvrir les procédures d'insolvabilité principales dans l'État membre où se situe le centre des intérêts principaux du débiteur.

cenzura censure *f*

- **cenzura prewencyjna** — censure préalable, censure préventive
- **cenzura represyjna** — censure répressive
- **zakazany przez cenzurę** — interdit par la censure

cenzuować censurer

- **cenzuować gazety** — censurer la presse

cenzus cens *m*

- **cenzus wyborczy** — cens électoral

certyfikacja certification *f*

- **organ certyfikacji** — organisme *m* (agrée) de certification
- **urząd ds. certyfikacji** (certyfikatów) — organisme *m* (agrée) de certification

certyfi­kat certificat *m* (zob. **świadectwo**)

- **certyfi­kat ubezpieczeniowy** — certificat d'assurance
- **lista unieważnionych certyfikatów** *ochr. danych* — liste *f* de révocation des certificats (CRL)
- **otrzy­mać certyfi­kat** — obtenir un certificat
- **posiadacz certyfi­katu** — titulaire *m, f* d'un certificat
- **składnica certyfikatów** *ochr. danych* — annuaire *m* de certificats
- **sporządzać świadectwo** — établir un certificat
- **właściciel certyfi­katu** — titulaire *m, f* d'un certificat

cesja cession *f*, transfert *m*

- **cesja częściowa** — cession partielle
- **cesja długu** — cession de dette
- **cesja dobrowolna** — cession amiable
- **cesja patentu** — cession de brevet
- **cesja praw autorskich** — cession de droit d'auteur
- **cesja przymusowa** — cession forcée, cession sous contrainte
- **cesja terytorium** — cession de territoire, transfert de territoire
- **cesja udziałów spółki** — cession de parts sociales
- **cesja wierzytelności** — cession de créance
- **deklaracja cesji (oświadczenie o cesji)** — déclaration *f* de cession
- **prawo cesji** — droit *m* de cession
- **umowa cesji** — acte *m* de cession, contrat *m* de cession

cesjonariusz abandonnataire *m* (abandonnatrice *f*), cessionnaire *m, f*

cło douane *f*, droits *mpl* de douane, droit *m* douanier

- **całkowite zwolnienie od cła** — exemption *f* totale des droits de douane
- **cła dyferencyjne** — droits différentiels
- **cła fiskalne** — droits fiscaux
- **cła ochronne** — droits protecteurs
- **cła tranzytowe** — droits de transit
- **cło ad valorem** — droit *ad valorem*
- **cło antydumpingowe** — droit antidumping

- **clo obliczane od jego wartości** — droit *m* calculé à partir de sa valeur
 - **clo od alkoholu** — droit sur l'alcool
 - **clo przywozowe** — droit de douane à l'importation, droit d'entrée
 - **clo retorsyjne** — droit de rétorsion
 - **clo rezydualne** — droit résiduel
 - **clo sezonowe** — droit saisonnier
 - **clo specyficzne** — droit spécifique, droit de douane spécifique
 - **clo wjazdowe** — droits *mpl* d'entrée
 - **clo wyrównawcze** — droit compensateur
 - **clo wywozowe** — droit de douane à l'exportation, droit de sortie
 - **częściowe zwolnienie od cla** — exemption *f* partielle des droits de douane
 - **korzystać ze zwolnienia od cla** — bénéficier de l'exemption des droits de douane
 - **mniejse clo** — droits *mpl* de douane moins élevés
 - **nakładać clo w sposób niedyskryminacyjny** *pr. eur.* — imposer un droit d'une manière non discriminatoire
 - **obłożyć towar clem** — frapper une marchandise d'un droit de douane, frapper une marchandise d'une taxe de douane
 - **obniżyć clo** — détaxer
 - **pobierać clo** — percevoir le droit de douane
 - **prawo do zwolnienia od cla przy wwozie** — droit *m* d'importer en franchise
 - **sprzedawać za zwrotem cla** — vendre en détaxe
 - **system cel zwrotnych** — système *m* du remboursement
 - **tymczasowe clo antydumpingowe** — droit antidumping provisoire
 - **tymczasowe clo wyrównawcze** — droit compensateur provisoire
 - **uiszczenie cla** — acquittement *m* des droits de douane
 - **uregulować clo** — payer les droits
 - **zezwałać na przywóz bez cla** — admettre l'importation en franchise
 - **zwolnienie od cla** — franchise *f* douanière, exemption *f* des droits de douane
 - **zwolnienie od cla dla podróżnych** — franchise *f* voyageurs
 - **zwrot cel zapłaconych za składniki procesu produkcji** — ristourne *f* de droits
 - **zwrot cla** — remboursement des droits (de douane)
- charakter** caractère *m*, nature *f*
- **charakter czynności prawnej** — nature de l'acte juridique
 - **charakter czynu niedozwolonego** (*cecha określonego zdarzenia*) — caractère délictuel
 - **charakter imperatywny przepisów** — caractère impératif des dispositions
 - **charakter normatywny** — caractère normatif
 - **charakter odróżniający znaku** (towarowego) *pr. wł. int.* — caractère distinctif du signe
 - **charakter państwowy** — caractère étatique
 - **charakter poufny** — caractère confidentiel
 - **charakter pozaumowny** — nature non contractuelle (de qqch)
 - **charakter pracy** — nature du travail, nature de l'emploi
 - **charakter prawny** — nature juridique, caractère juridique
 - **charakter przestępstwa** — nature du délit
 - **charakter regulaminowy** — caractère réglementaire
 - **charakter umowny** — nature contractuelle (de qqch)
 - **czynność o charakterze zwalniającym (z zobowiązania)** — acte à (de) caractère libérateur
 - **instytucja o charakterze handlowym** — institution *f* à (de) caractère commercial
 - **opinia o charakterze merytorycznym** — opinion *f* à (de) caractère essentiel
 - **środki o charakterze ogólnym** (mające charakter ogólny) — mesures *fpl* ayant une portée générale
 - **ukryty charakter przestępstwa** — nature occulte d'une infraction
 - **wartość o charakterze ekonomicznym** — valeur *f* d'ordre économique
 - **wartość o charakterze intelektualnym** — valeur *f* d'ordre intellectuel
 - **warunkowy charakter ubezpieczenia** — conditionnalité *f* de la garantie

charytatywny caritatif *m* (caritative *f*), de charité

- **instytucja charytatywna** — institution *f* de bienfaisance, fondation *f* de charité

choroba maladie *f*

- **choroba niezwiązana z pracą** — maladie d'origine non professionnelle
- **choroba podlegająca obowiązkowemu zgłoszeniu** — maladie à déclaration *f* obligatoire
- **choroba psychiczna** — aliénation *f* mentale, maladie mentale
- **choroba społeczna** — maladie sociale
- **choroba weneryczna** — maladie vénérienne
- **choroba zawodowa** — maladie professionnelle, maladie d'origine professionnelle
- **karta choroby** — feuille *f* de maladie
- **koszty choroby** — frais *mpl* de maladie
- **obowiązkowe zgłoszenie choroby zakaźnej** — déclaration *f* (obligatoire) de maladie contagieuse
- **przebyć chorobę** — faire une maladie, passer par la maladie
- **przyczyna choroby** — cause *f* de la maladie
- **rozwój choroby** — évolution d'une maladie
- **w przypadku choroby** — en cas *f* de maladie
- **zapaść na chorobę zawodową** — contracter une maladie dans l'exercice d'une profession

chorobowy de maladie

- **liczba dni chorobowych** — nombre *m* de jours de maladie
- **zasilek chorobowy** — indemnité *f* de maladie

chronić protéger

- **chronić funkcję publiczną systemu** — préserver la fonction institutionnelle du système
- **chronić granice państwa** — protéger les frontières de l'État
- **chronić przed dyskryminacją** — protéger contre la discrimination
- **chronić swoje życie prywatne** — protéger sa vie privée
- **chronić środowisko** — protéger l'environnement
- **skutecznie chronić** — protéger efficacement

chroniony protégé *m* (protégée *f*)

– **chroniony przez konwencję** — protégé par la convention

– **chroniony przez prawo międzynarodowe** — protégé par le droit international

– **interes chroniony prawem** — intérêt *m* juridiquement protégé

– **skutecznie chroniony** — protégé efficacement

– **wzór chroniony** *pr. wł. intel.int.* — modèle *m* protégé

– **źle chroniony** — mal protégé

chrzest baptême *m*

– **imię otrzymane na chrzcie** — nom *m* de baptême

– **księga chrztów** — registre *m* des baptêmes, registre *m* baptistaire

– **metryka chrztu** — certificat *m* de baptême

– **wyciąg z księgi chrztów** — extrait *m* du registre des baptêmes

chrzestny de baptême

– **matka chrzestna** — marraine *f*

– **ojciec chrzestny** — parrain *m*

chwila moment *m*

– **chwila otwarcia spadku** — moment d'ouverture d'hérédité, date *f* d'ouverture d'hérédité

– **chwila popełnienia czynu przestępnego** — date *f* à laquelle un fait constitutif d'une infraction a été commis

– **chwila przyjęcia zlecenia** — moment d'acceptation de l'ordre. *Chwila przyjęcia zlecenia przez dostawcę usług.* — Moment de l'acceptation de l'ordre par le prestataire de services.

ciało corps *m*; (zwłoki) cadavre *m*

– **ciężkie obrażenia ciała** — lésions *fpl* corporelles graves

– **nieumyślne spowodowanie obrażeń ciała** — atteinte *f* involontaire à l'intégrité de la personne, blessures *fpl* involontaires

– **rozkład ciała** — putréfaction *f* du corps

– **szkoda polegająca na uszkodzeniu ciała** — dommage *m* corporel

– **uszkodzenie ciała** — lésion *f* corporelle, lésion *f* physique (*w prawie cywilnym — jako jedna z postaci szkody*) dommage *m* corporel

- rel; (w *prawie karnym*) atteinte *f* à l'intégrité physique de qqn
- **wymuszona pozycja ciała** — position *f* forcée du corps
 - **wypadek, którego uczestnicy doznali obrażeń ciała** — accident *m* corporel
- ciągłość** continuité *f*, permanence *f*
- **ciągłość działania** — continuité des opérations. *Procedury zapewniania ciągłości działania.* — *Procédures de continuité des opérations.*
 - **ciągłość pracy** — continuité du travail, ancienneté *f*
 - **ciągłość prawna** — continuité juridique
 - **ciągłość prezentacji rachunk.** — permanence de la présentation
 - **ciągłość zatrudnienia** — continuité de l'emploi
 - **konieczność zapewnienia ciągłości produkcji** — nécessité *f* d'assurer la continuité de la production
 - **przerwać ciągłość pracy** — rompre l'ancienneté
 - **przerwanie ciągłości** — solution *f* de continuité, rupture *f* de l'ancienneté
 - **zapewnić ciągłość** — assurer la continuité
- ciągły** continu *m* (continue *f*), permanent *m* (permanente *f*)
- **ciągła eksploatacja** — exploitation *f* continue
 - **ciągła produkcja** — production *f* en continu
 - **ciągle spełnianie wymogów** — accomplissement *m* continu d'exigences
 - **ciągły dzień pracy** — journée *f* continue
 - **działać w sposób ciągły** (*o sądach, urzędach itp.*) — demeurer en fonctions d'une manière permanente
 - **działalność ciągła** — activité *f* permanente
 - **działanie ciągle** — activité *f* permanente
 - **posiadanie ciągle** — possession *f* continue
 - **praca ciągła** — travail *m* continu
 - **produkcja ciągła** — fabrication continue
 - **przekroczenie linii ciągłej pr. drog.** — franchissement *m* d'une ligne continue
 - **przestępstwo ciągle** — délit *m* continu
 - **służebność ciągła** — servitude *f* continue
 - **świadczenie ciągle** — prestation *f* continue
- cichy** silencieux *m* (silencieuse *f*), tacite *m*, *f* (zob. **milczący, dorozumiany**)
- **cicha zgoda** — consentement *m* tacite
 - **cichy układ** — pacte *m* tacite
 - **spółka cicha** — société *f* tacite
- cierpienie** souffrance *f*
- **doznane cierpienie** — souffrance endurée
 - **odszkodowanie za cierpienie** — indemnité *f* pour la souffrance
- ciężar** poids *m*, fardeau *m*
- **ciężar dowodu** — fardeau de la preuve. ALE: *Ciężar dowodu spoczywa na osobie powoda.* — *La preuve incombe au demandeur (l'accusateur).*
 - **ciężar kosztów** — fardeau de frais
 - **ciężar własny pojazdu** — poids à vide
 - **przerzucenie ciężaru dowodu** — renversement *m* de la charge de la preuve, renversement *m* du fardeau de la preuve
 - **przerzucić ciężar dowodu** — renverser le fardeau de la preuve, déplacer le fardeau de la preuve, renverser la charge de la preuve
 - **redukcja ciężaru zadłużenia publicznego** — réduction *f* du poids de la dette publique
 - **strona, na której spoczywa ciężar dowodu** — partie *f* chargée du fardeau de la preuve
- cmentarz** cimetière *m*
- **cmentarz komunalny** — cimetière communal
 - **cmentarz miejski** — cimetière de ville, cimetière municipale
 - **cmentarz wojskowy** — cimetière militaire
 - **cmentarz wyznaniowy** — cimetière culturel
 - **czasowe prawo użytkowania cmentarza** — concession *f* temporaire dans un cimetière
 - **prawo użytkowania cmentarza** — concession *f* dans un cimetière
 - **zarząd cmentarza** — administration *f* d'un cimetière
- cofnąć** retirer (qqch à qqn), annuler (qqch à qqn), supprimer (qqch); *proc. cyw.* se désister
- **cofnąć komuś pozwolenie** — retirer un permis à qqn
 - **cofnąć koncesję** — retirer une concession

- **cofnąć kredyt** — retirer un crédit, annuler un crédit
- **cofnąć nakaz** — révoquer une ordonnance
- **cofnąć pełnomocnictwo** — retirer les pouvoirs
- **cofnąć pozew** — retirer une action
- **cofnąć pozwolenie na coś** — retirer une autorisation à faire qqch
- **cofnąć przyrzeczenie** — rétracter sa promesse
- **cofnąć pozew, środek odwoławczy itp.** — renoncer de l'instance [*ogólnie*]; se désister de sa demande [*cofnąć pozew, wniosek inicjujący postępowanie*]
- **cofnąć zakaz** — supprimer une interdiction, lever une interdiction
- **cofnąć zeznanie (o świadku)** — rétracter un témoignage
- **cofnąć zwolnienie** — retirer le congé, rétracter le congé
- **strona, która cofa pozew (skargę, odwołanie)** — partie *f* qui se désiste
- cofnięcie** retrait *m*, annulation *f*, suppression *f*, désistement *m*, *mainlevée f* (*w postępowaniu egzekucyjnym*)
- **cofnięcie apelacji** — désistement d'appel
- **cofnięcie kandydatury** — retrait de candidature
- **cofnięcie koncesji** — retrait de la concession
- **cofnięcie kredytu** — retrait de crédit
- **cofnięcie licencji** — retrait de licence
- **cofnięcie obelgi** — retrait de l'injure
- **cofnięcie pełnomocnictwa** — révocation *f* d'une procuration
- **cofnięcie pozwolenia** — retrait d'autorisation
- **cofnięcie pozwu** — retrait de l'action, désistement d'action [*odpowiednik cofnięcia powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia*], désistement d'instance [*bez zrzeczenia się roszczenia; umożliwia ewentualne późniejsze dochodzenie tego samego roszczenia*]
- **cofnięcie skargi** — retrait d'une plainte
- **cofnięcie zajęcia** — *mainlevée* de la saisie
- **cofnięcie zamówienia** — annulation d'une commande
- **cofnięcie zgody** — retrait du consentement
- **cofnięcie zwolnienia od kosztów sądowych** — suppression de l'aide judiciaire
- **podlegać cofnięciu** — donner lieu à retrait. *Zaświadczenie podlega cofnięciu, gdy przyznane zostało w sposób oczywisty niesłusznie.* — *Le certificat donne lieu à retrait s'il est clair que le certificat a été délivré indûment.*
- cudzołóstwo** adultère *m*
- cudzoziemiec** étranger *m* (étrangère *f*)
- **cudzoziemiec czasowo zamieszkały w danym kraju (rezydent)** — étranger résident
- **cudzoziemiec niepożądany** — étranger indésirable
- **cudzoziemiec-obywatel obcego państwa** — ressortissant *m* étranger
- **ochrona cudzoziemców** — police *f* étrangère *pr. mnar.*, protection *f* des étrangers
- cudzoziemski** étranger *m* (étrangère *f*)
- **Legia Cudzoziemska** — Légion *f* étrangère
- cykl** cycle *m*, durée *f*
- **cykl biologiczny** — cycle biologique
- **cykl budowlany** — cycle du bâtiment
- **cykl budżetowy** — cycle budgétaire
- **cykl długookresowy** — cycle de longue durée
- **cykl funkcjonowania przedsiębiorstwa** — cycle d'exploitation
- **cykl gospodarczy** — cycle économique
- **cykl komercjalizacji** — cycle de commercialisation
- **cykl koniunkturalny** — cycle conjoncturel
- **cykl krótkookresowy** — cycle de courte durée
- **cykl odczytów** — cycle de conférences
- **cykl operacyjny** — cycle d'exploitation
- **cykl produkcyjny** — cycle de production
- **cykl życia produktu** — cycle de vie d'un produit
- **dzielić cykl** — décomposer un cycle
- **okres cyklu** — durée d'un cycle, temps d'un cycle
- **proces w cyklu zamkniętym** — cycle fermé
- cykliczny** cyclique *m, f*, périodique *m, f*
- **cykliczne bezrobocie** — chômage *m* cyclique
- **kryzys cykliczny** — crise *f* cyclique
- **ruch cykliczny** — mouvement *m* cyclique

- **wahania cykliczne** — fluctuations *fpl* cy-
cliques
- cywil** civil *m* (civile *f*)
- **cywil** — personne *f* civile
- **cywile** *mpl* — population *f* civile
- **funkcjonariusz w cywilu** — fonction-
naire *m* en civil
- cywilnie** civilement
- **cywilnie odpowiedzialny** — civilement res-
ponsable
- cywilny** civil *m* (civile *f*)
- **akcja cywilna** (w postępowaniu karnym) —
action civile
- **cywilne zarządzanie kryzysem** — gestion *f*
civile d'une crise
- **izba cywilna sądu** — chambre *f* civile (de la
cour, du tribunal)
- **kodeks cywilny** — code *m* civil
- **ludność cywilna** — population *f* civile
- **odpowiedzialność cywilna** — responsabi-
lité *f* civile
- **osoba cywilna** — personne *f* civile
- **państwowa służba cywilna** — fonction *f*
publique
- **personel cywilny** — élément *m* civil
- **postępowanie cywilne** — procédure *f* civile
- **powód cywilny w postępowaniu karnym**
— partie *f* civile
- **powództwo cywilne** *proc. kar.* (w procesie
adhezyjnym) — action *f* civile
- **pozwać kogoś przed sąd cywilny** — pour-
suivre qqn au civil
- **prawo cywilne** — droit *m* civil
- **procedura cywilna** — procédure *f* civile
- **proces cywilny** — procès *m* civil, procès *m*
au civil
- **sąd cywilny** — tribunal *m* civil, cour *f* civile
(w Szwajcarii)
- **sądownictwo cywilne** — juridiction *f* civile
- **sędzia sądu cywilnego** — juge *m* civil
- **służba cywilna** — service *m* civil
- **spółka cywilna** — société *f* civile, société *f*
de personnes
- **sprawa cywilna** — affaire *f* civile, cause *f*
civile
- **sprawa rozstrzygana przez sąd cywilny** —
affaire *f* jugée civilement
- **stan cywilny** — état *m* civil, état *m* de fa-
mille
- **ślub cywilny** — mariage *m* civil
- **śmierć cywilna** — mort *f* civile
- **ubierać się po cywilnemu** — s'habiller en
civil
- **urząd cywilny** — fonction *f* civile
- **w drodze cywilnej** — par voie *f* civile
- **wziąć ślub cywilny** — se marier civilement
- czarter** affrètement *m*
- **czarter międzynarodowy** — affrètement
international
- **czarter samolotów** — affrètement d'avions
- czas** temps *m*, durée *f*, horaire *m*
- **brak czasu** — manque *m* de temps
- **czas i miejsce** — date *f* et lieu *m*
- **czas kalendarzowy** — temps civil
- **czas miejscowy** — temps local
- **czas nieokreślony** — durée *f* indéterminée
- **czas obecności w pracy** — présentéisme *m*
(*neologizm powstały jako przeciwstawienie
nieobecności w pracy* — absentéisme; *posiada
często konotację negatywną, wyrażając
przymus pracy* — *obecność w pracy mimo
przesłanek do zwolnienia, np. choroby, co
wpływa na efektywność wykonywania zadań*)
- **czas ochronny** — temps prohibé
- **czas odpowiedni** (*wystarczający do doko-
nania określonej czynności*) — temps utile.
*Wniosek o przedłużenie terminu powinien
zostać złożony w odpowiednim czasie przed
wygaśnięciem terminu i zostać odpowiednio
uzasadniony.* — *Une demande de proroga-
tion doit être présentée en temps utile avant
l'échéance du délai et faire l'objet d'une ju-
stification.*
- **czas określony** — durée déterminée
- **czas pracy** — temps de travail, durée du
travail. *Czas pracy rzeczywiście wykonywa-
nej.* — *Durée du travail effectif. Maksymalny
czas pracy.* — *Durée maximale. Ustawowy
czas pracy.* — *Durée légale. Rzeczywisty czas
pracy.* — *Durée réelle. Układowy czas pra-
cy.* — *Durée conventionnelle. Indywidualny
czas pracy.* — *Heures (horaires) individua-
lisées (-ées). Czas pracy ciągły.* — *Journée
continue. Czas pracy równoważny z usta-*

- wowym wymiarem czasu pracy. — *Durée d'équivalence de la durée légale du travail.*
Ustawowy czas efektywnej pracy. — *Durée légale du travail effectif. Równoważny czas pracy.* — *Système d'équivalence.*
- **czas przerw w pracy** — période *f* de repos
 - **czas rozpatrywania sprawy (karnej, cywilnej) przez sąd** — durée d'écoulement d'une affaire (pénale, civile)
 - **czas rzeczywisty** — temps réel. *Transmisja obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.* — *La transmission de l'assemblée générale en temps réel.*
 - **czas słoneczny** — temps solaire
 - **czas służby** — temps de service
 - **czas trwania kary** — durée de la peine
 - **czas umożliwiający pozwanemu podjęcie obrony** — temps utile pour que le défendeur puisse se défendre
 - **czas urzędowy** — temps légal
 - **czas wolny** — temps libre
 - **czas wykonania** — temps d'exécution
 - **czas załadunku** — temps de chargement
 - **czas zatrudnienia** — temps d'emploi
 - **dotatkowy czas wolny od pracy** (*w zamian za przepracowane godziny nadliczbowe*) *pr. pracy* — repos *m* compensateur
 - **limit czasu** — limite *f* de temps
 - **marnować czas** — gaspiller le (du) temps
 - **marnowanie czasu** — gaspillage *m* de temps
 - **pełny wymiar czasu pracy** — temps complet. *Pracować w pełnym wymiarze czasu pracy.* — *Travailler à temps complet.*
 - **płynność czasu pracy** — flexibilité *f* du travail
 - **praca w czasie nieregularnym** — travail *m* intermittent
 - **prawnie dopuszczalny czas pracy** — durée *f* légale du (temps de) travail
 - **przeciąg czasu** — laps *m* de temps
 - **przeciętny czas pracy w okresie siedmiodniowym** — durée moyenne de travail pour chaque période de sept jours
 - **rozkład czasu pracy** — répartition *f* des horaires de travail
 - **ruchomy czas pracy** — horaire *m* variable
 - **skrócenie czasu pracy** — réduction *f* du temps de travail
 - **strata czasu** — perte *f* de temps
 - **średni czas** — temps moyen
 - **ustawowy tygodniowy czas pracy** — durée légale hebdomadaire
 - **w każdym czasie** — en tout temps
 - **w odpowiednim czasie** — en temps utile
 - **wykorzystanie czasu pracy** — aménagement *m* du temps de travail
 - **z braku czasu** — faute *f* de temps
- czasowy** temporaire *m, f*
- **funkcje czasowe** — fonctions *fpl* temporaires
 - **nominacja czasowa** — nomination *f* à titre temporaire
 - **odprawa czasowa** *pr. celne* — admission *f* temporaire
 - **opuścić czasowo obszar celny** — quitter temporairement le territoire douanier
 - **pobyt czasowy** — séjour temporaire
 - **praca czasowa** — travail *m* temporaire
 - **pracownik czasowy** — agent *m* temporaire
- czek** chèque *m*
- **czek bankowy** — chèque de banque
 - **czek bez pokrycia** — chèque sans provision, *pot.* chèque en bois
 - **czek gotówkowy** (*na wypłatę*) — chèque de retrait, chèque non barré
 - **czek in blanco** — chèque en blanc
 - **czek krosowany** — chèque barré
 - **czek na okaziciela** — chèque au porteur
 - **czek na zlecenie** — chèque à ordre
 - **czek nadający się do indosu** — chèque endossable
 - **czek nadający się do rozrachunku** — chèque compensable
 - **czek niezakreślony** — chèque non barré
 - **czek papierowy** — chèque papier. *Dokonać transakcji płatniczej przy użyciu czeku papierowego.* — *Effectuer une opération de paiement par chèque papier.*
 - **czek podróżny** — chèque voyage
 - **czek potwierdzony** — chèque certifié
 - **czek przedawniony** — chèque prescrit
 - **czek rozrachunkowy** — chèque sur banquier

- **czek w postaci papierowej** — chèque sur support papier
 - **czek wystawiony** — chèque *m* émis
 - **czek zablokowany** — opposition *f* sur le chèque
 - **czek zakreślony** — chèque barré, chèque à barrement
 - **data wystawienia czeku** — date *f* de création d'un chèque
 - **miejsce wystawienia czeku** — lieu *m* de création d'un chèque
 - **odcinek czeku** — talon *m* de chèque
 - **okaziciel czeku** — porteur *m* du chèque
 - **płatnik czeku** — tiré *m*
 - **pokrycie czeku** — paiement *m* d'un chèque
 - **postdatować czek** — postdater le chèque
 - **wystawca czeku** — tireur *m*, émetteur *m*
 - **wystawić (wypełnić) czek** — rédiger un chèque, émettre un chèque
 - **wystawienie czeku bez pokrycia** — émission d'un chèque sans provision
 - **zakaz sądowy korzystania z czeków** — interdiction *f* de chéquier
 - **zakreślenie czeku** — barrement *m* d'un chèque
 - **złożenie czeku** — remise *f* de chèque. *Złożenie czeku, którego pokrycie jest gwarantowane przez instytucję, na którą jest wystawiony. — Remise d'un chèque dont le paiement est garanti par l'organisme sur lequel il est tiré.*
 - **zrealizować czek** — toucher le chèque
- czekowy** de chèque
- **blankiet czekowy** — formule *f* de chèque
 - **książeczka czekowa** — chéquier *m*
 - **umowa czekowa** — contrat *m* de chèque
- czesne** taxe *f* d'apprentissage, frais *m* de scolarité
- częstotliwość** fréquence *f*
- **pasmo częstotliwości** — bande *f* de fréquence
- część** part *f*, partie *f*, fraction *f*, lot *m*
- **części budynku przeznaczone wyłącznie do prywatnego użytku jednego ze współwłaścicieli** — parties *fpl* privatives
 - **części ułamkowe w portfelach papierów wartościowych** — rompus *mpl* dans les portefeuilles-titres
- **część jednostki** — fraction d'unité
 - **część majątku wspólnego małżonków** — émolument *m*
 - **część normatywna (w tekście normatywnym)** — dispositif *m*
 - **część ogólna prawa karnego** — droit *m* pénal général
 - **część płacy podlegająca zajęciu w trakcie egzekucji** — fraction saisissable du salaire, quotité *f* saisissable de la rémunération
 - **część podlegająca odliczeniu (proporcjonalnie)** — prorata *m* de déduction
 - **część premii** — fraction de prime
 - **część składowa** — partie constitutive
 - **część społeczeństwa** — partie de la nation
 - **część szczególna prawa karnego** — droit *m* pénal spécial
 - **część środkowa** — partie centrale
 - **część wykonawcza (we francuskich kodeksach; numeracja artykułów tej części poprzedzona jest literą R)** — partie réglementaire
 - **duża część** — grande partie
 - **nierówna część** — partie inégale
 - **podzielony na części** — réparti en lots. *Usługi, których wykonanie podzielone jest na kilka części. — Services répartis en plusieurs lots.*
 - **proporcjonalna część** — part *f* proportionnelle
 - **refinansowana część umowy handlowej** — fraction refinancée du contrat commercial
 - **równa część** — partie égale
 - **uławkowa część akcji** *pr. r. fin.* — fraction d'action
 - **większa część** — majeure partie, la plupart *f*
 - **wspólne części budynku** — parties communes d'un immeuble
 - **znaczną część** — une part significative
 - **zorganizowana część przedsiębiorstwa** — unité *f* de production
- częściowy** partiel *m* (partielle *f*)
- **częściowa mobilizacja** — mobilisation *f* partielle
 - **częściowa strata** — perte *f* partielle
 - **częściowa zapłata** — paiement *m* partiel
 - **częściowo** — en partie
 - **dostawa częściowa** — livraison *f* partielle